

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Hallas, Margrethe.; Margrethe Hallas.
Titel Title:	<u>Elena : Nutidsfortælling paa Vers</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : Karl Schønberg, 1900
Fysiske størrelse Physical extent:	215 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

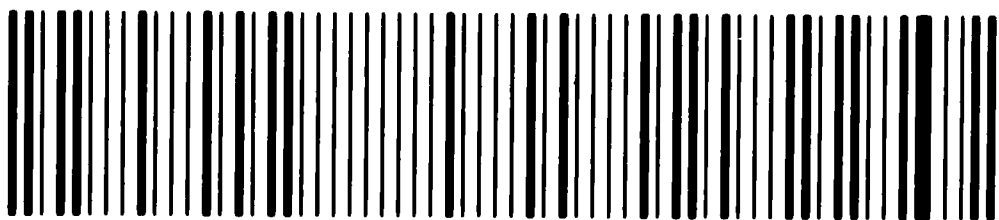
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

53-292

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

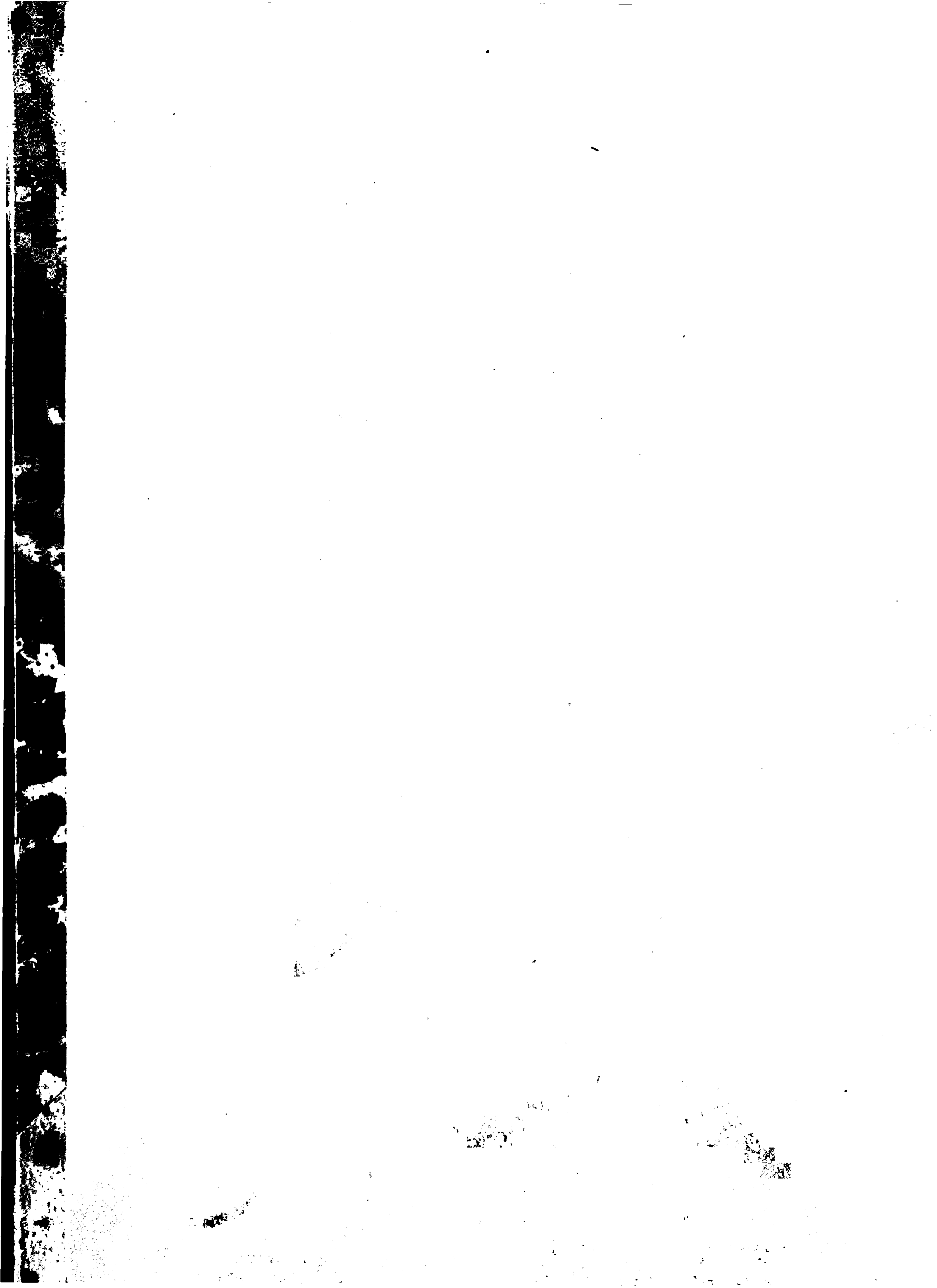

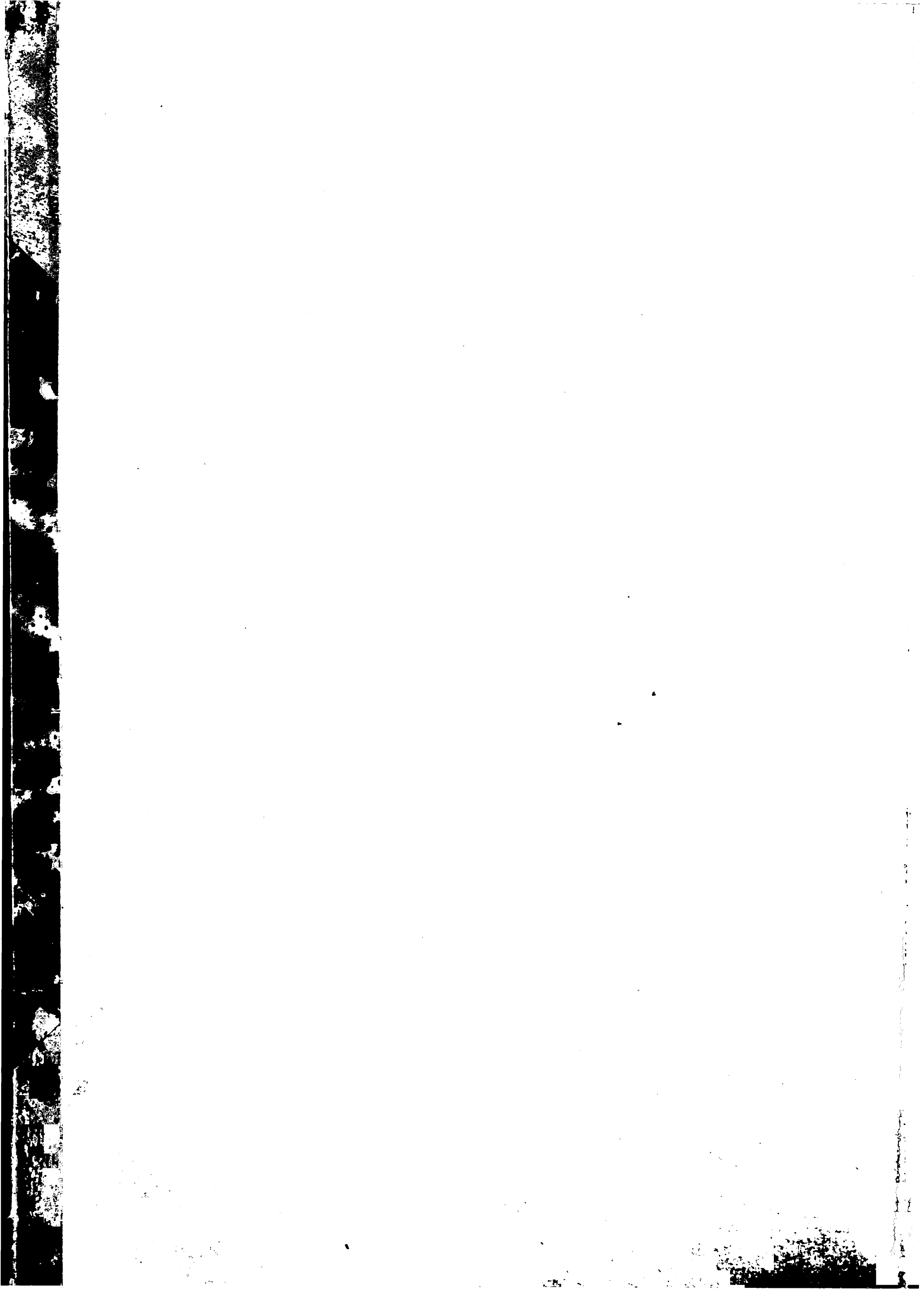
1 1 53 0 8 05861 2

+ Rex

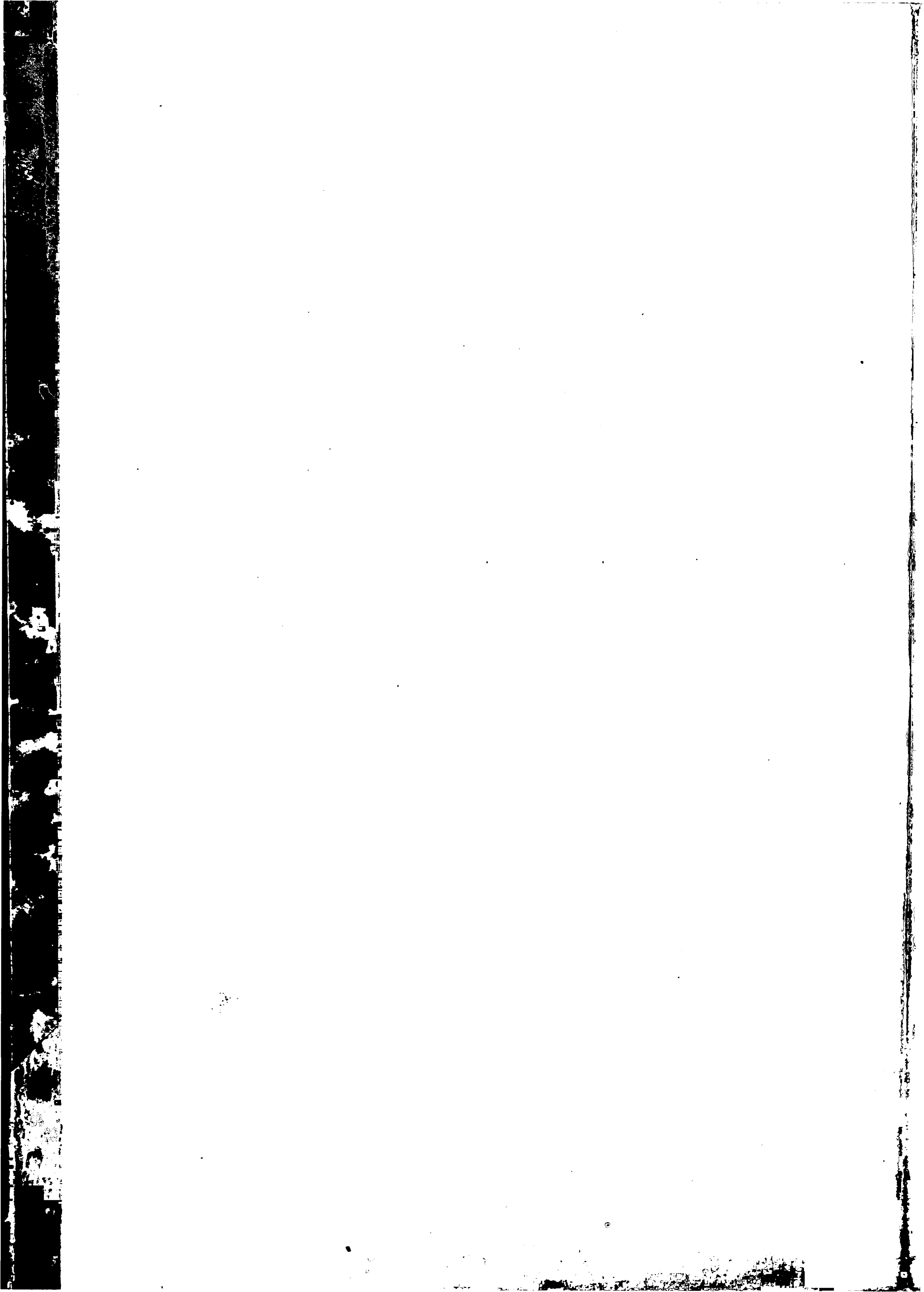

ELENA

MARGRETHE HALLAS

E L E N A

NUTIDSFORTÆLLING PAA VERS

KØBENHAVN

KARL SCHØNBERGS FORLAG

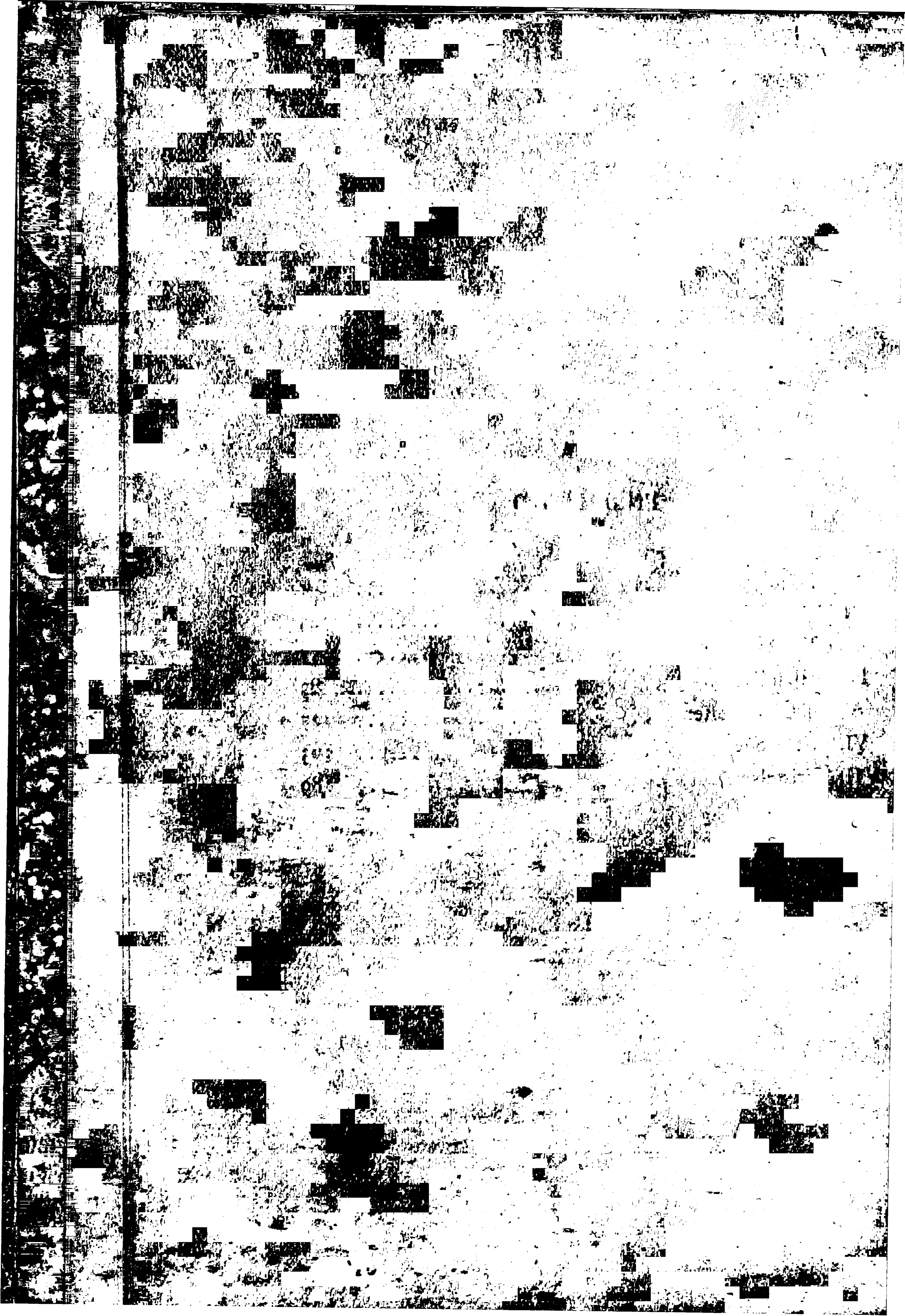
TRIERS BOGTRYKKERI (G.L. LIND & NUMA FRÆNKEL)

1900

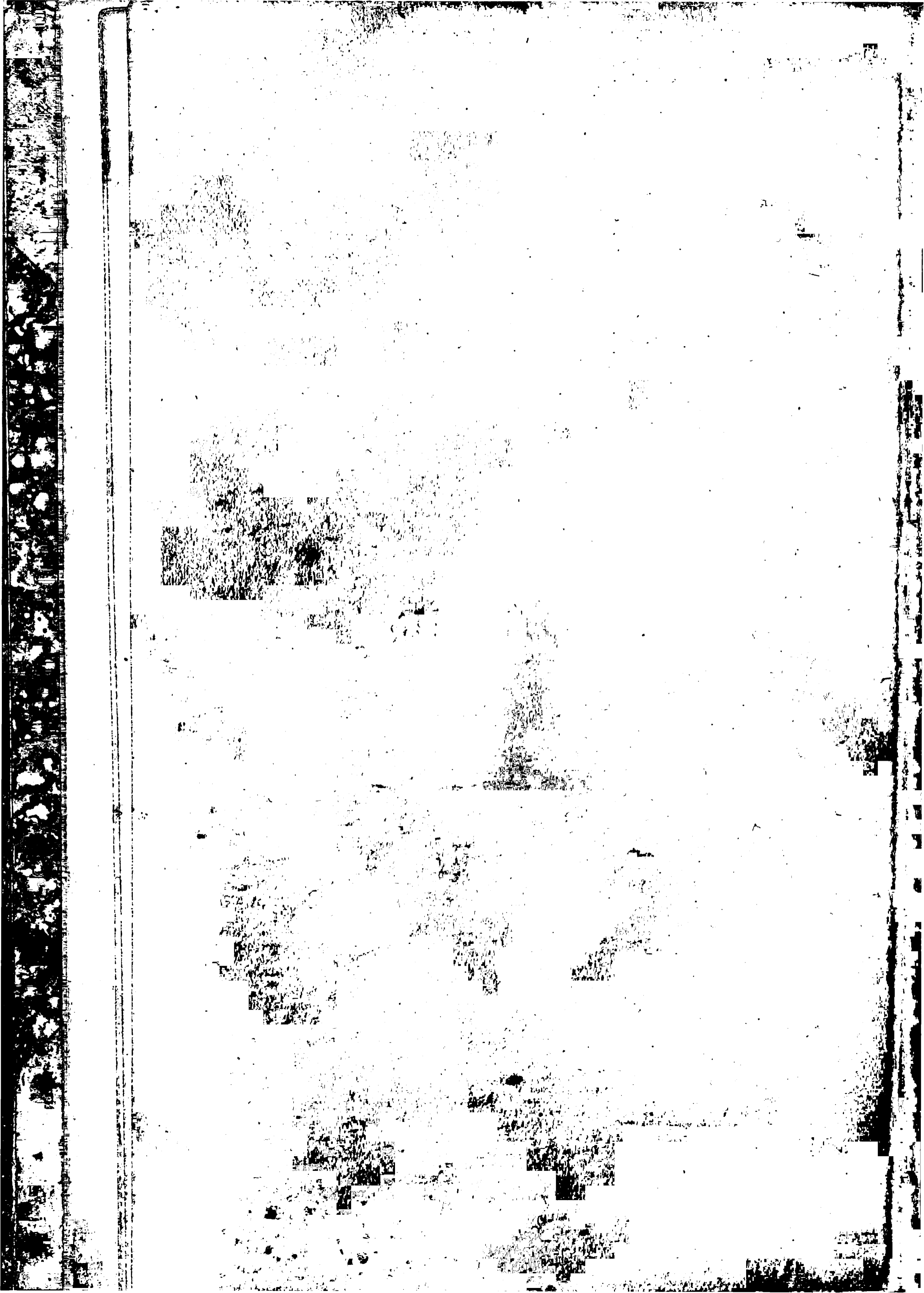
INDHOLD

	Side
I. Skærsommer.....	I
II. Fest i Hjemmet.....	23
III. Paa Heden.....	57
IV. Hjemliv.....	83
V. Tre Aar efter.....	127
VI. Et Møde.....	163
VII. Fristelse.....	189

I.

SKÆRSOMMER

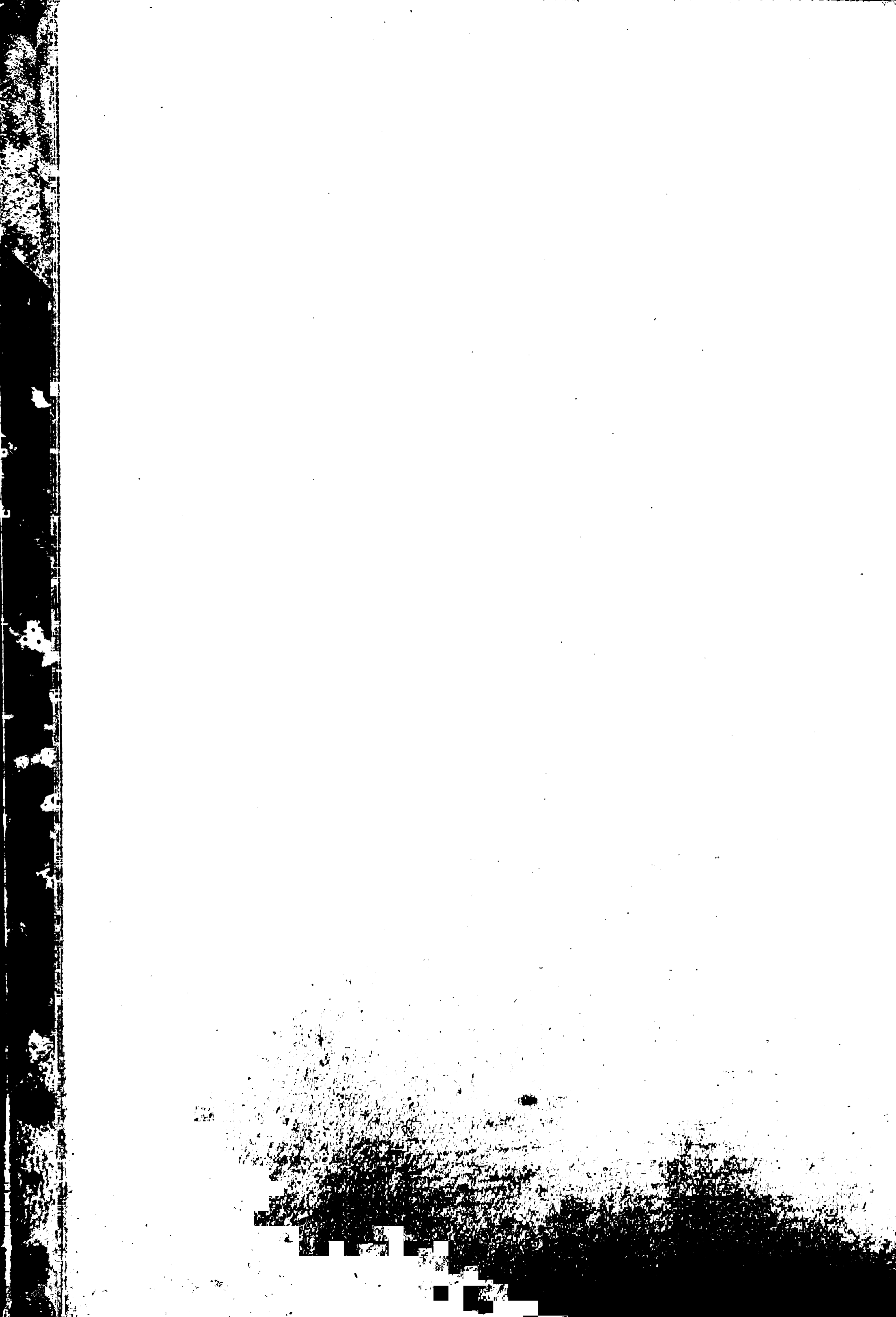

Min hvide Due, flyv fra Arkens Tind
og kom med Oliebladet snelt tilbage,
derude hviler, svøbt i Drømmespind,
en Verden genfødt, rig foruden Mage!

Min hvide Fugl, min fagre Ungdomsbrud,
flyv nu mod Hjemmets lune, trygge Rede,
og har Du sænket træt Dit Vingeskrud,
skal ej forgæves Du om Fristed lede!

Hvad frygter Du? — Dig skærmer jo min Favn,
Dig skal min Haand fra stride Strømme bære,
og Kærligheden læger alle Savn!

Hvor vi til Huse er, skal Lykken være,
for mig den ene lever i Dit Navn,
dens løndomsfulde Sprog skal jeg Dig lære!

Det var en dejlig Juni-Morgenstund,
og svøbt i Skyer, lette, morgenrøde,
var Sommerdagen vaagnet af sit Blund;
en Brise frisk fra Østerhimlens Gløde
jog Nattetaagen bort fra Bølgens Øde
til Dagningshvil i Kattegattets Bund.
En Damper, som i Havet stolt sig spejled',
mod Jyllands skønne Østkyst fremad sejled'.

Der var et Liv, et Røre der om Bord,
thi Rejsens Maal sig stedse mere nærmed',
alt øjned' man den skovomkranste Fjord,
hvis By af Bakkedrag laa lunt beskærmet.
Støt drejed' Skibets Styrmand selv dets Ror,
og travlt paa Dækket Folkene nu sværmed'. —
Iblandt de rejsende vi øjne tvende,
hvem nærmere vi ønske her at kende.

Et ungt og vakkert, glad og nygift Par
nær Stævnen stod, hans Arm om hende slynget,
de saa paa Bølgens Skum, naar Skibet gynged',
men oftest Blikket vendt mod Kysten var.

Der laa jo, solomstraalet, vaarforynget,
det nye Hjem, hvortil dem Skibet bar,
lig det, der førte Cæsar og hans Lykke,
dog — her var ingen Storm at kaste Skygge.

Vel tred've Aar var han, med Haaret lyst,
med solbrændt Lød og Øjne mørkebrune,
der straaled' nu af Liv og muntert Lune,
med stærke Skuldre, høj, og bred af Bryst,
med Hænder, der bar Arbejds kendte Rune,
som de, der gerne tog med Livet Dyst.
Til Øjet tidt han løfted' op en Kikkert
for Landets Rids at skælne mere sikkert.

Den unge Hustru, man saa hos ham staa,
var vel en Skønhed ej, men dog en Kvinde,
hvis Ydre mangt et Hjerte kunde vinde,
naar nærmere man ret paa hende saa.
Det brune Haar, de Øjne dybe, blaa,
der viste, Aand og Hjerte var derinde,
den klare Lød, det fine Smil om Munden, —
alt tegned' sig saa smukt i Morgenstunden.

Hun var saa slank og dog saa spændstig bygget,
saa sikker stod hun paa sin lille Fod.
En Straahat let for hendes Pande skygged',
mens Sløret bølgede i Vindens Flod,
saa straalende som Vaaren dér hun stod,
saa frisk som Morg'nen, der af Havet dykked'.
Hvad Under, at hun fangne tog hans Blikke,
at mer paa Kysten ej han vilde kigge!

»Se saa, min Ellen, snart er vi naa't frem,
blot Du maa føle Dig i Jylland hjemme!«
»Ja,« svarer hun med dyb og sagte Stemme,
»hvor herligt bli'r det dog at komme *hjem*;
de danske Øer kan jeg aldrig glemme,
men Jylland bærer Prisen dog for dem!«
Hun smiler, mens hun Øjet mod ham løfter.
»Se, tydelig sig tegne Kystens Kløfter!« —

Mens Skibet ind ad Fjorden tager Vej'n,
vil lidt om vore unge to jeg sige.
Den unge Ægteemand er Ingvor Heyn,
der har en Ejendom nær Hedens Rige.
Han var Forvalter i en sjællandsk Egn,
der lærte kende han den unge Pige,
med hvem han nu til Jylland rejser atter.
Elena var en Landsbylæges Datter.

Hos Faderen, som længst var Enkemand,
hun havde bo't, som ene Barn af Huset,
mens dette styret blev og holdt i Stand
af Jomfru Frandsen, skrap og magtberuset,
der ikke taaltes andres Kig i Kruset
og ej af Spindelvæv og Støv et Gran.
Her voksede op i Ro den unge Pige
og vidste knap af Verdens Larm at sige.

»Elena« blev af Moderen hun kaldt,
da denne russiske Romaner yndede',
det ganske vist mod Sprog og Skikke syndede',
men Navnet vuggende paa Tungen faldt,
til hende passede', som til Vuggen Hyndet,
hvad ikke finder Sted just overalt.
Men mange brugte dette Navn dog sjælden
og kaldte hende slet og ret for »Ellen«.

I Præstegaarden, nær ved Hjemmet laa,
hun mest sin Undervisning havde faaet,
med Præstens egne Børn i Skole gaaet
og leget med dem, alt fra de var smaa.
Hun var vel ikke lærd, men havde naaet
det lidt, hun lærte, grundig at forstaa.
Da hendes eget Hjem var trist og stille,
tog Præsten sig som Fader af den lille.

Han kunde tyde Barnehjertets Sprog,
fortalte hende Eventyr om Kvælden,
og skejed' lidt hun ud, hvad dog var sjælden',
paa rette Vej tilbage hende drog.
Men først og sidst han ynded' Genfortællen
af hvad laa gemt i Biblens gamle Bog,
og det, der næst af alt laa ham paa Hjerte,
den kristne Tro, han hende kende lærte.

Han kendte Kunsten, der ej her faar Kronen:
at mejsle fint i Barnets bløde Sind;
hans Haand saa sikkert kunde gribe Tonen,
der klinger dybt i Hjertets Sangbund ind.
Han lærte ikke andre Religionen,
men lod dens egen Sandhed trænge ind,
han præked' Kærlighedens milde Lære,
og derfor kunde Ordet Frugter bære.

Han vidste vel, at Troen er en Gave,
og at vi ej af egen Kraft den faa,
at man kan lære Barnet Ordet stave,
men derved ej dets Indhold at forstaa,
at plejes skal hver Blomst i Sjælens Have,
som Naadens Himmeldug skal falde paa;
han mente, som Apostelen Johannes,
at kun i Kærlighed Gudsordet sandes.

Han mangled' rent ud Evnen til at dømme
hver lunken Sjæl til Helvedsmagtens Harm,
han fandt, det vilde *den* kun slet sig sømme,
der kunde gribe i sin egen Barm.

Han kunde ej som hellig *sig* berømme .
og agte andres Tro for gold og arm,
han mente, det er Herren, som er Dommer,
og Dommen først i Tidens Fylde kommer.

Han tro'de, Hjerterne for Gud man vandt
bedst gennem Kærlighedens dybe Toner
om Naaden, der vor Syndeskyld forsoner,
om evigt Haab, naar Jordens Haab forsvandt.
Han maled' heller Himlens Legioner,
end han for Straffedommen Udtryk fandt.
Ham Evangeliet var Jakobs Stige —
og ikke Vejen til et Helvedrige.

Sligt var jo galt — det villig skal indrømmes,
og han gik heller ikke Ram forbi,
den gode Pastor Frank, — for Kæteri
af hver Kollega haardelig han dømmes,
som vidste sig for slige Skader fri.
Mens Vredens Skaaler paa hans Hoved tømmes,
sin stille Gang beskeden gik han om,
og intet ændrede hans Kristendom.

Den brave Doktor Ring, Elenas Fader,
der langtfra havde Præstestanden kær,
dog tænkte: det vel Barnet ikke skader,
og inderst agted' Præsten for hans Færd.
De Folk, der Præsten dømte, Lægen hader,
og Grunden hertil fandtes ganske nær.
Thi skønt han Kristendommens Storhed agted',
bekendte frit han: *Troen* ej han magted'.

Han kaldte sig for Spøg Muhamedaner,
en halv — og ej just af det rene Vand.
Der er en Gud — men herved stanser han,
thi hver Profet for ham kun en profan er.
For Resten var han Slave under Vaner,
det bliver ofte vel en enlig Mand,
og Brud paa disse gør ham rent elendig;
saa gaar det fler' end ham — sat sapientil!

Han dygtig var, en virksom, flittig Mand,
men et af disse urofyldte Ho'der,
som ikke synes skabt' for Livets Goder
og plages ilde af en skarp Forstand.
Hans Patienter godt ham lide kan,
skønt tidt han skældte ud dem efter Noder.
De fattige han gav, de rige blokked',
kort sagt, han var i sjælden Grad forstokket.

Vel holdt han meget af sin Datterlille,
men offred' hende ikke megen Tid,
optagen, som han var af Lægens Id
og Studier til ud paa Natten silde.
Kun liden Fritid han sig unde vilde,
og lidet tjente han trods alt sit Slid,
han ej forstod den Kunst, hvortil vi trænge,
vor *nervus rerum*, den: at tjene Penge.

Elena havde Barndomstiden endt;
Musik og Sang hun elsked' mer end andet,
og for hermed at blive mere kendt,
(selv Doktor Ring i meget havde sandet,
at *nok* er ej et stille Hjem paa Landet,)
blev hun en Tid til Hovedstaden sendt.
I Bur man ikke kan de unge sætte,
skal de i Livet finde sig til Retie.

Hjemkommen atter saa hun Ingvor Heyn
først paa en Nabogaard ved Bal om Høsten,
hvor samlet var omtrent den hele Egn,
og hvor man ret fik styret Danselysten.
For travle Høstslid nogle søgte Trøsten,
og andre vel for Somrens Kuld' og Regn.
Og siden saas de unge flere Gange,
til Eros lumskelig dem tog til Fange.

Hun havde hørt, at Heyn var god og brav,
og *han* var af Elena rent betagen,
det bliver meget hyppig klart som Dagen,
hos hver, der ej Forstillelse ved af.
Hun mer og mer ham sine Tanker gav,
af mange Pligter ej til Hjemmet dragen.
Paa Ungdomslængslens stærke, friske Strømme
drev hendes nye Haab og lyse Drømme.

Thi Eros tvinder end sin fine Lænke
lig den, der én Gang Fenrisulven bandt,
at lutter Ting, man ved at *gruble, tænke,*
urimelige, smaa og usle fandt.
For klare Øjne kan han Taager sænke
og Drømmesyner, der for silde svandt.
Om Hverdagsisser lægger han en Gisel;
en Rose skaber han af hver en Tidsel,

Han spiller op sin egen Melodi',
den evig nye, som er urtidsgammel.
Den friske Vin, som aldrig smager vammel,
beruser han de unge Hjerner i.
Vidunderskatte bli'r det værste Skrammel
i Skæret af Gud Eros' Kogleri.
Han Skræddersjæle skaber om til Helte;
var Hjertet af Platin — *han* kan det smelte:

Hvad Under da, at vore Venner to,
som alt i alt var jævne dødelige
snart førtes ind i Gudens stille Rige
og gav hinanden deres Hjerters Tro.
Hvad Under, at de snart derefter hige,
i eget Hjem at kunne fæste Bo.
Da Ingvor havde — heldigvis — lidt Penge,
behøvede de ej at vente længe.

Det var ej uden Sorg, at Doktor Ring
lod Datteren fra Barndomshjemmet fare,
han følte det i Hjertet som et Sting;
men da han havde nok, sig selv at klare,
han kunde hende intet Hjem bevare
og ej sig efterlade nogen Ting.
Sin Svigersøn paa ingen Vis han yndte,
men adspurgt dog de unge »ja« forkyndte.

Man næste Aar holdt Bryllup i det stille,
hvor Pastor Frank velsigned' deres Pagt;
for sidste Gang om Kærlighedens Magt
han til sin egen Yndling tale vilde.
Ned paa Elenas hvide Brudedragt
de klare Taarer saas fra Kinden trille,
hun trak for Øjnene sit Slør, det hvide,
saa ej paa ham, der stod ved hendes Side.

Hvad nu hun følte, hun forstod ej selv,
af Vemodstanker var hun overvældet,
op dæmmed var i hende Glædens Elv,
der før sprang ud som Fossen over Fjældet.
Blev over hende der en Dom da fældet?
Var *det* Velsignelsen fra Himlens Hvælv,
som hendes gamle Ven forkyndte hende,
hans lille Pige, nu den unge Kvinde.

Snart kyssed' Ingvor dog de Taarer bort,
i Sjælland om de rejste trende Dage
og derpaa hjem for Afsked helt at tage
med Doktorboligen, kun ganske kort,
thi straks til Jylland bort de skulde drage.
Vel faldt Farvellet nu vor Brud lidt haardt,
men snart vi træffe dem om Bord paa »Norden«,
med frejdigt Sind de sejle op ad Floden.

»Hvor her er skønt!« — Elena bryder ud,
mens hendes glade Øjne Kysten følge,
»se Markerne i Morgenvinden bølge,
og Skoven straalere i sit lyse Skrud,
mens i det fjerne Taager blaa den dølge.
Alt er i Festdragt paa Skærsommers Bud!«
»Ja, ser Du vel,« saa Ingvor ud nu bryder,
»hvor alt til Jylland *Dig* Velkommen byder!«

Nu lægger Skibet til, i Land de gange,
mens Ingvor bærer deres Rejsetøj,
paa Dampskibsbroen er der Larm og Støj,
dog kender Ingvor snart sin Vogn blandt mange,
en Jagtvogn sortblank, skinnende og høj,
hvor foran et Par store brune prange.
Nu tager Kusken militært til Huen,
imens han stirrer ugenert paa Fruen.

Ved Ingvors Hjælp op staar Elena nemt;
Bagagen ses fra Skibet bort at føre
en anden Vogn, som dertil var bestemt,
snart begge Vogne gennem Fjordby køre.
Elenas Haand i Ingvors ligger gemt,
han hvisker af og til i hendes Øre,
imens de rulle ud af Byens Gader,
hvor Egnen sig i Sommersolen bader.

Den første Del af Vejen er saa skøn,
skovklædte Bakker sig om Byen højne,
saa svinder Skoven bort fra deres Øjne,
og derpaa veksler Engen, Marken grøn.
Beständig nogle Svaler *for* er fløjne;
sig Ingvors Arm om Ellen snor i Løn;
han viser hende, Rugen alt er skreden,
og hvor de af og til kan øjne Heden.

Paa et Par Timer naa de Hellumgaard,
der frem med sine hvide Længer kigger.
Med Flag og Grønt Indkørslen for dem ligger,
»*Velkommen*« over Døren skrevet staar.
Husjomfruen, med Kappe paa sit Haar,
sit Hoved hurtig ud af Vindvet stikker,
og Pigerne mod deres Herskab tage,
mens Kusken ses til Stalden om at age.

Elena rundt iblandt dem alle gaar,
mens de nysgerrigt tidt paa hende kigge,
til alle har hun Ord og milde Blikke,
og klapper Hunden, der med Halen slaar.
Snart skilt ved Tøjet, hun i Stuen staar,
hvor Breve og hvor smukke Gaver ligge.
Dog først af alt vil Ingvor hende føre
i Huset rundt, som hende skal tilhøre.

Der var vel ingen Pragt, men sirligt, rent,
der mangled' kun den Hverdagslivets Hygge,
hvormed en Kvindehaand det først kan smykke,
naar den med Omhu sysler tidlig, sent.
Dog ingen af dem saa den mindste Skygge,
de saa, hvor godt dem alle havde ment.
For hver en Genstand, dem for Øje træder,
sig alt husmoderlig Elena glæder.

Det første Maaltid i det nye Hjem,
hvor kan mit stakkels Ord dets Ynde vise!
Den fine Dug, det nye Sølvtoj frem,
de friske Blomster, Bruden ret at prise!
De kvikke Ord, der flyve imellem dem,
saa begge glemme ofte rent at spise!
De skælmske Øjekast, ærbare Miner,
naar Pigen ind med nyt Service triner!

Snelt som en Time randt den lange Dag,
og af Elena snart hver Krog besøgt er,
med Jomfru'n har hun drøftet Husets Sag,
set paa Besætningen, hilst paa Lars Røgter,
og læst de Navne, som paa Tavler trykt er;
nu længes hun at hvile lidt i Mag;
hun Havens Skønhed har tilfulde skattet,
hvor Aæn snor sig mellem Ellekrattet.

Alt sænker Sommersolen sig i Hav,
ved Aæn sidder Ingvor nu paa Bænken,
og bag ham snor sig Kaprifolielænken,
Avis og Pibe nys han Afsked gav.
Snart bliver Maalet for hans stille Tænken:
hvor bliver dog vel nu Elena af?
Hun ved dog godt, at her jeg hende venter,
min Tid hun give skal igen med Renter!

Da hans Taalmodighed just vil slaa Klik,
frem bag Busketterne, der skjule Huset,
en hvidklædt Kvinde vandrer over Gruset,
og atter staar Elena for hans Blik.

Thi hun med ét det skælmske Indfald fik,
at se, hvor Brudekjolens Folder brused';
imod ham nu med lette Fjed hun træder,
en Lysets Engel lig i hvide Klæder.

Med Udraab glad han gaar sin Brud i Møde,
han kysser hendes Pande, hendes Kind,
hun sænker Øjnene, de milde, søde,
ved Ordet, han i Øret hvisker ind,
de fine Kinder atter heftigt gløde.

Sky bort hun iler som den lette Hind
for atter snart til Fange dog at tages
og i Triumf paa Bænken ned at drages.

Hun sidder lænket i hans Arme nu,
mens hun sin Tinding støtter mod hans Skulder,
de se paa Aaen, der forbi dem ruller,
mens Aftenstilhed fylder deres Hu,
her fjernt fra Verden og dens tomme Bulder:

»Hvor yndig er som Brud, min Ellen, Du,
men hvor er dog Dit hvide Slør, Du kære?«

»Det,« hvisker hun, »vil ikke mer jeg bære.«

Han ser paa hende med et lille Smil,
og med et Kys han Munden hende lukker.
En Gøg fra Krattets Ly nu hørlig kukker,
hvert Spørgsmaal den besvarer dem med Il.
Blidt Aftenvinden over Engen sukker
og kalder al Naturen til et Hvil.
Hver Fryd og Vaande, Jordens Kreds nu rummer,
skal glemmes, vige for den korte Slummer.

»Hvordan«, Elena siger, »kan det være,
at Sommeraftnen er af Higen fuld?
Om Dagen strø'de nok saa rigt sit Guld,
vil Kvælden stedse nye Længsler nære!
Den maner os vel, *ham* at give Ære,
der Livet signed' os, saa god og huld,
at ej vi *Gud* skal glemme i vor Lykke,
ham, som en Gang os sender Nattens Skygge! —

Hvor sælsomt er det dog, min egen Ven,
at midt i alt mit Haab, min unge Glæde,
det er, som kunde jeg af Hjertet græde,
som maatte alt saa snarlig svinde hen,
som vilde Sorgen mig i Møde træde,
som stærkest her i Verden var dog *den!*
som sejred' den selv over Kærligheden
og vilde røve vore Hjerter Freden!« —

»Du taler viist, min lille Filosof,«
er Ingvors Svar, mens hendes Haand han tager.
»Men trist er Læren, Du af alting drager,
som Bi Du burde samle Honningstof!
Husk, vi er førte nu til Amors Hof,
og alle mørke Tanker bort han jager,
men vil for Alvor de Dit Sind formørke,
skal *jeg* dem jage bort af al min Styrke.

Et Offer bør vi bringe Guden her
og svare af vor Lykke Skat og Tynger,
den lille Sølvring giv mig, som Du bær';
og her er min« — han dem paa Fingren gynger
og hurtig begge ud i Aaen slynger.
»Se, nu vi offret har, min Hustru kær,
som i det gamle Sagn, Du mig beretted';
mon dette min Elenas Sind har lettet?

Den lille Hedningspøg mig nu tilgiv! —
Vi to hinanden helt og fuldt tilhøre,
og nu begynder først vort rette Liv,
ihvad saa Skæbnen over os vil føre.
Nu har jeg vundet Dig, min egen Viv,
hvor kan mig nogen Fremtidsangst da røre!
Os ligger aaben jo vor lille Verden,
hvor vi skal virke sammen i vor Færden!

Hvad frygter Du? Min Kærlighed er stærk,
den skal Dig gennem alt paa Hænder bære,
og aldrig skal jeg glemme, Dig at ære,
thi al min Lykke er jo kun Dit Værk,
næst Guds, som gav mig Dig, Du søde, kære! —
Og den, som bærer Elskovs Sejerssærk,
ham Skæbnens hvasse Pile aldrig rammer,
han uskadt gaar, gik Vejen gennem Flammer.«

Fra Himlens underfulde Stjernetelte
tyst daler som en Fjer den lyse Nat;
mens alle Farver bløde sammen smelte,
om Jorden, hedetræt og støvet, mat,
den gjorder herlig, mild, sit Skønhedsbælte,
med Duggens Diamanter tæt besat.
Til, frisket af sit Blund, med nyfødt Ynde,
med Sang og Jubel Dagen kan begynde.

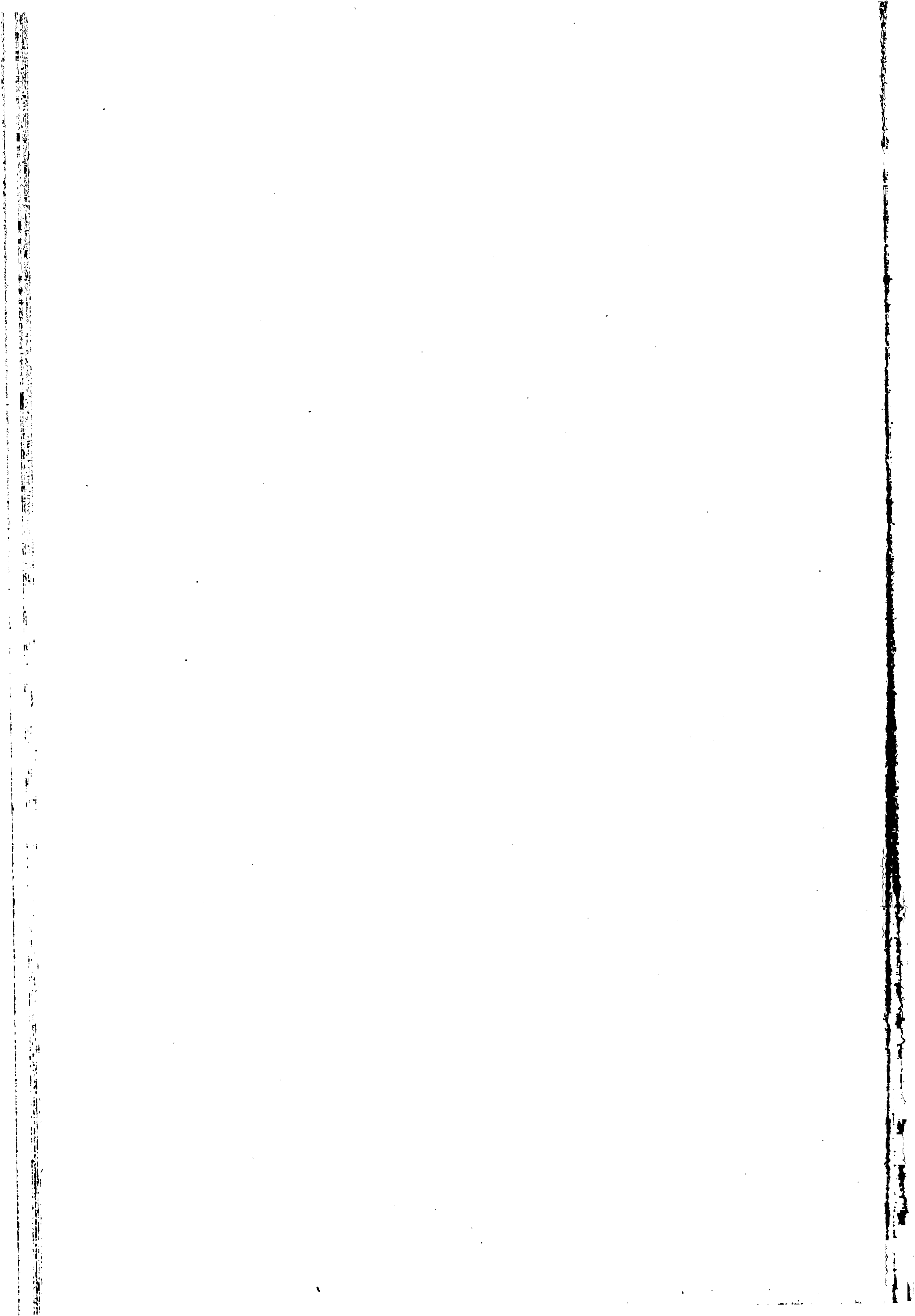
Og Natten til de tvende taaresmiler,
der nylig tændte Kærlighedens Bavn.
Mens Aaens Vande tyst forbi dem iler,
de sidde tavse i hinandens Favn.
De sidste Straaler svinde, Dagen hviler;
de føle ingen Længsel, intet Savn.
Først da paa Himlen Morgenskæret flammer,
de to gaa ind i deres stille Kammer.

II.

FEST I HJEMMET

Bever, o Herre, mig og mine kære,
bevar selv dem, der Avind til mig bære
og saare mig med Fjendskabs stinde Tjørn,
fra Syn af: Somren uden Blomster røde
og Kuben uden Bier, Buret-øde,
— Hjemmet uden Børn!

Efter Victor Hugo.

Naar er vel Skoven Øjets største Lyst?
Er det i Maj, naar Vaarens Kræfter fælder
den barske Vinter, medens ud der vælder
en Blomsterfos paa Danmarks fagre Kyst?
Er det i Sommerstilhed? Mon i Høst,
naar brogetrigt den alle Farver tjælder?
Om slige Spørgsmaal bli'r der aldrig Ening,
hver har sin egen, tidt bestridte Mening.

Men ingen nægter dog, at Jyllands Hede
er klædt i fagrest Skrud vel i August,
naar Lyngen kastet har sin Vinterrust,
mens Bien summer over skjulte Rede
og drikker tusind Blomsterkalkes Most,
naar over Sletter, Bakker ses at brede
sig Tæppet sart og fint, det blaalig-røde,
som skygger sig i Farvetoner bløde.

Stig da ved Solbjergslag paa Bakken op,
naar Straalebavnen Egnen trindt forgylder,
naar Egens Krat i bronzerødt den hyller
og spreder Fløjelsskær paa Lyngens Top,
som vælded' Blodet af hver Blomsterkop, —
og sig, om ej en Sang Du Heden skylder!
Hvor hvælver frit og let sig Høstens Himmel,
hvor løftes højt Du over Verdens Vrimmel!

En Gang alt dækket var af Egeskove,
nu viser Krattet kun os Fortids Spor.
Det er, som sank den stolte Skov i Jord,
hvor i en evig Trolddom den maa sove,
mens Toppen endnu ses, som Skum paa Vove,
en Rest af fordums Pragt, af Vælde stor.
Dog, Heden arved' Skovens mørke Vildhed
og al dens løndomsfulde, dybe Stilhed.

Den Stilhed taales ej af hver, som hader
med Gud at være ene og sig selv,
som vant er til den stride Uros-Elv,
der larmer hist i Hovedstadens' Gader.
Thi her, hvor der er højt til Himlens Hvælv
og langt til Tidens Gøgl og tomme Lader,
her skal det vise sig, hvad hver har inde;
her skal han lære først — *sig selv* at finde!

Hvor er den alvorsfuld, den sky Natur,
der har sit Hjem blandt disse mørke Høje,
kan ej til den vi vore Hjerter bøje,
da leve her vi trangt som Fugl i Bur,
den vil os synes lig et Fængselsskur,
men se vi ret den i det mørke Øje,
en Verden, rig og stor, den os oplukker,
hvor vi ej mer i Døgnet Trældom sukker.

Den meste Tid er Heden barsk og graa,
i Vaaren lysne Gyv'lens gule Skjolder,
den grønnes sent, dens Skønhed Indtog holder,
naar Aarets fagre Dage ere faa,
dens Sprog vi bedst i Høstens Tid forstaa,
naar Dagen kortnes, og naar Natten kold er;
men de, der her ved Hedens Grænse bygger,
faa lært at elske selv dens mørke Skygger. —

I slige Tanker gaar den unge Mand,
der ad den gule, tunge Vej nu skrider
og lader Øjet gaa til alle Sider,
mens Foden ofte synker dybt i Sand.
Det synes, som om Skuet vel han lider,
som var han hjemme her i Lyngens Land.
Sin Hat han løfter nu og tørrer Panden,
lad os lidt nærmere dog se paa Manden.

Han har et Hverdagsansigt, som man siger,
naar ej man tyde kan et Ansigts Sprog,
der først os synes som en aaben Bog,
hvis jævne Ord vort Vid dog overstiger.
Saa mange vakre unge Mænd han lig er,
hans Kind er solbrændt og hans Pande klog,
hans Haar er blondt, hans Øjne blaa og milde,
de lyse tidt, som Solblink i en Kilde.

Den stærke Vækst, og Haaret, Skægget blondt,
alt Typen tyder paa, den danske, ægte,
som helst i eget Land sig frem vil fægte,
skal end han døje der en Smule ondt.
Han øste nylig af det Skønhedsfond,
Naturen aldrig vil sin Dyrker nægte. —
Den unge Mand har Navnet: *Einar Føhr*,
er dygtig, flink, af Stilling Ingeniør.

Han af et Aktieselskab ud er sendt
for ret at gennemforske Høllum-Heden,
det agter snart at bryde Ørkenfreden,
faa Bakkens Lyngtop under Spaden vendt.
Thi Plantningsnyttens længst man har erkendt,
og Granen skal fortrænge Lærkereden. —
Han Bakker, Moser daglig undersøger,
sin egen og de andres Kundskab øger.

Han røgter ivrig, flittig sine Pligter,
er i sin Dont adstadig som en Mur,
han aldrig nogen Dag sit Arbejd' svigter,
og dog i Løn er dobbelt hans Natur.
Thi skønt han Tiden passer som et Ur,
har han endnu et Maal — at blive Digter!
Har først han Pligtens Krav tilfulde føjet,
ser paa Naturen han med Digterøjet.

Han samler Prøver af forskellig Jord,
han maaler ud, han borer og beregner,
han Planer for de ny Plantager tegner,
hvor Skoven herske skal, som fordum stor.
Men inderst i sin Sjæl, naar Dagen blegner,
han til en ganske anden Fane svor
og føler fast sig som Spionens Lige,
der spejded' i et Nabo-Kongerige.

Da er ham Heden fuld af Poesi,
af Ynde mørk og vild, der gaar til Grunde
for Prosa, der skal mætte tusind Munde,
men ikke tusind Tanker gøre fri,
hvis Magt og stolte Skønhed er forbi,
som Taagesyner, ej i Livet bunde,
som Digtere, vor Tid ej bruger mere,
da alt det materielle skal florere.

Om ikke mange Aar er den forsvunden,
skøn Hellum-Hede med sin røde Pragt,
da staar mod Vestenvinden Granen Vagt,
og stedse mer i Dalen pløjes Gründen.
I Danmark trænger man til Brød for Munden,
og derfor kæmpes der mod Hedens Magt.
De golde Bakker og de Moser magre
skal vorde Skove, Enge, gyldne Agre.

Hans Tanker som Lysbilleder nu skifter,
mens Kursen han har sat mod Hellumgaard,
der paa den anden Side Lyngen staar,
og fra hvis Have Dannebroke vifter.
Den Udgangspunktet er for hans Bedrifter,
thi her hos Heyns han bor jo dette Aar.
De Gæstfrihed ham bød, som Jyden bruger,
hos dem han bo'de alt i nogle Uger.

Han træder ind ad Havelaagens Bue
og gennem Nøddekrottets mørke Hang,
imens han nynner paa en lille Sang,
han hørte først igaar af Husets Frue;
han kigger ind i Gaardens Spisestue,
men dér er Travlhed, synes det, i Gang,
og efter nogle Ord han bort sig skynder
op til sit Værelse, som ret han ynder.

Der vil vi nu forlade ham en Stund
fordybet i Papirer og i Bøger,
mens atter vi til Spisestuen søger,
hvor Husets unge Frue sysler, — kun
jeg først min Læsers Kundskab hermed søger:
tre Aar er slugte alt af Tidens Mund,
fra sidst vi Parret saa ved Aæns Bølge,
og trende Aar kan have mangt i Følge.

Der staar Elena, ivrig just i Færd
med Jomfruen at ordne Husets Linned,
i Stuens Skabe ind de lægge hver
den fine Vask, der over Bordet skinned'.
Alt straaler rundt om, som det var fortinnet,
man mærker, hun har Husets Syssel kær.
Dog stundom synke hendes travle Hænder,
til Stuens Hjørne hun sit Øje vender.

En lille Kurveseng er Krogens Pryd,
hvor blaa Gardiner Lyset ude stænge,
der hviler fin og spæd, som Blomst i Enge,
den lille Pige, hendes Hjertes Fryd.
Der høres af og til en lille Lyd,
som svag dog kan til Moderøret trænge.
Imorgen døbes skal den lille Pige;
den Tanke vil fra Moderen ej vige.

Elena ligner sig fra sidst omtrent,
lidt mere fyldig er Figuren blevet,
og større Alvor staar om Munden skrevet,
i trende Aar hun meget alt har kendt.
En Sorg, en stor, har Himlen hende sendt,
det første Barn, hun fødte, ikke leved'.
Nu er for anden Gang hun bleven Moder,
det dyrest købte vel af Livets Goder.

Et Vognhjuls Lyd nu fanger hendes Øren,
og ud hun skynder sig paa lette Fod.
Thi Doktor Ring nys kørte op for Døren,
og kort derefter han hos hende stod.
Hun ikke Rist og Ro sin Fader lod
men tigged' længe ham i Breve, førend
han loved', Husets Glæde at forøge,
og første Gang som Fadder sig forsøge.

Paa Doktor Ring end Aarene ej taltes,
uagtet længst sit Haar han graanet bar,
hvorfor af mange han »den gamle« kaldtes,
skønt endnu ej de seksti fyldt han var.
End Brynet busket over Øjet hvaltes,
hvor Flammen endnu lyste skarp og klar,
af ingen Svaghedstanker overskygget;
bredskuldret var han, høj og kraftig bygget.

Elena munter op paa Taaen staar,
det kære Hoved ret til sig at knuge,
lidt mere varmt, end Doktor Ring kan bruge,
hvis Higen ej just efter Kærtegn gaar.
»Hvor Du er bleven graa i disse Aar,
Du gamle Fa'r, nu bli'r Du her en Uge!
Hvor jeg har glædet mig, Dig Pus at vise! —
Kom ind, Du trænger vist til lidt at spise!« —

Med slige Udbrud, Ord, hvis Sammenhæng
just ikke al Tid er saa klar som Dagen,
Elena, af sit Gensyn rent betagen,
sin Fader fører hen til Barnets Seng,
for straks at komme ret til Hovedsagen
hun slaar paa unge Mødres Yndlingsstreng,
mens Doktor Ring sit Brilleglas faar pudset
for rigtig at beundre bitte Nusset.

Dog i en el've Uger gammel Stump
kun Mødre ret Vidunderbarnet finder,
for Lægens Øjne er det mest en Klump
af Barnekød med tykke, runde Kinder,
dog maa han Vægten nævne paa en Slump
og se, at Øjnene er lig Kærminder.
Men disse sidste sig ret snarlig fjæle,
thi Ejerinden stikker i at vræle.

Da slig Koncert selv Bedstefa'r ej ynder,
af Sted man i en Fart med Glutten kør',
imens Elena sig tilbage skynder,
og Ingvor træder ind ad Havens Dør.
Han har i Marken været og forkynder,
at ej han Gæstens Komme vidste før.
Han byder nu sin Svigerfa'r Velkommen,
og haaber, han har godt Vejr med i Lommen.

Vor Ingvor brun er som en Indianer
og tilmed bleven noget mere før,
har lagt sig til en hel Del Landmandsvaner,
blandt andet et vejrskiftende Humør.
Dog dette ingen fremmed endnu aner,
thi heldig ind er Rugen kommet tør;
da Vejret hidindtil med Høsten passed',
staar foreløbig paa »Beständig« Glasset.

Vi ved, at Doktor Ring fra gammel Tid
just ej var i sin Svigersøn charmeret,
men af Adskillelsen han profitered'
og var mod Ingvor nu ret huld og blid.
Han bringer Liv i Talen med sit Vid,
til Gengæld faar han Gaardens Nyt serveret,
det slutter med de kendte Landmandsviser
om Uheld, Folkevrøvl og lave Priser.

Der veksles en Del Ord om slige Ting,
indtil Elena be'r dem ta'e til Takke
og videre ved Aftensbordet snakke.
Nu kommer Føhr, faar hilst paa Doktor Ring,
som for ham bøjer ganske let sin Nakke,
og derpaa gøre alle helt omkring;
Værtinden Herrerne ved Bordet bænker,
imens hun byder dem og for dem skænker.

Saa hyggeligt og smukt det lille Bord
ret festlig-lyst med Glas og Sølvtoj straalere,
med friske Blomster, sat i fine Skaaler,
det viser ret af flinke Hænder Spor.
Elena og sit Værk med Stolthed maaler
og venter lønlig paa et Rosens Ord,
dog Ingvor ikkun om sin Hunger melder,
og Doktor Ring det ænser ikke heller.

Des mer det tavst beundres af Hr. Føhr,
hvem alt, hvad smukt er, stedse vel behager;
det hænder tidt, at Passiaren dør,
da Ingvor er fortabt i gode Sager,
og Doktor Ring af Rejsen noget ør,
han over Vejens Slethed sig beklager,
dog snart den gode The ham ret opliver,
han Ros for den endog Elena giver.

Hun ta'er mod Komplimenten med et Smil
og passer nydeligt Værtindens Pligter,
mens Føhr, hvem Appetitten ofte svigter,
i Smug betragter hende tidt med Il;
dog upaaagtet af Elena sligt er.
Nu bydes Dagligstuen til et Hvil,
og der slaar man sig ned og passiarer,
mens Herrerne sig tænde ny Cigarer.

»At se Dem her, min kære Svigerfader,
en sjælden Ære er,« er Ingvors Ord,
»ej hidtil har Dem fristet Jyllands Jord,
og fast man kunde tro, at De den hader.
De har endnu ej set vor skønne Fjord
og ej vort Hjem, med Marker og med Lader;
men nu vi haabe, at De her vil blive
og ret et længere Besøg os give!«

»Nej, ellers Tak, Børn,« lyder Lægens Svar,
»jeg Kursen sætter hjem om trende Dage.
Hvorlænge tror De vel, man bort kan drage
og holde Patienterne for Nar?
Hvis mig de ikke snarlig faa tilbage,
den kloge Mand paa Egnen alle ta'er.
Desuden vil mig Otium ej hue,
jeg vilde sikkert hurtig gøre Skrue.

Nej, naar De nu faar Deres Datter døbt,
og jeg som Fadder Daaben attesteret,
saa har jeg løs mig fra mit Løfte købt
og kommer først, naar hun bli'r konfirmeret,
hvis ej jeg selv forinden er leveret
og i de sidste Jordepjalter svøbt!
— Elena, vil Du lidt Musik os unde,
saa kan vi videre paa Tingen grundel«

Elena, som har puslet længst sin Skat
og Huset til den næste Dag beskikket,
som just i Havens Dæmring ud har kigget
og føler sig af Dagens Værk lidt mat,
til Flyglet sætter sig paa Øjeblikket. —
Hun spiller »Kinderscenen« til Godnat.
Hvor yndefuldt de blide Tonebølger
nu svulmer, stiger, nu sig atter dølger!

Hør, Träumerei! Hvor er vel en Musik,
som mere dyb en Længselsfylde rummer,
der dysser Døgnets Uro blidt i Slummer
og vender mod det høje op vort Blik,
did, hvor al jordisk Usselhed forstummer,
hvor Haab om evig Hvile Hjertet fik.
Lig Sommerkvælden dybt i Higen hildet,
og smeltet hen i Vemod, aldrig stillet!

Elenas Sjæl er helt i Spillet med,
at rive med de andre dog hun magter
til Dels kun, Ingvor ikke stort det agter,
med høj Musik han aldrig kom af Sted.
Men Før Elena ufravendt betragter,
ham fører Tonerne saa langt af Led,
han lytter aandeløs og helt betagen,
til sligt et Spil han aldrig hørte Magen.

I Tanker sidder Doktor Ring fortabt,
mens han sin Pande har med Haanden dækket,
omsider hans Opmærksomhed bli'r vækket
af Ingvor, som i Smug har længe gab't,
og som nu stundom farer op forskrækket
af Blundet, som ham Tonerne har skabt,
og aner, at hans Svigerfaders Øje
betragter ham satirisk — altfor nøje.

Elena bryder Spillet af, lidt brat,
og rejser sig, imens hun sagte sukker;
saa byde de hverandre et Godnat,
med Tak for Spillet Før ærbødig bukker.
Da hver til sit de Dørene oplukker,
ham tager Doktor Ring i Armen fat.
»Kom med mig, unge Mand, og ryg en Pibe,
De sover ej, det kan jeg nok begribe!

Vi, som studere, kan desværre ikke
Gud Morfeus finde saadan i en Fart,
paa denne Tid vort Hoved mest er klart,
vi holde fast ved vore gamle Skikke,
derfor maa vi om Morg'nen længe ligge,
saa ingen Tid just derved bliver spart.
Nu vil vi to en Time sammen snakke!« —
»Ja vist,« er Svaret, »naar De ta'r til Takke!«

Sig Ingvor strækker nu, og højt han gaber. —
»Den er lidt kedelig, den ny Musik,
hør, sig mig, Ellen, hvorfor ej vi fik
de gamle Stykker, som sig aldrig taber?
Naa ja, Du ynder ikke min Kritik!
Nu er paa Tiden det, man faar en Skraber.
Men sig,« her gaar han alt omkring paa Sokkerne,
»hvorfor Du aldrig spiller »Klosterklokkerne?« «

Den næste Dag er gry't med Søndagsfred,
til Kirken alle vore Venner køre,
hvor allerførst en Præken de skal høre,
hvorefter Barnets Daab skal finde Sted.
Alt Sangen dæmpet naar til deres Øre,
da ind de gaa ad Kirkegaardens Led
for i den lille Kirke ind at træde.
Elena bærer Glutten selv, den spæde.

En Landsbykirke, som saa mange andre,
lavloftet, kalket, Væggen fugtig grøn,
hvor op og ned nu Degnen ses at vandre,
da han har sluttet af sin Indgangsbon,
og uden Mandens Præstation at klandre
man sige kan, hans Stemme ej er skøn,
da om Guds skønne Bolig her han synger,
sit »Hyggelig« og »rolig« ud han slynger.

Han synger Solo, dertil er han vant,
de andre tænke, det er hans Bestilling,
og derfor faar han jo sin Offerskilling;
at haardt han slider for den, det er sandt,
thi paa hans Pande Svedens Draaber randt.
Med Tonearten er han tidt i Vilding,
og intet Orgel man i Kirken finder,
som Menigheden om den rette minder.

Saa træder Pastor Petersen paa Stolen,
en yngre Mand, helt før og svær af Krop,
med rødligt Ansigt, en lidt skaldet Top
og med et Ridderkors til Pynt paa Kjolen.
Mens ind ad Vindvet lyser Morgensolen,
han højt nu læser Evangeliet op,
det om den utro Husfogd eller -holder,
Fortolkningskunsten tidt Besvær det volder.

Men mangelen Hindring, som faldt andre stejl,
ej mindste Vaklen her forvoldte Manden,
han brød om hver Fortolkning sig kun fejl,
den rette var jo *hans* — og ingen anden.
Han tærsked trolig løs med Ordets Plejl,
saa hvert et Tankekorn fløj ud af Panden
hos dem, der lytted til. Thi Hjernetomhed
af mange tros Betingelsen for Fromhed.

Men Teksten faldt, som sagt, ej til Besvær,
han gik ej smaalig just i Enkeltheder,
han hurtig gennem Evangeliet leder,
imens han maler Mandens lumske Færd;
saa slaar han ned sig paa de sidste Steder
om Verdens Børn og Lysets Børn især.
Iblandt de sidste er han selv, hans Venner,
og Verdens Børn er dem, han ikke kender.

»Ja, alle I, som ere her til Stede« —
her slaar hans Haand i Stolen med et Brag —
»I lade alle Jer af Djævlens lede,
og ham I høre til paa Dommens Dag.
Saa slet som denne Mands staar *Eders* Sag,
trods hver Undskyldning, som I har til Rede.
Vend om, før I bli'er knust' af Herrens Dommel.
Idag er Naadens Tid, snart er den ommel«

Saa skiftevis han beder og han truer,
fordømmer Verdslighedens tomme Færd;
Fortabelsen han skildrer, saa de gruer,
og Helved maler han dem alle nær.
Dybt rysted' synes Kvinderne især.
Men Doktor Ring den Præken ikke huer.
Han Vejret lettet trak ved Præstens Amen,
hvortil han lønlig føjed' selv et »Ja, men!«

Frem gaar Elena i sin Dragt den sorte,
og bærer ømt sin Skat, i Kjole hvid,
som stille slumret har den hele Tid.
Elenas Tanker var fra Talen borte,
saa *hendes* Sind den voldte ingen Strid,
de lange Salmer syntes hende korte.
I Aanden Pastor Frank hun skuer atter,
o, gid han skulde døbe hendes Datter! —

Hvad tænker vel den unge Moder paa,
naar frem sit Barn til Daaben hun kan bære?
At det maa vokse herligt, Gud til Ære,
og frem i Naade, som i Alder gaa?
Hvad ønsker hun for Glutten sin, den kære, —
at noget stort i Livet den maa naa?
Hun sender Bønner op for Barnets Lykke,
at det paa Daabens Pagt sit Liv maa bygge.

Men alt, hvad hun i slige Stunder tænker,
hvert lønligt Haab, der gennem Sjælen før,
det knytter fastere de fine Lænker,
de stærkeste, der findes her paa Jord.
Den største Kærlighed, hernede bor,
er den, som Moderhertet Barnet skænker,
kun den er Afglans af Guds-Kærligheden,
uselvisk, trofast, fyldt af Himmelfreden.

Mens Barnet aabner sky sit klare Øje,
som fremmed Lyd kun til dets Moder naar
hvert Ord fra Præsten, der for hende staar.
Sit Hoved hun med Taarer ses at bøje,
mens Hjertet søger opad til det høje;
i Bøn hun til sin Barndoms Frelser gaar,
ej ham, som Præstens Præken nylig malte,
nej én, som kærlig til de svage talte.

Til ham, der én Gang favnetog de smaa
og loved Del dem i Guds Naades Rige,
til ham hun giver nu sin lille Pige,
kun *han* kan hendes Hjertesuk forstaa,
han hører, hvad ej Læben kan udsige,
hvad lønligt; ydmygt blot hun stammer paa. —
Sin døde Moders Navn hun Barnet giver,
Marie Heyn den lille døbt nu bliver.

Selv Doktor Ring nu hel andægtig staar,
hans Hustrus Navn forny'r mangt svundet Minde; —
hvor blev det tomt, den Gang han misted' hende,
hvor var dog Hjemmet trist i mange Aar!
Hvor ensomt, stille er der nu derinde,
da og hans Datter valgte andre Kaar!
I gamle Minder er hans Tanke fangen,
han hører næppe mer af Salmesangen.

I Hjemmet alt er rede til en Fest,
som kostet har Elena stor Beregning,
til Middagsbordet budne er til Gæst
de faa Familier, der bor paa Egnen,
ej forbigaaet er den nye Præst,
med Frue møder han, saa vel som Degnen.
Sin Datter fører Doktor Ring til Bordet,
hvor Ingvor med en Velkomst tager Ordet.

Saa hyggeligt og festligt alting straaler,
forøvrigt gaar paa vante Vis det til,
for Festens lille Dronning drikkes Skaaler,
og andre, hvem jeg ej opregne vil.
Mens Tunger løsnes under Vinens Spild,
hverandres Dragter Damerne nu maaler.
Til sidst i Haven ud man gaar, hvor Kaffen
paa Bordet damper ved Likør-Karaffen.

Her dvæle nogle i et Lysthus' Ly,
mens andre rundt langs Aaen promenere,
om Egnens sidste Nyt de konversere,
og hvad til dem er naa't fra Land og By.
Ej Himlen mørknes af den mindste Sky,
og ingen oplagt er at disputere.
Naturens Skønhed glæder alles Øje,
imens de gode Retter de fordøje.

Selv Pastor Petersen til Fred er stemt,
(thi efter Middag Sindet gerne blides),
ta'er sig i Havestolen det bekvemt
og er først ikke oplagt til at strides.
Men siden føler han, det bør dog vides,
at ej sin Værdighed han helt har glemt.
At endnu der i Glæden intet Skaar er,
ej ret ham huer, han et Offer kaarer.

Paa Doktor Ring faldt Valget da om lidt.
»Hvordan har *De* det, Doktor, med Vorherre?«
Han Lægen gi'er et Blik, just ikke blidt.
»Aa Tak, saamænd, det kunde være værre,
men derimod med Gigten er det skidt!«
»Ja Doktor, De af *mig* kan sagtens snerre;
et Alvorsord jeg gerne vilde tale
og vække Dem af Deres Syndedvale!«

»Hvis De, Hr. Pastor, et Forsøgsobjekt her ser i mig, vil jeg Dem underrette, at jeg er vistnok af de meget slette og paa Taalmodighed en Del defekt. Jeg ønsker ikke, som De vist kan gætte, paa *Deres* Ord at lægge særlig Vægt, og hvis De absolut vil funktionere, saa vil jeg heller straks mig absentere.«

»Hør, Doktor, dog en Gang en Alvorsrøst, slet ingen Tro De har, det kan jeg mærke, De elsker Verden kun og Verdens Lyst, og snart De ligger under for *den stærke!* Hvis Herrens Ord ej snart i Dem kan virke, vil ej vi samles ved den store Høst. *Idag*, endnu *idag* De om bør vende, *imorgen* er alt Naadens Tid til Endel!«

»Det meget muligt er,« er Lægens Svar, »at baade De og jeg kan dø imorgen, i saa Fald var vel stor ej Landesorgen, thi snart vi begge vist erstattet var! For Dem som mig Guds Vilje er forborgen, vi hver især vort Ansvar for ham har. Hver har sin Tro, der oppe ham skal bære, og hver maa søge det, der gør ham Ære.

Men hvis De tror, at Deres hvasse Ord
og Svovlstankspræken mig saa vidt kan skræmme,
at nogen Tid jeg til *den* Fane svor,
hvorunder *De* vil Deres Virken fremme,
saa tror De fejl! Lad Præknen blive hjemme,
og hold De Fred som Gæst ved fremmed Bord,
det meget bedre Dem som Præst kan skikke
end fremmed Tro i Sømmene at kigge!

For Kristendommen har jeg stor Respekt,
men for *den* Kristendom jeg kun har liden,
der drives frem af hver en Strøm i Tiden
og sælger Aanden ud i Markedsvægt,
som Evangeliet har vingestækt,
som præker Freden, men som elsker Striden,
som stille Guds frygt mer og mer foragter,
mens Hellighed den for sig selv forpagter!« —

Elena sporet har en Strid at stande,
til Valen flyver hendes Fod med Il,
hun Vredesrynker ser paa begges Pande,
vil gerne glatte dem med Ord og Smil.
Vel lader Præsten sig ej overmande,
dog slutter snarlig man et Vaabenhvil.
Til hver sin Side drage begge Kæmper,
og anden Tale Stridens Minde dæmper. —

Forøvrigt alt er idel Harmoni.

Snart svinder Aftenen bort, den stjerneklare,
og hver til sit skal Gæsterne nu fare,
alt Gaarden lyder Hestetrampen i.

»Godnat« og »Tak«, de raabe nu og svare,
mens Vogne rulle Værtens Dør forbi. —
Elena, som af Dagens Hede træt er,
sit Fjed nu mod sit Sovekammer retter.

Der pusler hun ved Barnets Leje om
og ordner alt til Natten for den lille.
Da Ingvor finder Dagligstuen tom
— idet Godnat han alle sige vilde —
og fra sin Aftenrunde ind han kom,
han ind til Barn og Viv sig lister stille,
at ej han Glutten af dens Slummer vækker,
og Armen om Elenas Liv han lægger.

De begge to betragte her en Stund
det lille Væsen, som dem nu forbinder,
saa roligt hvile i sit Barneblund.

»Lad Gud os takke,« nu Elena minder,
og i en sagte Bøn fra hendes Mund
et »Fadervor« til Ingvors Øre finder
sin Vej. — Godnat de nu hinanden sige
og snart dem skjuler Nattens Drømmerige.

Den næste Dag i Haven vandred' tvende,
Elena Arm i Arm med Doktor Ring,
de talt har sammen om saa mange Ting,
om hvad de tre Aar lærte dem at kende.
Hvor Aaen ud af Haven gør et Sving
de stanse og sig ud mod Heden vende.
Elenas Øjne er en Smule røde,
hun taler om sin lille Dreng, der døde.

»Bliv vred ej, Fa'r, — det jo en egen Sag er
at tale om — men hvor jeg dog var blind!
Hvi har mig ingen sagt, hvortil jeg ind
er gaaet, naar jeg bort som Hustru drager?
Skal unge Piger gaa da med et Bind
for Øjnene, — som først man fra dem tager,
naar Ægteskabets Ve de faa at lide,
hvorfor skal *alt* paa Forhaand ej de vide?« —

I Haanden vipper Doktor Ring sin Stok,
og lidt forlegen synes han at være.

»Ja, ganske vist, det var en styg Affære,
den første, som Du prøved', ved jeg nok! —
Man maatte være haard, ja som en Blok,
for dermed ej Medlidenhed at nære,
at næsten i et Døgn Du fristed' Vaanden,
fordi ej Lægehjælp var nær for Haanden.

Du slap dog, heldigvis, derfra med Livet,
men havde ingen Ting for al Din Nød,
thi da det Ende fik, var Barnet død. —
Men nu Erstatning Dig jo alt er givet;
saa maa man se at glemme slige Stød
og faa paa anden Maade op sig stivet! —
Du er jo ung og rask, kan taale noget,
hvis ikke Heyn Dig Livet gør for broget.

Jeg ser jo nok, hvad altid jeg har ment,
at han og Du er ej hinandens Lige,
thi Du er virksom, han er indolent,
sangvinsk — flegmatisk, om jeg saa maa sige,
hvorfor han er med Livet bedre tjent,
end Du og jeg det er, min kære Pige! —
Dog er de fleste Mænd vel ikke bedre,
naar først fra Elskere de blive Fædre.

Du kan mig tro, jeg taler af Erfaring,
jeg ser tilbage paa min Ungdomstid,
jeg var vist ogsaa som en Aabenbaring
fra Elskovsriget for Din Moder blid.
Jeg sløjed' ogsaa af, blev tung og strid, —
jeg var jo *Mand*, behøves mer Forklaring?
I Kvinder derimod, I tro det givet,
at Hvedebrødet varer hele Livet!

Jeg ved dog selv, at jeg var ikke ond
imod Din Moder, som er nu i Graven,
jeg vaagned' op kun efter Rusens Blund,
og saa var jeg som før — lidt morgengnaven.
Vi Mænd forvandles ej af Elskovsgaven,
den fylder os af Livet kun en Stund,
saa kalder os vor Gerning helt tilbage,
imens I Kvinder sukke, længes, klage!

Men Ægteskabet har for Eder Følger,
der vistnok tidt formørker Eders Vej,
som man med Uret for den unge dølger.
Hvorfor? — fordi man selv er svag og feig
og haabløst revet med af Skæbnens Bølger.
Forøvrigt vistnok Du begreb det ej,
om alt jeg sagde uden Falbelader,
hvad vel jeg burde have gjort som Fader!« —

»O tro dog ikke, Fa'er, jeg det fortryder,
thi Ingvor elsker mig, det ved jeg vist,
om det end sjælden fra hans Læber lyder
nu, da han ofte er lidt træt og trist.
Men selv om Livet nogle Storme byder,
saa bliver alt nok godt for *dem* tilsidst,
der ikkun trofast af hinanden holder. —
De Skuffelser besejres, det os volder!«

»Nu, saa er alt jo godt,« er Lægens Svar,
»Du har en god og trofast Datter været,
jeg har mig aldrig over Dig besværet,
og gerne saa jeg, end Du hjemme var.
Men selv Du ved, at jeg kun smaat det har,
og for Din Fremtid jeg Bekymring næred'. —
Er Hustrukaldet andet tidt end trøsteligt,
den gamle Jomfrus er ej heller lysteligt!

Men nægtes skal det ej, at Du har Ret,
og havde blot Din gode Moder levet,
var alt vel noget anderledes blevet,
for os, — om ej for hende — mere let! —
— Men nu paa Tide bliver vistnok det,
at nogle faa Epistler jeg faar skrevet
før Posttid, thi jeg loved' Før forleden,
at gaa en Aftentur med ham i Heden.«

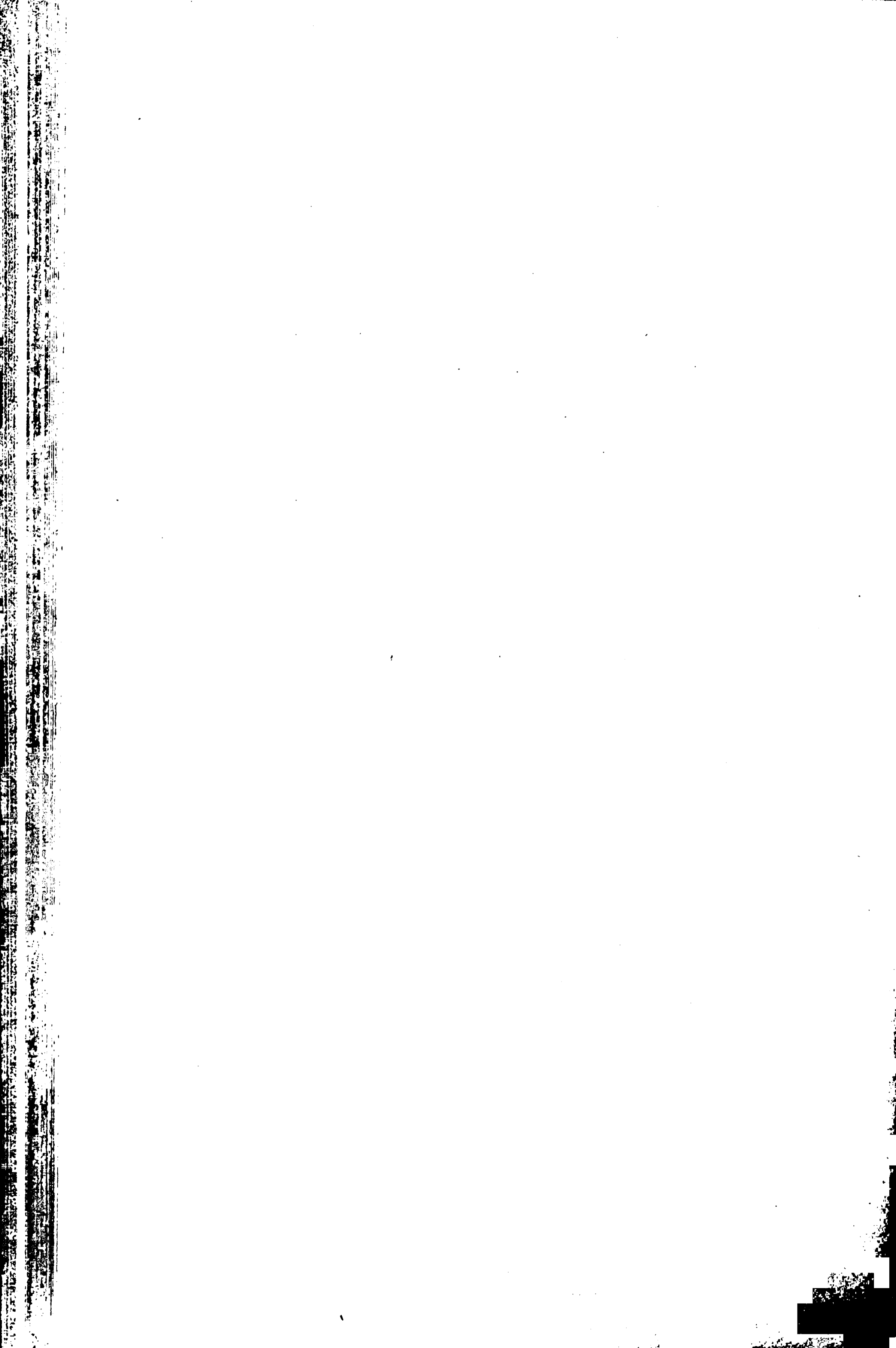
»Vor unge Ven, han er vist god og from,
det lyser af hans milde, kloge Øjne,«
Elena siger, mens de vende om.
»Ja, Manden er just ikke af de støj'nde,
hans Tanker mest i Vers nok ud er fløjne,
om nogle af dem æsked' han min Dom.
Men Folk for *Digteritis* at kurere,
det kan min Videnskab vist ej præstere!«

»Hvad, er han Digter!« er Elenas Ord.
»Ja, ej saa lidt,« nu hendes Fader brummer, —
»hans Vers desværre Muligheder rummer,
af Evner findes mere end et Spor
— det Faktum kaster ingen over Bord —
men heldigst dog for ham, om de forstummer!
Jeg prøve vil, om ej hans Digternykker
jeg plukke kan i Stumper og i Stykker!«

Han er jo praktisk, flink, saa lad ham blive
ved det, som bedre Frugter bære kan!
Man sjælden flere Fag til Gavns kan drive.
Og være *Digter* her i dette Land,
Gud hjælpe os! — snart vil jo *alle* skrive,
naar de en Pen at føre er i Stand!
og maalt' og vejed' paa en Nutidsbismer
er Digtere dog kun — *Anakronismer!*

III.

PAA HEDEN

Blev Sangens Gave skænket Dig af Gud,
o, tak ham da for Gaven tidt og gerne,
thi for Dit eget Liv er den en Stjerne,
om ej den lysér over Verden ud!

Efter *E. Geibel.*

To Timer senere vor Doktor gik
ad Hedevejen, fulgt af Ingeniøren,
mens Ingvor leded' Høstens travle Køren,
og selv tog Haand med efter gammel Skik.
Elena sender dem et venligt Nik,
sit Barn paa Armen vugger hun i Døren,
og haaber, at de snart maa være hjemme
og Tiden ej for Aftensbordet glemme.

Om Bakkernes Beplantning først bli'er talt,
og Før udviklet har sit Selskabs Planer,
med Interesse Lægen hører alt.
Saa glider Talens Løb ad andre Baner,
og Før nu Doktor Ring om Løftet maner,
at sige ham sin Mening helt, loyalt;
om den Debut, han ønsker som Forfatter,
en ærlig, kyndig Dom han meget skatter.

»Jeg vilde ønske, at jeg kunde sige,
De burde brænde hele Stadsen fluks,
men her er Dommen ej saa ganske lige,
thi Deres Digte er slet ikke Juks.
Da »Ærlighed for alt« er den Instruks,
hvorfra De selv har bedt mig ikke vige,
saa vil jeg helst Dem fra det hele raade,
selv om De var en Digter af Guds Naade!

Min unge Ven, det ingenlunde let er
at komme andre med sin Dom paa tværs.
De skriver ganske sikkert smukke Vers,
hvis Indhold og paa ingen Maade slet er.
De tager Deres Kunst ej som Kommers,
om noget bedre Digtene forjætter;
at De har Evner, er mig klart som Dagen,
men *det* desværre ej er Hovedsagen!«

»De Ord er langt mer, end jeg havde ventet,«
udbryder frisk og glad den unge Mand.
»Jeg stoler fuldt paa Deres Vid, Forstand,
De dadler kun, i Fald jeg har fortjent det.
Til Per og Povl jeg ej betro mig kan,
jeg haaber blot, at De mig siger rent det,
om Juksets Masse kun jeg vil forøge,
naar jeg mig som Forfatter vil forsøge.

Men naar De siger, at jeg ejer Evner —
og selv jeg ved, at jeg har Vilje-Staal —
hvorfor da ikke kæmpe mod et Maal,
som dog vi begge stort og herligt nævner?
Værd er det vel at tømme mangen Skaal,
naar frem man mod et større Virke stævner.
Thi med vort Pund vi aagre skal og bytte
og ikke skjule det til ingen Nytte.

Og hvad kan være mere skønt og stort
end gennem Tegn, de usle, smaa og mørke,
der dog som ingen andre eje Styrke,
at aabne Poesiens Himmelport,
at dugge Jordelivets triste Tørke,
hvad Digtekunsten dog endnu har gjort,
at vække rene, gode, skønne Tanker,
hvoraf man Kraft og Mod til Livet sanker!«

»De, taler som en ung Enthusiast,
der end ej smittet er af Trykkersværten,
men hør mit Ord, før videre gaar Færden,
og før De kapper baade Sejl og Mast.
Nu stormer De kun frem med Ungdomshast
og tror, at aaben for Dem ligger Verden,
at den vil tage godt mod Dem, med Glæde,
og lytte til de Sange, *De* kan kvæde.

De lyde liflig vel i *Deres* Øre,
men hør et Venneraad nu allerførst!
De siger, De vil læske andres Tørst;
om denne er til Stede, først De høre!
De tror at finde aabne alle Døre,
men De vil finde lukket Parten størst.
Thi *her* at ville frem i Literaturen
er som at løbe Panden imod Muren!

De selv har haft af *Deres* Digtning Glæde,
det Conceptionens er, om saa De vil,
men skal først Barnet ud i Verden træde,
da maa der Veer, og det for Alvor, til.
De tror maaske, man hjælper frem den spæde?
Den bli'er som Hunden i et Keglespil;
især hvis den er noget »stor, aparte«,
da vil man nøfle den, saa det har Art, det!

De gaar med *Deres* Bog til en Forlægger,
forklarer Sagen, gode Raad udbe'er,
han blader i den, let paa Skuldren trækker,
hans Dom er: den er ikke *literær*.
Den Slags *gaar* ikke, Vers slet ikke trækker!
Og den Besked De faar af en og hver.
Hvem gider nu til Dags vel Digte læse,
at trykke sligt er jo en ren Fadæse!

Maaske dog, efter mangen Tiggergang,
en Vovehals tilsidst mod Bogen tager,
mens han sig selv — naturligvis — beklager,
De ej en Øre faar for Deres Sang.
Dog, Bogen ligger trykt i ringe Fang,
og Haabet atter Deres Sind betager:
De vinder halve Riget *plus* Prinsessen. —
Jo pyt, De har gjort Regning uden Pressen!

Der hengaar vel omtrent et Fjerdingsaar,
og tidt i Løn ad Ruder ind De kigger,
hvor Bogen uden Efterspørgsel ligger,
mens hundred andre ud i Verden gaar.
Et ukendt Navn jo øverst paa den staar,
og efter Vers man Fingrene ej slikker,
var end de klassiske! Naa ja — god Morgen,
De mærker nok: die Welt hat and're Sorgen.

Tilsidst en Kritiker den fat dog faar:
»En *homo novus*, — vi faa altfor mange,
Gud fri os vel, at skrive slige Sange!«
Paa maa og faa han op i Bogen slaar,
at skære op den sikkert ej han naar.
»Paa sligt man ej kan spilde Spalter lange!«
Den nye bli'er i Tavshed forbigaaet,
højest med et Par *bon-mots* til Jorden slaet.

En Smagens Dommer, item Offerpræst,
den Ære levner ej for fire Skilling,
en anden øjner af Talent en Billing,
mens dog af Fejl han finder allerflest,
en tredje har erfaret Autors Stilling
og præker over: Bliv Du ved Din Læst! —
Paa samme Vis Dem Vennerne opmuntre,
og snart vil intet sligt Dem længer undre.

Ej hele Pressen her jeg taler om,
og ej om den, hvor »vore egne« roses,
hvor alt det andet Rak er, som maa skoses
og lyses hjem til det, hvorfra det kom;
ja, er der noget ved det, skal det foses,
endda det takke maa for naadig Dom.
»Tak Gud, at ej Du kom for Ret i Ribe,«
sa'e Kællingen i den bekendte Knibe.

Selvfølgelig der ingen er, der ved,
hvad Deres Digtning har af Arbejd' krævet,
hvormange Aftner De paa den har skrevet,
med Ryggen træt og øm, mens Øjet sved,
og Tvivletanker dybt i Sindet sled,
mens Haab og Spænding gennem Sjælen bæved',
hvorledes De har offret Deres Hvile,
for med det kære Skriveri at ile.

Nej, skriv De Vers, saa meget som De vil,
hvis endelig De ej kan lade være,
(hvad allerhelst De maatte, paa min Ære)
men luk for Deres Vers blot Skuffen til,
lad ingen Bog dem ud i Verden bære
som Skive kun for hver Satires Pil. —
Et andet er, hvad de *Dem selv* kan give;
for *Dem* kan Deres Kunst en Tilflugt blive!

Thi hastig fly'r paa Tidens Vingefang
vor Ungdoms Haab, vort Livs den største Gave,
det Eden, som vi drømte os en Gang,
da gælder det, om hver af os kan have
i Livets golde Ørken vor Enklave,
et lille Skjul, et frodigt Bladehang,
hvor vi kan ty fra Virkeligheds Verden
ind til vor egen lønlig-stille Færden!

Der maa os alle Døgnets Plager vige,
der bænkes atter vi ved Lykkens Bord,
der er vort eget lille Kongerige,
den Plet, *vi* redded' af den hele Jord!
En større Magt os bød derind at stige,
den Fane være tro, hvortil vi svor;
det Skjul kan ingen andre fra os tage,
om fattige fra Livets Høst vi drage.

Hver har sit eget, Deres nu De kender,
men gem det godt i Deres eget Bryst,
da vil det bringe Dem i Modgang Trøst,
og genfødt Kraft, naar Arbejdsdagen ender.
Hvad der De saa'de, nok skal give Høst,
dets Blomster alt jo deres Duft Dem sender!
Vil Deres Helligdom De profanere,
til Hvermands plumpe Haand den udlevere?« —

Han svarer ikke straks, den unge Mand,
han øjensynlig er i Hu nedslagen.
Snart var af Lægens Ord han helt betagen,
snart syntes det ham lutter kold Forstand,
tidt følte han sig lønligt af det dragen,
forjaget tidt fra sine Drømmes Land. —
»Jeg vil ej,« siger han, »her for Dem lyve,
jeg lader nødig dette Haab bortflyve!

I stadigt Arbejd' gik min Dag forbi,
og Ro at skrive fik jeg kun om Natten,
men hvor har jeg dog følt mig glad og rig,
som den, der vogtede paa Tempelskatten!
Blev tidt jeg led ved Tidens tomme Pjatten,
i *det* jeg Haabet fandt, blev styrket, fri. —
Vel ved jeg, at jeg ej er blandt Genier,
men har ej Ret de simple Melodier?« —

Her stanse nu de paa en Hedehøj,
hvor begge sig blandt Lyngens Blomster strækker.
Paa Ryggen Doktor Ring en Stund sig lægger,
en Fugl opskræmmet op i Luften fløj.

»Se her, hvorhen ej dønner Verdens Støj,«
vedbliver Før, »hvor alt os Mindet vækker
om Skovens fordums Magt, den stolte, vilde,
her — tro mig — har jeg følt mig dobbelt lille.

Døm mig dog ej som en forfæng'lig Nar,
fordi jeg og for *andre* skrive vilde,
en Trang, sig at meddele, alt jo har;
hvert Kildevæld, om det er nok saa lille,
dog gavne burde med sin Straale klar,
og nødvendig skulde denne gaa til Spilde.
Er det end ringe, fattigt kun det hele,
hvorfor dog ej det lidt med andre dele?

Hvis der, som selv De siger, i min Sang
er Evner lagt, som ikke alle eje,
da maatte dog dens simple Toners Klang
til andre Hjerter kunne finde Veje.
Og bragte den til Sorgens mørke Leje
en lille Trøst, var spildt dog ej dens Gang;
maaske fik den en Tanke løst derinde,
hvor selv Geniet ingen Vej kan finde.

Er Kunstens Magt da ikke altid ny:
at kunne syge Hjerters Længsel kvæge,
at pege op til Maalet over Sky,
til ham, der ene er den store Læge?
Er ikke til den Stræben vi for træge,
er ej vi altfor angst og altfor bly?
Naar for et stort, et evigt Maal vi kæmpe,
skal smaaligt Hensyn altid ned os dæmpe?

Nej den, der føler i sit Kald sig tryg,
hvad enten han er Kunstner eller Digter
det bedste i sig selv dog altid svigter,
naar han vil dække kun sin egen Ryg! —
Og til en Elefant De gør en Myg;
en ærlig Kritiker har ogsaa Pligter,
han anser dog vist næppe *kun* Personer,
han skælner vistnok dog de ægte Toner.

Men lad saa være, jeg faar Skam til Tak,
fordi jeg nærmer mig vort Musatempel,
mens vore »kendte« faar et kornblaat Stempel
— lad saa dem skrive selv det værste Snak —
saa ved De dog, fra svunden Tids Eksempel,
at hurtig slides *af* Kritikkens Lak!
Hvad i sig selv har Værd, kan ej fornædres
af nogens Dom, saa lidt som det forbedres!

Den Kunst, jeg elsker — ja, jeg ved, den gi'er
sin Dyrker intet Brød, men lutter Stene,
ej Mønt en Gang til Penne og Papir,
og dermed er jeg ganske paa det rene,
at uden Løn vil jeg min Muse tjene,
naar efter Dagens Slid hun paa mig bier.
Saa kan det næppe kaldes Egennytte,
naar jeg end mere bli'er Kritikkkens Bytte.

Men, naa'r min Sang ej til den store Hob,
maaske den en og anden kunde glæde,
der maa, som jeg, i Døgnet's Mølle træde,
hvad eller plyndret føler sig som Job.
En fattig Sangfugl tidt kan lifligt kvæde,
og læske kan en Drik i ringe Stob.
Til Hjertet gaar dog, hvad fra Hjertet kommer,
vi dømmes alle af en større Dommer!« —

»Vi to, Hr. Føhr, er Bremenfelds Klienter,
thi vi har begge to — mærkværdigt! — Ret.
Jeg holder for min Pligt at vise det,
jeg ved, at Verden giver Dem i Renter,
fordi nu Tidens Smag en Gang er slet,
og ej det hjælpe kan, man andet venter. —
De hævder Idealets Ret, den store,
og jeg for det reale ta'er til Orde!

Ja se, nu bli'er De straks forstemt og tavs,
for tør og kold vel synes Dem min Viden!
Men Illusionerne ta'er nok Reisauss! —
De tror, at »efter Skønhed hungrer Tiden,«
men *har* den gjort det, er det længe siden,
nu hungrer den langt mere efter — Snavs,
hvis fra de fleste Bøger man skal dømme,
som aarlig ud paa Landets Marked strømme.

Ja, kunde *clou*-Romaner blot De skrive,
med Overflod af *documents humains*,
da kunde snart De vinde Dem Terrain,
en skattet, kendt og læst Forfatter blive.
Men Digte uden vovede Refrains,
for dem vil ingen nu en sur Sild give! —
De protesterer, De vil ej Dem sælge,
naa, heller da mit første Raad De vælge!

Ved slig en Diskussion man gerne naa'r,
hvor begge Parter var, før den blev streden.
Gem De nu Deres Skat i nogle Aar,
og grav kun efter Skatte her i Heden.
De er jo ung og har ret gode Kaar,
slid De Dem træt, saa faar vel Sindet Freden.
Maaske, naar atter vi derom kan tale,
har Deres Digterplaner De sagt »Vale!«

Naa, glem nu, hvis De kan, min Snusfornuft! —
Hvor Luften dog herovre frisk og sval er!
Se hist, hvor Aftensolen Himlen maler,
hvor Skyer gløde i den lette Luft,
mens Lyngen sender os sin fine Duft!
Naturen mer end Digt til Hjertet taler! —
Tak Gud, at De er ung, at De kan færdes,
hvor Sjæl og Legem lige meget hærdes!

Skønt jeg er selv fra Sjølund's fagre Sletter,
har Jylland dog for mig et Trylleri,
som intet andet Sted at finde let er.
Hvor er Naturen her dog stolt og fri,
her intet er, der Øje, Tanke trætter,
de store Vidder kan de flyve i! —
Men nu har snart vel De og Deres Lige
erobret Hedens gamle Kongerige!

Rejs *den* til Minde da et Sangens Slot,
hvor den kan bo, naar her den ej er mere,
men er, som Livets Lyst, en *saga blott*,
hvor den i Løndom endnu kan florere!
Saa handler De som Mand i stort og smaat;
hvad mest vi prise, selv vi destruere,
det kalde vi at være konsekvente, —
Eksempler jeg behøver ej at hente!

Men nu,« her ser vor Doktor paa sit Ur,
»er det paa Tid, vi Næsen hjemad vende;
er fristende end Jyllands fri Natur,
min lille Ferie er snart til Ende! —
Giv De nu blot enhver Bekymring Fur,
saa skal i meget De Forandring kende,
og husk — ej Næstens Eje De begære,
selv Tanken herom fly'r en Mand af Ære!«

Med disse gaadefulde Ord, hvorved
den unge Digtets Kinder heftig brænde,
i Retning om ad Hellumgaard de vende,
og snart de atter staa ved Havens Led.
Der kommer Ingvor gennem Haven ned,
han kan i Frastand sine Gæster kende,
de ind i Dagligstuen gaa, hvor Duften
af Eftersomrens Blomster fylder Luften. —

Den næste Morgen Doktor Ring end ligger
ved Ottetiden i sit bedste Blund.
En Arbejdsfje'rvogn med to gamle Krikker
for Køkkendøren ruller, Gaardens Hund
af Huset ud i vældig Gøen stikker.
Da Vognen alt har ventet der en Stund,
den kørende, en gammel Hedebonde,
ned kravler sindig paa to Hjulben runde.

I Køk'nets Dør staar én af Gaardens Piger,
som sluppet har sit Arbejd' noget brat.

»Hvem søger Du, Mads Kidde,« nu hun siger.

»A sku saa gjaen ha' æ Dowter fat,
for Stine, hun haa wan saa ring' i Nat,
a næsten ette mier sæj sjæl hun lig er!«

»Det er vel Fruens Fader, som Du mener,
ja, han paa Morgenstunden altid sen er.

Om Doktoren vil med, kan selv Du høre,«

og Mads hun viser ad en Trappe op
til Gæstekamrene i Husets Top,

hvor Lægen sover paa sit grønne Øre.

Mads lister rundt omkring ved flere Døre

og udenfor den rette siger Stop,

hvorpaa han lydelig paa denne banker.

Der svares ej, og ind han dernæst spanker.

»Hr. Dowter,« — Mads sig rømmer nu og snøfter,
for ej for brat at bryde Søvnens Fred.

»Hr. Dowter, a wild' gjaen ha' Dem med!«

sin Stemme noget højere han løfter, —

en Brummen stiger op fra Dynens Kløfter.

»Mi Kuen, hun æ syg o hwer en Sted!«

Mads stadig væk sin Kones Sag plæderer.

»Hr. Dowter, a æ ræj, te hun kraperer!« —

Tilsidst kan Lægen Søvn ej simulere
og ej faa den ubudne Gæst af Sted.
Hver Fæstning maa tilsidst kapitulere,
er Madses Tanker, og han holder ved;
og af en Doktor maa man taale mere
end af en anden, trøster han sig med,
da paa hans Isse tømmes Vredens Skaaler.
Thi Doktor Ring ham fuld nu Skæppen maaler.

»For Pokker, kunde han ej se, jeg sov;
hvem har sig understaa't, ham op at sende,
er man ej heller fri for Nattesjov,
naar man er rejst til Landets anden Ende!
I har vel Læger her, hvem I kan rende
paa Døren til enhver Tid uden Lov! —
Hvad rager *De* mig vel og *Deres* Kone!«
fra Sengen lyder det i hidsig Tone.

»Jeg sandelig har nok af Vrøvl derhjemme,
og derfor ej til Jylland hid jeg kom!«
Her drukner i en Gaben Lægens Stemme,
hvorpaa han vender sig mod Væggen om,
for end, om muligt, Ærgrelsen at glemme;
mens Mads som Synder venter paa sin Dom.
»Hvad bier De efter, naa skrub af, for Pokker!« —
og Mads nu lister af paa hvide Sokker.

Med Jydens Sejghed dog ej tabt han gi'er,
men bliver ved fra Dørens anden Side.

»Hr. Dowter, a haar Wuen, ded maa De wide,
aa a ka went', indte' De færdig blier!« —
Hvad Lægen svared', her jeg ikke si'er,
men Morgensøvnen flygtet er, den blide,
hvorfor sig Ring nu i sin Skæbne skikker,
og snart derefter i sit Tøj han stikker.

Dérpaa han vandrer ned i Spisestuen
og sluger en Kop Kaffe i en Fart,
til Stede er ej Herren eller Fruen,
men Pigen sin Fadæse skønner snart;
sig at undskylde kunde dog hun spart,
thi Lægen griber hurtig Kappen, Huen.
Vor Mads der udenfor taalmodig holder,
og snart de begge ud af Gaarden joller.

To Timer efter gense vi vor Ven,
hvert Spor af Gnaveri er nu forsvundet,
og nogle sjældne Planter har han fundet,
da han til Fods er gaaet hjem igen;
ej Tanke mer han skænker Morgenblundet.
Elena angerfuld gaar til ham hen.

»Du kan ej tro, hvor det os har forskrækket,
at, kære Fa'er, Du blev saa tidlig vækket! —

Hvad fejler hun da nu, Mads Kiddes Kvinde,
var mer end ellers hun da syg i Dag?»
»Aa«, svarer Lægen, »Konen vel er svag,
men ingen farlig Sygdom er at finde.
Med Asthma tog hun nok lidt fæle Tag,
og »Blodet vilde op og kvæle hende,«
en ny og videnskabelig Forklaring,
ej forefaldet før i min Erfaring.

Hun har jo Gigt, desuden Mavesaar,
og endelig lidt Gammelkone-Plager.
Til ingen Nytte de til Lægen jager,
naar stadig i den gamle Dur det gaar,
hun spiser alting, hvad de andre faar,
vil sige lutter svære, halvraa Sager.
Saa længe hun Diæten ej vil holde,
kan ingen Medicin Forandring volde.

Og i den lille Stue var en Luft,
saa fed og tung, at gerne man med Knive
den skære kunde, og tilmed en Duft
af Mad og Klæder, ingen kan beskrive,
thi ingen Vinduer kan aabnet blive.
Hvad hjælper det, at tale her Fornuft! —
Gud fri os, hvad Begreb om Hygiejne,
man finder her i Landet alle Vegne!

Den Mand ej Danmark noksom kunde hædre,
der lærtc Folk at lukke Vindver op;
men mange gaa endnu til deres Fædre,
forgiftede i deres hele Krop,
før her Uvidenheden siger Stop!
Jo værre Luften er, for dem des bedre! —
Og er det saa, mens man dog end har Sommer,
hvad bliver det ej til, naar Vintren kommer!

Naar Ungerne paa Gulvet om da kravle,
fordi de mer ej ude færdes kan,
naar overalt de grise til og savle,
da maa her være drøjt i Lyngens Land!
Naa skidt, hvad hjælper det derom at bavle,
det samme har vi overalt forsand! —
Jeg skulde hilse Dig fra Madses Datter,
som tjente her ifjor, saa vidt jeg fatter.«

»Ja, stakkels Inger,« hun kom galt af Sted!
Elena om de vante Ting nu melder,
mens Ingers triste Skæbne hun fortæller,
der for en Stund forstyrred' Husets Fred.
»Naa,« siger Lægen, »glem nu den Fortræd,
i Aften det hos Jer min sidste Kvæld er. —
Kom med i Granplantagen nu, Elena,
at drive lidt, det har Du ingen Mén a'!«

Den næste Dag, omtrent ved Klokken ti,
vor Doktor Afsked ses med alle tage;
vemodig vender Datteren tilbage,
som kørte med til Markens smalle Sti.
Men ingen Tid hun har til Savn og Klage,
mangt opsat Arbejd' atter melder sig,
plus det, der tidt i Høstens Tid kan falde,
hvor Husets Moder travlest har af alle.

Ved Pumpen mødes Maren Stuepige
med Kusken Niels, da begge hente Vand.
Den Doktor var en dejlig Mand, de sige,
imedens hver især faar fyldt sin Spand.
»Paa Sjælland blywer Dowterne vist rige,
for ingen Drikkepenge ga' som han.
Lidt galhued' war han, aa vist a' de sære,
men dow en Dowter, som de ret ska' være.«

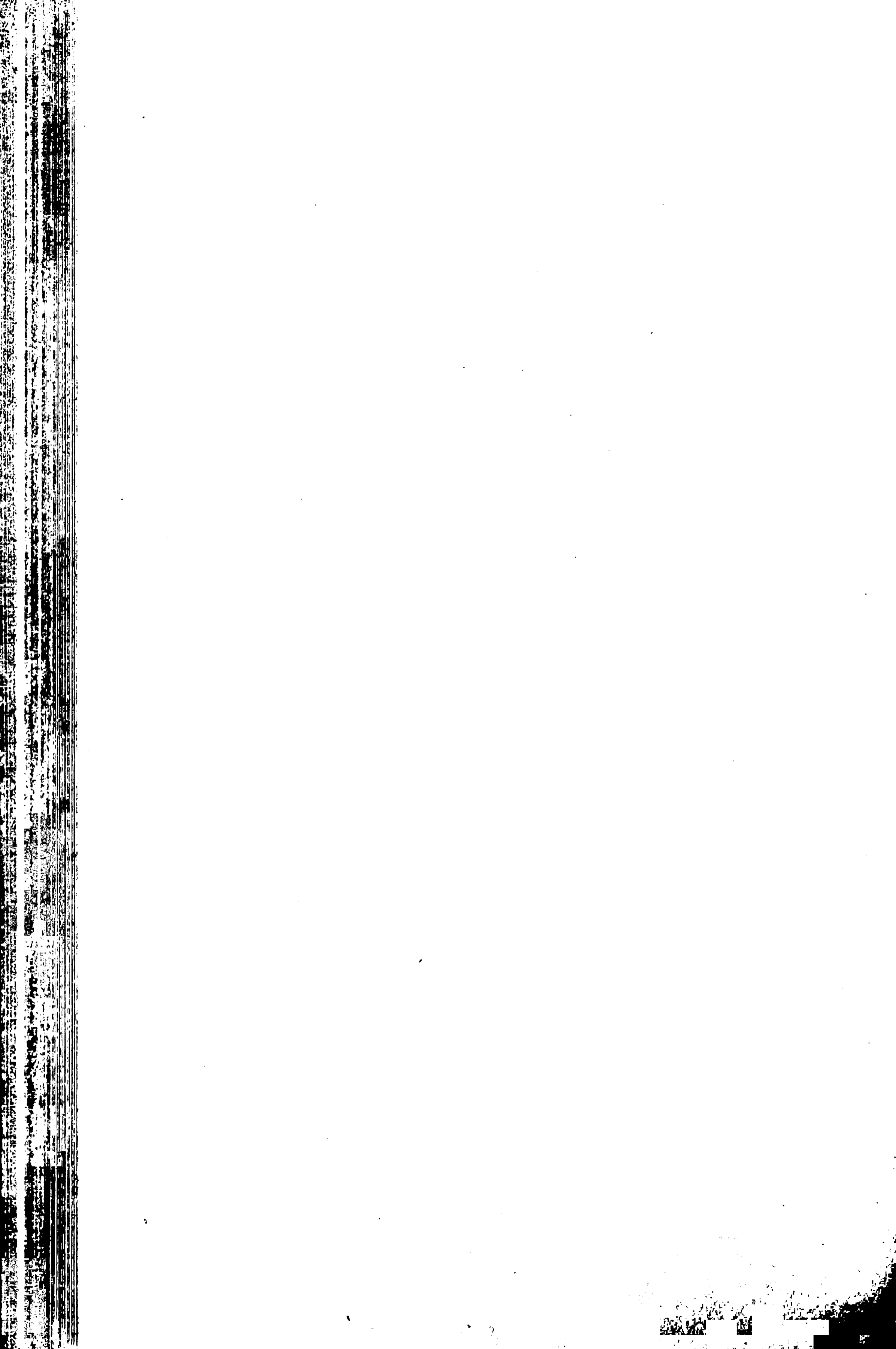
»Men trowr Du, han var rejtig klog te Tider?
I Mosehuller raged' han aa Damm',
ded grønne Skaa'n, som o æ Wand der flidder,
ded putted' han te sej, ded fæle Slam.
A tøkkes næsten, te ded war en Skam!«
— sig Niels af Latter holdt i begge Sider.
»A so, han kom i Glas ded aallsammel
aa tow ded mæ sej imell aal hans Skrammel.

Per Kau, Du ved, han haar jo i æ Goer
en Sten-Bassæng fra growe gammel Tider,
hvor aaltid møjet a' saan't Kram der stoer;
der fisked aa æ Dowter op omsider.

A töt', han saa', te »Alliker« ded hidder!
Per Kau hans Grin snaar' ingen Ende foer;
han baj Hr. Dowter end'lig ta' ded hiele,
saa fik han Kummen rensed for de Diele!«

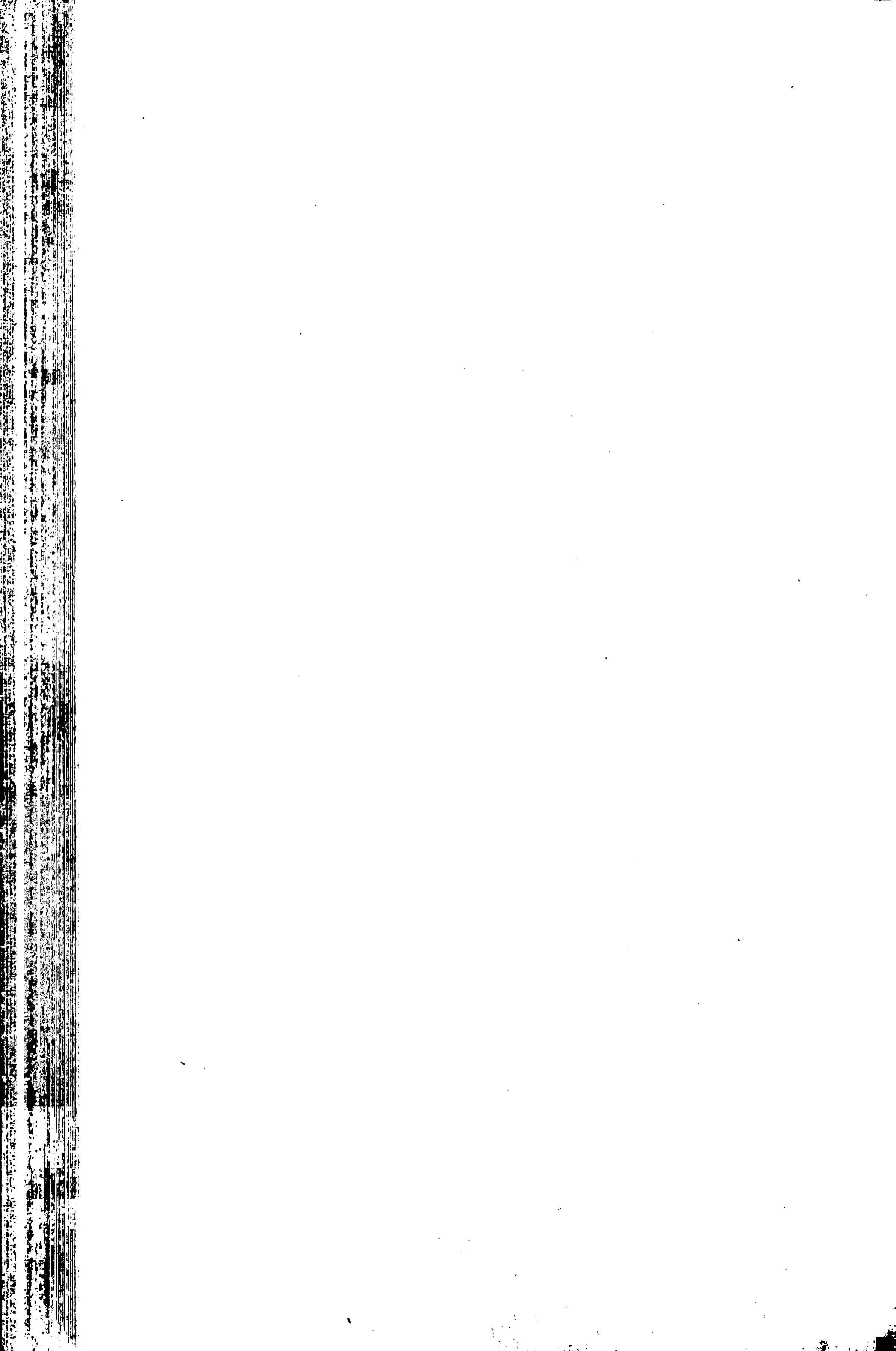
»Aa, ded æ nowed, som Du ett forstoer,
ded hør' nu te ded widenskawelige,
a wa' o Højskuel jo forgangen Oer,
aa manne Stæjer haar ded møj aa sige!«

»Ja, Du æ nu saa wegtig, bette Pige!
Kaski' æ Dowter Penge for'et foer,
saa a' hans Fiskeri dow ingen Spøg er! —
Men Widenskaw — ded staar jo trøjt i Bøger!«

IV.

HJEMLIV

I Engen har jeg været Dagen lang
og plukket Blomster, kunde ret mig fryde,
og i mit Hjerte var der Fuglesang,
som paa en Majdags Morgen den kan lyde.

Men da jeg nu til mine Blomster ser,
er visned', døde de i mine Hænder!
For hedt jeg om dem fatted! Ikke mer
jeg synger, og mit Smil i Hulken ender.

Sig, kære Venner, hvad I raade til?
At gaa tilbage fluks og plukke andre?
Lad dem blot gøre det, der kan og vil,
men *jeg* kan ikke mer til Engen vandre.

Min Kraft er brudt, min Sjæl er saare træt,
og mine Hænder fyldt' med Blomster visne;
men jeg maa bære dem, jeg føler det,
til én Gang Døden vil mit Hjerte isne.

Elizabeth Barrett-Browning.

Hvor leves Livet rigest? derom man,
hver fra sit Standpunkt, tidt kan disputere.
Og da vi eje kun saa kort et Spand
af Jordlivstimer, før vi er ej mere,
saa burde vi, er Valget iblandt flere,
det Liv os vælge, bedst os tjene kan
og give vor Personlighed Procenter
af Lykke, Sundhed, Rigdom — Rentes-Renter.

Ja, vælge! Sig mig, hvem der har et Valg,
er Vejen ikke stukket af for alle,
er Livets Vilkaar stilled' ud til Salg,
og kan man selv sin Lykkes Smed sig kalde?
Hedspore, stik kun Sværdet i dets Balg,
thi Byttet næppe i Din Haand vil falde!
Og Du, som snildt beregnet har Din Lykke,
monstro det stemmer ret, Dit Regnestykke? —

Et Liv paa Landet er en stille Aa,
ret jævn og rolig, uden høje Bølger,
sit vante Spor den altid trolig følger,
og Himlens Spejl den stedse bærer paa.
Og dog, hvor hurtig kan ej Farten gaa,
snart i det aabne Hav sig Aaen dølger!
Kun hist og her et Møllehjul den vugged',
men sine lave Bredder den bedugged'.

Er Livet større i det stærke Brus,
der gennem Byens travle Gader strømmer,
hvor for det ny det gamle Pladsen rømmer,
hvor der om alle Sanser staar et Sus,
hvor den bli'er revet om, som gaar og drømmer? —
Vælg, Læser, hvor Du rejse vil Dit Hus,
og hvor Du opslaa vil Dit Tabernakel!
Men husk, at Liv er ikke lig Spektakel!

Dog, nu jeg beder, lev en Stund med dem,
vort unge Par, ej Helt og ej Heltinde,
nej, kun en hverdagsagtig Mand og Kvinde,
hvis Liv i simple Træk bli'er stillet frem.
Drøm for en Stund Dig ind i dette Hjem,
hvor kun et stille Landliv Du vil finde.
Tænk Dig da først nu fem Aar frem i Tiden,
med deres Indhold øger jeg Din Viden.

De leved' her i Ensomhed og Ro,
og uden stor Omskiftning Tiden glider.
Er de forandrede, de vakre to,
som jeg beskrev paa Bogens første Sider?
Forandring fryder, mange sige jo,
foruden én, som ej jeg nævne gider.
Lad os da se, om *her* den Hjertet glæder,
Forandringen, som os i Møde træder.

Vi sidste Gang fik døbt den lille Pige;
et Spand af fem Aar er tilbagelagt,
i disse Aar blev Parret børnerige,
to Sønner blev hos dem til Verden bragt;
og Børn er Husets — ikke stille — Magt,
for dem og deres maa alt andet vige.
Elena har haft begge Hænder fulde
at alt blev passet — næsten — som det skulde.

Det var ej altid just saa let en Sag,
og det har tæret haardt paa hendes Kræfter;
før Børnene blev født' og længe efter,
Elena følte sig saa syg og svag.
Da Husets Krav sig øged' Dag for Dag,
ved hende de sig stedse mere hefter,
thi at hun nu kun sparsom Hjælp kan holde,
de slette Tider efterhaanden volde.

Med mer end fem Aar er hun ældet blevet,
ej mer saa glansfuldt bølger hendes Haar,
sin Fure Tiden har i Panden skrevet,
og et bekymret Træk om Munden staar;
ej mer saa let, elastisk frem hun gaar,
man ser, at hun en Del har gennemlevet.
Lidt skarpe Kanter har Figuren faaet,
skønt kun forbi de tred've hun er naaet.

Og Ingvor, er ej heller han som før?
Han har nu naa't den modne Manddomsalder.
Lidt vanskeligt er ofte hans Humør,
skønt snarest man Flegmatiker ham kalder;
lidt mere ligegyldig, mere tør,
lidt mere tung med Aarene han falder.
Hans Skikkelse er snarest af de svære,
sin Dragt lidt skødesløst han ses at bære.

Som før han passer Gaarden og dens Ting,
men Gangen bleven er lidt mere slingrende,
han nøjes gerne med at gaa omkring
samt af og til se sine Folk paa Fingrene.
Om Somren ind han ty'r for Solens Sting,
om Vintren og, naar Frostens ret er klingrende.
Lidt mer han sover ud paa Morgenstunden,
og noget længere er Middagsblunden.

Han langsomt, gradvis sig forandret har,
før op det for Elena gik tilfulde,
en Gaade hende tidt hans Væsen var,
det saared' med sin Flegma og sin Kulde.
Mon skjult endnu den Kærlighed han bar,
som over Tid og Vane sejre skulde?
Var rent da svundne deres Elskovsdage,
og vendte de da aldrig mer tilbage?

Hvorfor da Ingvor mer ej elsked hende?
Det Spørgsmaal hende stadig blev for stort.
Var al den Æmhed svundet af hans Minde,
hvormed han gik til Ægteskabets Port?
Der var, saa vidt hun vidste, ingen Kvinde,
der hende Rangen stridig havde gjort.
Hvormeget saa Elena gransked', grubled',
bestandig over *det* Problem hun snubled'.

Vi ved saa godt, Elena her saa galt.
Sit gamle Jeg kun Ingvor havde fundet,
han var *sig selv*, og det forklarer alt.
Det var det Skinliv, som han havde vundet,
igennem Elskovs Glød, der bort var svundet,
af Tid og Vane sløvet var og kvalt. —
Og stilled' andre man for højt paa Stade,
da maa man selv for Hjemgæld tage Skade.

Thi den Historie er meget gammel,
dog bli'r desværre den bestandig ny:
Jo mer vort Ideal blev sat i Sky,
des mere er paa Tungen Smagen vammel,
naar atter ned blandt Jordens Støv og Skrammel
vi se vor Heros styrte, tung som Bly.
Har vi en Smule sund Fornuft tilbage,
vi ved, at ørkesløs er her vor Klage.

En Klage, som er rettet mod Fantomer,
som selv vi — eller andre — trylled' frem,
men som forsvandt, som for et Dagskær Gnomer,
den bør vor egen Stolthed lyse hjem.
Vi kan blot sukke med hin gamle Romer:
»De tabte Legioner, giv mig dem!«
naar *over* os sit Hjul den Skæbne ruller,
som før os løfted' paa sin høje Skulder.

Naar Ingvors Kys nu sjældent var og koldt,
naar ej hun spored' Kærlighedens Varme,
naar deres Samliv syntes hende goldt,
og deres fælles Tanker smaa og arme,
da følte sig Elena dog for stolt
til for sin Mand at græde eller larme.
Hun grov det inde i sit eget Hjerte,
men være rolig udadtil hun lærte.

Dog tidt var dyrekøbt selv denne Fred,
og ofte maatte hun sig skamme næsten,
naar hendes Kummer avled' Bitterhed.
Men Scener haded' Ingvor jo som Pesten
— til disse regned' Taarer han for Resten —
og *hendes* Taarer mindst af alt han led.
Om alt, hvad Uro kunde med sig føre,
han vilde allerhelst slet intet høre.

Forstaa mig ret, der var ej onde Ord,
saa lidt som onde Tanker hos de tvende,
og ingen fremmed skulde noget kende,
der tyded' paa, at Lykken her bortfor.
Man saa kun, hvad man oftest ser paa Jord,
en Mellemting, ej Fryd og ej Elende.
Thi (heldigvis!) man ser kun Overfladen
af andres Liden, Gøren eller Laden.

Elena aned' vel sit Fejlsyns Skyld;
men dette hende Byrden ikke letted'.
En Kvinde sjælden hurtig ud faar slettet
sin Sorg for Tabet af sin Livsidyl.
Men *Vilje* havde hun, og den hun retted'
imod de nye Pligter, Døgnet's Fyld. —
Kan Hjertets Krav af Tiden ikke sløves,
der er ej andet Raad, saa maa det døves. —

Af Væsen var ret rolig hun og mild,
og havde hun til Drømmerier Hangen,
tog Husets Stei og Børnene æm fangen,
og Dagen lævned' ingen Tid dertil.
Thi her var ofte mer end *ét* ad Gangen,
der skulde passes — uden Timespild.
I mer end én Henseende var Kaarene
forandred' blevne for dem gennem Aarene.

Der kommet var hos Heyns, med andre Ord,
foruden Smaabørn og en Gæst i Hjemmet,
først af og til han meldte sig som fremmed,
tog snart sin faste Plads ved deres Bord.
Og selv hvor Gæstfrihed er nok saa stor,
man over *ham* sig ofte dog har græmmet.
Han kendes vel i Hytten som paa Borgen,
og denne Gæst har Navnet: Næringsssorgen.

Hvis Dig og Dine, Læser, han kom nær,
saa ved Du, hvilket Tryk den Gæst udøver,
saa kender nok Du til hans lumske Færd
og ej just *min* Beskrivelse behøver.
Du ved, at han som Landevejens Støv er,
hvoraf dog alle Ting sit Mærke bær',
som trænger ind i Huset alle Vegne
og bringer alle Farver til at blegne.

Hver Morgen, naar Du op Dit Øje slaar,
Du ser ham holde Vagt ved Sengens Side,
hvorhen Du gaar, vil han som Skyggen skride,
selv om ej andre Øje paa ham faar.

Mod ham ej nytter Ord og Bønner blide,
saa lidt som han ved Trusler fra Dig gaar.
Om nok saa tidt Du ham fra Bordet jager,
sin gamle Plads han stædig atter tager.

Der sidder han og tæller hver en Bid,
som Du og Dine Børn i Munden stikker.
Han peger paa, hvor der paa alt gaar Slid,
selv er han lurvet som en gammel Tigger.
Med tomme Øjne paa de smaa han kigger,
saa nikker han: den kommer, deres Tid!
Han gør Dig bitter hver en Drik af Kruset,
hans Spor Du ser i hver en Krog af Huset.

Hver Aften, naar Du træt til Hvile gaar,
han sætter sig paa Sengens Hovedgærde,
han ænsrer ikke Dine Blikke tvære,
han jager Søvnens bort, før den Dig naar.
Naar endelig den Bugt med Trolden faar,
gør selve Drømmene han centnersvære;
og selv de dristigste af Oles Tegninger
antage Form af ubetalte Regninger.

Hvor han har Indpas faa't, den fæle Gæst,
han bøjer selv de stolteste af Ho'der.
Han blænder Øjet for de mange Goder,
som end blev levned' os fra Livets Fest.
Han lægger øde, hvad i os er bedst,
han gnaven gør vor Fa'er og tavs vor Moder;
og hvis der ej i Tide sker Mirakler,
han Livet for dem begge rent forkvakler. —

Men Ingvor, blev han sig den Sag bevidst,
han mod sin Hustru var ej mer den samme?
Vel følte slukket han sin Ungdomsflamme,
dog magted' *det* ej, ham at gøre trist.
Ham kunde ej med Rette Dadel ramme,
han hende tro var, uden Svig og List!
Den Lykke, som han havde selv erfaret,
han tro'de sikker var og vel forvaret.

Hun var hans Hustru, delte jo hans Hjem,
og han var ingen Hustyran, min Sandten!
Han syntes selv, at han var ej saa slem,
var end imellemstunder han lidt vranten.
For ham var alt i Orden mellem dem,
og fik han Tvivl derom, han snart forvandt den.
For ham kun én Bekymring vared' længe,
én Sorg for alle: at han mangled' Penge.

Vel sandt, de hverken sulted' eller frøs,
men Tiderne alt længe slette vare.
For hver Termin de stedse mere gøs
og kunde blot ved nye Laan den klare.
Hvad Under da, om Ingvor var lidt bøs,
det kunde han for Gud og Mand forsvare!
Hans Hustru var jo inde i det hele,
de skulde alting med hinanden dele.

Hun ønsked' heller ej at blive spart,
hun delte trolig Mandens hele Kummer,
foruden den, hun selv i Hjertet rummer,
og som var hyppig af en anden Art.
Om Natten tidt hun offrede sin Slummer
for ret at vinde Tid at tænke klart.
Med al den Kraft, som hendes Hjerne ejed',
hun deres Stilling grundig overvejed.

Thi Sagen var, de ejed' her en Gaard,
som ikke kunde Pengene forrente,
da Priserne gik nedad Aar for Aar,
gik tidt der mere med, end de fortjente.
Tillige maa vi have det *in mente*,
at Folkeløn og Skatter Paalæg faar.
Den Vægtskaal kan umulig balancere,
og Konsekvensen er: det gaar ej mere.

Af Land der hørte til 200 Tønder,
og noget af det godt var bonitert,
men der, hvor Hedebakkerne begynder,
blev Marken tidt af Sandflugt rent spolert.
I tørre Aar Afgrøden altfor stynd *) er,
i Forhold til hvad Arbejd blev levert.
Vel kunde Hedejorden ind de tage,
men *naar* gav den sin Arbejdsløn tilbage?

Vi ved det jo, at der skal fem Aars Spild,
før Lyngen skabes om til Rugaks gule,
der kræves mer af Arbejd' end en Smule,
før Heden en Bid Brød os give vil.
Og leved' vi endda som Himlens Fugle,
der ingen har at svare Skatter til! —
Men naar man Markens Grænseskæl vil flytte,
der spørges først dog: Hvortil skal det nytte?

Ja, naar man lever som en Hedebonde
og faar Kartoffler kun til Middagsmad
og langer med sin Karl og Dreng til Fad,
saa er der nok til endnu flere Munde;
tidt mangen slig som holden Mand der sad,
der vilde gaa't som Propri'tair til Grunde.
Men hvad sig for en Bonde kunde lønne,
for Ingvor ikke du'de for en Bønne.

*) kort, knap.

Han kaldtes jo nu én Gang Proprietair
og »eines«, ved vi, »schickt sich nicht für alle.«
Hvor smaat og jævnt det hele maatte falde,
han kunde ikke dele Bondens Færd.
Vel leved' tarveligt de én og hver,
og ingen kunde dem for kræsne kalde,
men Bordet maatte net og propert dækkes,
at ogsaa Øjet derved kunde tækkes.

Elena altid holdt af Sirlighed,
skønt vel paa meget af hun havde slaet;
i Huset skulde være blæst hvert Sted,
skønt tidt med megen Umag det blev naaet.
Hun havde nu en Gang den Mening faaet,
at Støv og Snavs Uhygge bragte med.
Blev Renlighed vel hende ej Manien,
den hørte med til Hjemlivs poesien.

Hvordan tog *hun* imod den slemme Gæst,
til hvis Nærværelse hun nu blev tvungen?
Af al sin Magt hun mødte med Protest,
og den var mer end Ordet kun paa Tungen.
Imod hun stritted', som hun kunde bedst,
for hver en Krone, der gik ud af Pungen;
og stadig mer de Ord stod hende klare,
de vingede: Nu vil vi alle spare!

Hun paa sit eget spared' først og sidst
og sy'de stadig om paa sine Kjoler,
hun passed' paa fra Kælder og til Kvist,
som den, der kun paa egne Øjne stoler.
Paa alle Husmaskineriets Spoler
i Løn hun vandt sin egen Tankes Tvist.
Kun paa sin egen Kraft hun ikke spared',
hvad hendes Helbred mer og mer erfared'.

For alt at efterse med egne Øjne
hun ingen Jomfru mer i Huset holdt;
den sidste og med Dovenskab og Løgne
for mange Bryderier havde voldt.
Til intet Arbejd' var hun selv for stolt,
det maatte vel de andres Iver højne!
Men — alt som Kravene til hende stiger,
blev mer' og mere sløje Gaardens Piger.

Elena bar et Fond af Virkelyst,
som nu kom frem, slog ud i lyse Luen.
Hun søgte i sit Arbejd' her sin Trøst,
skønt stundom vel for højt hun spændte Buen.
Hun havde altid Travlhed som i Høst
og tog selv fat i Køkkenet og Stuen.
Hvor kunde hun med Hænderne i Skødet
se paa, at knappere blev Levebrødet!

Saa var der Børnene, de kære smaa,
som Dagen lang nu rundt om hende støjed',
de Moders Hjælp og Pleje kaldte paa,
for dem hun ofte Haanden var og Øjet.
Tidt hende deres Snak og Leg fornøjed',
men tidt gik hendes Fod lidt træt i Staa.
Hun var jo stadig tidlig nu paa Færde,
og maatte ofte længe oppe være.

Men selv om Børnene gav Uro stor,
for dem hun altid gav sig hen med Glæde.
I Barnesjælene, fra de er spæde,
en stor og hellig Løndom altid bo'r.
Vil kærligt Du Dit Barn i Møde træde,
det lønner med mangt sødt og morsomt Ord.
For hvert et Offer bli'er Du selv den rige,
hvis Du som Moder tidt er Barnepige.

Hver Aften, naar i Seng var bragt de smaa,
sad ved sit Sytøj først Elena bøjet,
men ofte syntes hun, det svækked' Øjet;
at spille lidt hun stundom prøved' paa.
Musikken dog ej Ingvor mer fornøjed',
gik derfor efterhaanden helt i Staa,
og hende selv tilfreds den ikke stilled',
thi Fingrene for stive var til Spillet.

Men Sommeraftner tog hun sig dog fri
og gik alene ud en Tur i Heden,
her, syntes hun, fik Sindet Harmoni,
med Solen sænked' blidt sig Aftenfreden.
Her Øret fandt den gamle Melodi,
som altfor sjælden lyder højt heneden,
det Fredens Budskab, som de fangne løser,
hvori Guds Kærlighed sit Væld udøser.

Her følte atter styrket hun sin Sjæl,
nys trættet efter Dagens Strid og Møje,
her steg den op mod Lysets Kildevæld
og følte sig i Slægt med *ham*, den høje.
Hvor Tvivl og Frygt, som Modet kunde bøje,
hvor blev det smaat i slig en Sommerkvæld,
naar Solen, luende i Aftenrøden,
et herligt Billed hende blev paa Døden.

Elena ejed end sin Barnetro,
og den holdt nu i Striden hende oppe,
den skjulte hun i Hjertets stille Bo,
dens Kilde kunde ingen Modgang stoppe.
Til Aftenskyernes de røde Toppe
den bygged op sin Længsels stejle Bro.
Den Gud, som hendes Tilflugt var i Sorgen,
til ham hun bad ved Aften og ved Morgen.

Naar Natten hende ingen Hvile bød,
for Tankerne, der strejfed' om saa vide,
mens Ingvor sov saa trygt ved hendes Side,
mangt Ord fra Barndomstid til hende lød.
Da klaged' hun for Herren al sin Nød,
og da kom Hvilens Stund, den stille, blide.
Thi sende vi til Gud vort Hjertes Klage,
da sender han til Svar sin Fred tilbage. —

Men hvordan greb da Ingvor Tingen fat?
Thi han, som Mand, dog bedre vist forstod'et,
han kunde dog vel oppe holde Modet
og værne Hjemmet og sin bedste Skat?
Ak nej, det voksed' rent ham over Ho'det,
han stundom trøsted sig med Haabet, at
vel én Gang maatte dages bedre Tider,
men stedse mer i Flegma ind han glider.

For Næringsssorgen lukked' Øjet han,
saa godt han kunde, blev kun noget gnaven.
Ej, Læser, her Du dadle denne Mand,
som alt fra Vuggen ejed Evnen, Gaven,
Du selv dog noksom ej tilstræbe kan,
hvis Mangel lægger tidlig Dig i Graven:
at lade alting gaa sin Gang, den skæve,
— *laissez aller* — det Motto højt at hæve!

Naar først Terminen med Besvær var klaret,
han tænkte sjælden paa den næste, før
den allerede banked' paa hans Dør
og utaalmodig ventede paa Svaret.
Thi det har vistnok fler' end han erfaret,
at kronisk Pungenød gør sløv og mør. —
Men, for de triste Tanker bort at blæse,
begyndte han Romaner nu at læse.

Mest han om Dagen paa sin Sofa laa,
og kunde længe over Bogen ruge;
fra Byen sendt man paa hans Bord hver Uge
af Bøger nu en ny Forsyning saa.
Foruden al Kritik han kunde sluge,
hvad Fjordby Læsetasker bøde paa.
Om hvad han læste, han dog aldrig talte,
men øjensynlig det hans Sind husvalte.

Men naar Elena stundom tog en Bog,
den sjælden var af dem, der hende hued',
for Ingvors Smag hun ofte lønlig grued',
naar hun bemærked', hvor den ham betog.
Jo mer af Nutidsværkerne hun skued',
jo mer de store Skjalde hende drog,
kun saare sjælden blev af nyt hun dragen, —
men hun var vel lidt gammeldags i Smagen.

Hvad var det dog for daarlig, smudsig Luft,
der slog fra disse Bøger én i Møde!
Det var dog ikke Livets rette Duft,
om det ej altid fostrer Roser røde!
Gav nye Vidder *de* for éns Fornuft,
og kunde *de* faa Hjertet til at gløde?
Mon *de* vel gode, rene Tanker bragte —?
For hende ej af Livets Væld det smagte!

Ja, tidt hun for den Tanke ej blev fri,
at ved det hele var der *something rotten*.
Var Digtekunsten ej Aladdinsgrotten,
var nu den bleven til en Svinesti,
som mere stank, jo mer' man roded' i,
og blev en Blomst der kastet, ned blev traadt den.
Nej, *de* Forfattere blev hende vamle;
hun ty'de til de Bøger, kære, gamle! —

Naar Ægtefolk ej har den samme Smag,
har mer', end tidt man tror, det at betyde;
kan man sig begge over noget fryde,
det øger Harmonien hver en Dag.
Thi Smaating give Livet just Behag,
men helst i Samfund maa man disse nyde;
her mer end ander Steds det Fyndord gælder,
at Livet er en Sum af Bagateller.

Har man af Kærlighedens Fond sat til,
saa binde dog de fælles Interesser,
og ofte de for to et mægtigt Pres er
til ej at slukke Hjemmets Arneild.
De trodse selv Forvandlingens Processer,
aftvinge dog én Vinding Livets Spil.
Gik mange Illusioner end i Laser,
er fælles Interesser mer end Fraser.

De mangled' ikke i det lille Bo,
vort unge Ægtepar tilsammen stifted'.
Men meget, ved man, Tiden har omskiftet,
og af forskellig Mening var de to
i noget, som greb ind i Hjemmets Ro, —
lad kun mig med det samme faa det skriftet.
Det angik mest Forvaltningen af Gaarden,
som ikke var i mønsterværdig Orden.

Thi Tingen var, at deres Førstekarl,
Forvalter — eller hvad nu var hans Titel —
for Gaardens Drift var bleven hel fatal,
uordentlig og sløj i hvert Kapitel.
Vel gik omkring han i en Arbejds kittel,
men det var smaat bevendt med hans Moral.
Han aldrig kom med aabenbare Løgne,
men gik sin Herre altid under Øjne.

Mathias var ej hvad man kalder slet,
men doven, dertil listig over Maade,
han mærked' nok, hvordan han kunde raade,
naar blot han altid gav sin Husbond Ret.
Elena havde snart opdaget det,
at han Bedriften var til liden Baade.
Hun havde og, da nogle Aar var gaaed',
udvirket, at han Afsked havde faaet.

Men til al Uheld var hans Stedfortræder
nok af en anden, men ej bedre Slags,
han lod vel mere rask og flittig straks —
og Heyns sig over den Forandring glæder.
Men hans Begreb om Ejendom var laks,
af Penge stjal han, og af Værktøj, Klæder;
dog — før man ret kom hermed' paa det rene,
fandt han det bedst, i Tide af at bene.

Da sidenefter al hans Færd kom op,
var Tabet stort ved hans Bedragerier,
foruden at han var en Dovenkrop,
forsømmelig, hvad svært til Driften svier.
Mathias' Aktier nu i høj Grad stiger,
og før Elena ret kan sige Stop,
han kommer atter. — Højt han triumfered'
ved det, som i hans Fravær var passeret.

Hvad nytted' det, Elena sagde nej
til denne lidet heldige Reprise,
da grant hun saa, de maatte mer forlise,
hvis Skridtet her de fuldt ud gjorde ej.
Hun kom med Ingvors Flegma ingen Vej,
af hende lod han ej sig overbevise.
Han fandt, at Ærlighed var Hovedsagen,
og af Mathias var han ej bedragen.

Mathias vidste nok, med Fruens Minde
han ikke nu sin gamle Plads indtog,
og man forstaar, han ej just ynded' hende,
selv om han aabent vel til Felts ej drog,
saa mærked' hun af mange Ting det dog,
han kunde meget at udsætte finde,
naar han en Smule kunde ærgre Fruen,
og han gav Tonen an i Borgestuen.

Ved smaa Genvordigheders Naalestik
kan selv den stærkeste ømfindtlig blive,
hvor meget mer, naar sligt man øget fik
med andre Sorger, Livet én kan give.
Elena var just ej af dem, der gik
omkring i Rustning og med Pansre stive.
Hun langt fra var en sejrende Heltinde,
ja — ej en Gang en overlegen Kvinde.

Hun ejed' aldrig Magten, Kunstnerhaanden,
som danner sig af *al* Slags Ler sin Form,
besejrer alt, fordi den, stor i Aanden,
sit Liv omskaber efter egen Norm,
den, som sig aldrig bøjer under Vaanden,
men kæmper sig igennem hver en Storm.
Til Støtte trængte hun, for ret at stride,
til Kærlighed i hvad hun maatte lide. —

Hvor var den kold og tung, Novembertaagen,
man mærked' den alt nu, før det blev Dag! —
Elena havde længe ligget vaagen
og lyttet efter Vækkeurets Slag.
Hun vidste, det var ej Mathias' Sag
i rette Tid at aabne Forstu'laagen,
og derfor maatte selv hun op at kalde,
hvis ikke, sov de over Tiden alle,

saa blev man ikke færdig nogen Steder! —
Nu slog den seks og Vækkeren gik løs.
Det maatte være rigtig koldt, — hun gøs,
mens hun fik kastet om sig nogle Klæder, —
men værre blev det nok, naar først det frøs!
Igenom Stuerne hun hastig træder
og faar saa kaldt paa Pigerne, der snorked',
saa næsten ej at vaagne op de orked'.

Tilbage gik hun til sit Sovekammer,
med ét hun følte sig helt syg og svag,
i Brystet fór af Pine der et Jag,
for Øjet dansed' der som tusend Flammer.
En dyb Bevidstløshed nu hende rammer,
paa Sengen ligger hun, til det bli'r Dag,
til rundt om sig hun mange Trin fornemmer
og Lyden af de høje Barnestemmer.

At Mo'er var syg, gik jo slet ikke an!
Hun derfor samler sine ringe Kræfter,
hun skænker Morgenkaffen for sin Mand,
og Børnene hun ser i Tøjet efter.
Men hele Dagen sig en Svaghed hefter
ved hende, saa til lidt hun er i Stand.
Hun føler sig saa mat, saa ør og svimmel,
mens hun sig slider gennem Pligters Vrimmel.

Lidt Hvile ta'er hun sig i Mørkningsstund,
i Leg er Børnene i Sidestuen,
og Ingvor ligger i sit vante Blund.
Fra Ovnens kaster Tørvebaalet Luen,
og Skæret stundom gaar til Stuens Bund.
Da kommer Pigen med et Brev til Fruen,
fornylig bragte det en Post forsinket,
paa Skriften gransker hun ved Ovneblinket.

Hun kan sin Faders kendte Haandskrift se,
og sagte sig et enligt Lys hun tænder,
hvormed hun sig til Skrivebordet vender
for der i Hast at tyde Brevets tre,
ja hele fire Ark. — Opmuntret kender
hun sig. — Fra Fa'er godt Nyt der er maaske! —
Vel Doktor Ring var ikke af de skrivende,
men skrev han, var han jævnlig meget givende.

At Pigen er hos Børnene, hun ved,
fra Spisestuen høres mer ej Bulder,
saa faar at læse Brevet nok hun Fred.
Forventningsfuld og glad hun slaar sig ned,
men snart ad Kinden tunge Taarer ruller.
Lad nu os kigge over hendes Skulder
og se lidt af, hvad Brevet indeholder,
som her Elena nye Sorger volder.

»Ej bedste Nyt jeg har, Elena kær',
en sørgelig Historie jeg fortæller,
den gamle Pastor Frank er ikke mer,
for saa vidt dette *mer* vort Jordliv gælder.
Om han et nyt og bedre Liv nu ser,
med Sikkerhed vel ingen af os melder;
men kan man selv et saadant sig fortjene,
saa ejer *han* det nu, vil nogle mene.

Som Du vor gamle Ven jeg satte højt,
men Solen selv er ikke fri for Pletter,
og han var stædig, ikke at faa bøjt
i, hvad nu *han* har ment, at Pligt og Ret er.
Derfor vi havde smaa Skærmydsler, Trætter,
om Lægeraad brød han sig ej en Døjt.
Hans Uforsigtighed paany sig viste
og blev nok mer end Pinden til hans Kiste.

En gammel Kone, syg af Difteri,
(en kompliceret Kasus, styg for Resten)
hvem stedse mere Livet ebbed' i,
besøgte tidt og trøstedes af Præsten,
mens andre sky'de hendes Hus som Pesten.
Til sidst gik han for Smitten ikke fri.
Jeg spored' snart, at Tingen var alvorlig,
og sagde ham, at han var grumme daarlig,

og at der vistnok nogen Fare var.
Men det maa jeg bekende til hans Ære,
at aldrig saa jeg én med Taalmod bære
sin Lidelse, som Pastor Frank den bar.
En Glæde fast ham Dødens Komme var,
som ej for mange jeg har set det være.
Hans Kristendom var sikkert af den ægte,
som ej i Prøvelser sig kan fornægte.

Blandt andre ogsaa Du en Hilsen fik.

»Den kære Ellen,« hviskede han den Morgen,
da han sin sidste Dag i Møde gik.

»Sig hende, at os Herren sender Sorgen,
fordi den aabner Himlen for vort Blik,
og for Guds Kærlighed er den just Borgen.
Thi hver, som Herren elsker, og han tugter;
og Træet renses maa, at bære Frugter!«

Ja, saadan tror jeg nok, det ordret lød. —

Maaske fordi han selv nu maatte lide,
at ogsaa *Dig* han tro'de stedt i Nød.

Thi ellers kunde han da ikke vide,
om mer end ellers Livet Skygger bød
for Dig, hvis Kaar vel mange tro er blide!
Men slige Ting os altid bli'er en Gaade,
én blandt de mange Runer, vi ej raade!

Jeg ser, Elena, Dig nu bittert græde,
fordi Din gamle Ven ej lever nu,
men kom, min kære Pige, det i Hu,
at for ham selv kom Døden som en Glæde.

At Livet kvæder tungt, ved ogsaa Du,
skal vi da ønske længere dets Kvæde?

Om ej vi Himlen naa, vi naa dog Hvile,
og dertil alle søge vi og ile?

Den ene fødes, og den anden dør,
den sidste bør man allermindst beklage? —
Men for at vende til vor Jord tilbage,
Du husker sikkert unge Einar Føhr,
fra den Gang end I havde gode Dage.
Han har dog et velsignet, friskt Humør,
besøgt mig her han har alt flere Gange,
og vi har snakket sammen Timer lange.

Han nogle Aar var i Amerika,
og der han tjente nok ret gode Penge;
men da han følte Hjertet fast at hænge
ved Danmark, drog han dog igen derfra.
Han nu behøved' ej sig frem at trænge,
thi man en god Bestilling snart ham ga'.
Hans faste Bolig er i Hovedstaden,
og ved Besøg jeg traf ham der paa Gaden.

Han taler atter om at publicere,
om end han Gildet selv betale skal,
nu kan han evne lidt derpaa spendere
og faa sig Skuffelser i Hobetal,
hvad jeg ham lettelig kan profetere.
Han ene er om dem, i alle Fald,
som Pebersvend; men hvi han ej sig gifted'
jeg aner vel, skønt det han ej har skriftet.

Jeg har ham anbefalet (til hans Skræk)
at gøre først en lille fiks Skandale,
at komme Folk ej til at le, men tale,
thi saa vil Bogen sikkert *rives* væk.
Han holder stadig paa det ideale,
og spilder derfor Tiden og sit Blæk.
Men nok han mærke skal, at Verden skøtter
om det, der pirrer kun og det, der nytter!

Dit sidste Brev gav mangt at tænke paa.
Det lader til, at Dine Kræfter svigter,
men kan Du ikke magte alle Pligter,
i Tide heller af paa nogle slaa!
Endskønt Du sikkert villig ej til sligt er,
hvad alt paa mit Besøg hos Jer jeg saa.
Men — Dine altfor mange Puerperier
dog efterhaanden til Dit Helbred svier.

Jeg ønsker tidt, jeg havde i min Magt
at hjælpe Eder inden altfor længe.
Thi hvad saa siges om de usle Penge,
saa har de Livet ofte underlagt.
De for os Stakler mange Porte stænge,
ved Lykkens Døre holde tidt de Vagt.
For dem, der rammes af Ulykker svære,
de gør dog Livet lettere at bære.

Du ved, Din Fader var just aldrig med
iblandt de forreste i Guldkalvdansen,
som rent betager Tiden Vid og Sansen,
hvori de fleste hvirvles vildt af Sted.
Jeg hellere imod den fælded' Lansen
og pegede paa al den Usselhed;
og for mig selv jeg aldrig ønsked' Penge.
Men nu, jeg ved, I meget til dem trænge,

jeg ønsker tidt en samlet, sikker Sum,
for Livet Dig, min Pige, lidt at mildne,
indtil Misèren atter af vil stilne,
og der for bedre Tider bliver Rum.
Nu jeg beklager, at jeg var saa dum
paa det, som andre fremad kunde ildne.
Du ved jo selv, jeg *meget* kunde samle,
men mine *Poser* bleve aldrig gamle.

Mit Yndlings-Studium, en brødløs Kunst,
det er og bliver stedse Botanikken,
jo højere jeg naar i Floras Gunst,
jo mer Fortuna lader mig i Stikken.
Thi her i Landet kræver altid Skikken,
man Videnskaben dyrke skal omsonst.
Bevares vel, det er saa stor en Ære,
og hvad det koster én, maa selv man bære!

For ret at følge med paa andre Sprog
jeg meget anvendt har paa den til Dato.
Var dydig jeg end ellers som en Cato,
jeg *stod* dog aldrig for en sjælden Bog. —
Ja, blev jeg klog paa andre Ting som Plato,
paa Pengesager bli'r jeg aldrig klog!
Hvis ej hun spared', gamle Jomfru Frandsen,
var jeg vist længst alt gaaet bag af Dansen.

En Ting mig paa det sidste ængster lidt,
at ej saa godt som før jeg mere *hører*.
Om Natten tidt til syge ud jeg kører,
thi Influenza om sig griber vidt.
En stormfuld Nat den vist i mig har bidt,
og Ondet slog sig da paa begge Ører.
Hvis denne Døvhed stedse nu tiltager,
den skæbnesvangre Følger med sig drager.

Jeg har min Virksomhed som Læge kær,
men holder op, naar ej jeg duer til mere,
naar kun til Spot jeg bli'r i al min Færd
og for Eksempel ej kan auskultere.
Og heller opgi'er jeg min Stilling her,
end jævnlig mig i den prostituere,
og Afsked som Distriktets Læge søger
for helt at ofre mig for mine Bøger.

Med nogle Hilsner slutter Brevets Ord,
og i Elenas Skød Papiret falder.
Vel tusend Minder gennem hende fór,
mens Vennen hun i Tanken frem sig kalder;
hans Afskedsord i hendes Øre gjalder,
en ny Sorg klager i de andres Kor.
Men pludselig hun farer op forskrækket,
har hun sin Mand af Aftenblundet vækket?

»Hvad nu, Elena, har igen Du grædt,
jeg tror, Du bliver snart en Taareperse!
Har nu igen Du slidt Dig overtræt,
Du vil jo selv med alt i Huset herse!«
Til hendes Tanker passer det kun slet,
og Ingvors Ord er hende fast perverse,
men Taaren hastig hun tilbagetrænger
og Brevets Indhold dølger ikke længer.

»Den gode gamle Frank, saa han er død!
Ja, det er trist, Du ham jo altid skatted';
men Livet ham vel intet mere bød,
da, som jeg hører, glad han har forladt det.
For os er det ej heller blomsterstrø't,
men se nu til, at Du faar Panden glattet.
Det ændrer jo desuden ikke Sagen,
den døde kommer ej igen for Klagen!«

Hun sidder stille, ret som i en Døs. —

»Elena«, Ingvor tager atter Ordet,

»Du ser jo ud, som Du var syg og frøs.

Sligt skader Dig, selv om Du ikke tror det.

Mon ej det Tiden er til Aftensbordet?

Det er ej godt at sidde ørkesløs!« —

Elena sluger, hvad hun sige vilde,

staar op og tørrer sine Øjne stille. —

»Det maa jeg sige, Du opmuntrer ret
Din Mand med Dine trætte, triste Miner,

Du tror maaske, jeg ej har mærket det,

at Du om Natten ligger tidt og tviner.

Mon Sorgen rejser noget af Ruiner,

og ændres noget vel, naar Du har grædt?

Paa Roser kan vi ikke danse alle,

og Livet maa man ta'e, som det kan falde!«

»O, kære Ingvor,« er Elenas Svar,

»Du ved jo dog, Du *over* lidt maa bære

med mig, thi denne Tid er af de svære,

da sjælden jeg en Helbredstime har.

Hvis *Du* lidt øm og kærlig kunde være,

saa tror jeg, at jeg alting bedre bar!

Hvorledes kan jeg ellers *Dig* oplive,

man maa dog *have*, for at kunne *give*!

De gamle Minder voldte Sorgen her! —
En frejdig Hustru burde helst Du have,
én, som fik Munterhed i Vuggegave,
og ikke tog sig Verden altfor nær.
Men man kan ikke selv sig *om* jo lave,
og som jeg er, Du maa mig have kær.
Og jeg Dig lover, jeg skal kæmpe trolig,
at ej Du mærke skal Nu er jeg rolig!«

»Jeg bliver nok tilsidst kaldt en Tyran;
man skulde tro, jeg var en bister Herre,
i Stedet for en stakkels plaget Mand!
Tro mig, Elena, sligt gør alting værre,
og Din Bebrejdelse er ikke sand;
af gode Dage faa vi stedse færre!
Har vel jeg sagt, at ej jeg af Dig holder?
Dit eget Mismod er det, sligt forvolder.

Man i sit Hus maa have Ro og Fred,
og det er sjældent *her*, hvad Gud skal vide. —
Du ved, jeg sure Miner ej kan lide,
og af Bebrejdelser var altid ked!
Men gaa nu ind, det er vist snart paa Tide,
for Børnene vil rive Huset ned,
de taaler ej, man under sig lidt Hvile!
Se saa, Elena — lad mig se Dig smile!«

Lidt efter Ingvor har det hele glemt,
med Børnene han tumler nu og spøger,
alt mens Elena sig at fatte søger,
at skjule, hun er modløs og forstemt.
At slige Scener hendes Byrde øger,
hun godt dog vidste! — O, hvor var det slemt,
at ej hun altid kunde tie stille! —
Den hele Aften føler hun sig ilde.

Den graa Novemberdag i Taagen svandt
og følger efter mange sine Lige,
der dølge sig i Vintrens mørke Rige,
hvor stedse mere Natten Sejer vandt.
Ej nyt er sket, da Dagen maatte vige,
Elena meget dog forandret fandt.
I hendes Sind højt bruser Vind og Vove,
mens Mand og Børn om hendes Leje sove.

For hende endtes ikke Dagens Dont,
paa hende venter ej den søde Slummer.
Har mer end ellers hun da haft det ondt?
Selv det at tænke volder hende Kummer!
Hvor gaar det til, at nu hver Trøst forstummer,
som Møl om Lyset svirre Tanker rundt
i hendes trætte og forpinte Hjerne.
Sit hele Liv hun ser som fra det fjerne.

Hvor var dog Livet blevet graat og koldt,
hvor havde Lykken sine Løfter sveget,
hvor var hun fattig, hun, der var saa stolt
af hvad hun én Gang kaldte for sit eget!
Hvor var de fagre Ungdomsminder bleged'!
Var der da intet til, som fast hun holdt?
Hvor ønsked' hun, at snart det led mod Enden;
han havde naaet til Havnen, Barndomsvennen!

Hun lytter! Rundt omkring i Nattens Stille
af Barnesøvn de dybe Aandedrag!
De vidste ej, hvor deres Mo'er led ilde!
Hvad vilde Livet bringe dem for Slag,
og hvilken Fremtid *dem* det yde vilde,
og mørk som hendes, og som denne Dag!
Hvor kunde *hun* dem værne og beskytte,
hun var jo selv for Tvivl og Angst et Bytte!

Hun presser Haanden heftig mod sit Bryst,
hvor atter stikkende en Smerte jager.
Hvor er det Haab, der nu kan give Trøst
for denne Pine, som derinde nager?
Svandt hendes Kraft da helt i Livets Dyst,
at mer end ellers hende Frygt betager
for hvad paany til Verdens Lys skal fødes,
for kun maaske af Sorg og Mørke mødes?

Da tænker hun paa Vennens Afskedsord ;
det lyder, som hans egen Røst det siger,
det jager Urostankers skumle Kor,
fornyet Trøst i hendes Sind opstiger.
Selv Fremtidsangsten bort fra hende viger,
igen et Haab i hendes Hjerte bo'r.
»Husk, det er Herren, som os sender Sorgen,
og den just for hans Kærlighed er Borgen.«

Hun beder: »Herre, nu er Hvilens Stund!
Tilgiv min Synd mod Dig i Ord og Tanke
og skænk mig nu et kort, et stille Blund,
der fælder mine Sorgers mørke Skranke.
Lad stedse mer i Dig mig vinde Grund,
og lær mig stadig, Gud, med Dig at sanke!
Nu lægger jeg mig trygt i Dine Hænder,
thi Du min Fremtids skjulte Veje kender!«

Hun tørred sine Øjne, stille laa,
og snart sig Søvnens over hende sænked'. —
Men Du, hvem Livets Kummer og fik lænket,
og som forgæves Freden kalder paa,
Du, som af Dagens Støv og Dynd bestænket
vil Søvnens fagre Tryllerige naa,
men som forgæves efter Glemsel higer,
mens den som Skygebilled for Dig viger,

Du kender vel den hvileløse Nat,
hvor alt, hvad Du af Ve og Vaande prøved',
alt, hvad i Døgnets Hurlumhej blev sløvet,
staar op og vinder Liv og Aande brat;
hvor hver en Synd, som lønlig Du har øvet,
hvert Forsæt godt, som længst Du har forladt,
hver Uret, mod Dig sket — fra smaat i Mindet
sig vokser kæmpestort og fylder Sindet!

Hvor er da tornestrø't Din bløde Seng,
og i Dit Hoved glødende en Kugle
af smeltet Bly har pint hver Nervestreng!
Hvor skal vel al Din Usselhed sig skjule,
naar spærret er selv Søvnens friske Eng,
fornaglet Porten ind til Drømmens Hule?
Imod den Dagen lang saa tidt Du længtes,
og nu — den sidste Tilflugt og Dig stængtes!

Din Ryg er træt, og mat Din rappe Fod,
og Dine Øjne ømme, hede, svuldne,
den Stund, som skulde Dagens Haardhed smuldne,
den røver nu Din sidste Kraft, Dit Mod.
Først naar de svage Glimt af Morgnens Flod
ses bag Gardinets Forhæng Ruden gulne,
da bøjer sig til stakket Blund Dit Hoved —
ak, alt for kort en Stund Du da fik sovet! —

Er Natten hvileløs, da gør som hun,
hvis jævne Liv i jævne Ord blev skrevet,
hvis det Dig fly'r, det søde Glemselsblund,
hvis vilde Tanker det paa Flugt fik drevet,
mens gamle Saar i Sindet op er revet,
og Genfærd fange Liv i Mørkets Stund,
fold da i Bøn de trætte, hede Hænder
og bed, at Herren Hvilen til Dig sender!

Læg Dig som Barnet i hans Faderhaand!
Forgæves har Du selv jo maattet kæmpe;
alt hvad Dig nager nu, kan Gud vel læmpe
og bøje ned som Pilens lette Vaand!
Din Tvivl, Din Kummer ene han kan dæmpe
og fylde Dig med Haabets, Fredens Aand. —
Da bliver selv en søvnløs Nat et Minde
om noget stort og godt, som ej vil svinde!

V.

TRE AAR EFTER

Ved Livets tunge, knudrede Væv
vi virke daglig med alt vort Stræv
bestandig — frem og tilbage.

Vi kækt har Haanden paa Værket lagt,
vi haabe paa, at en større Magt
Mønsteret skønt vil drage.

Ihærdig lade vi Skytten gaa;
først kunde vi alt saa let forstaa,
nu filtre sig mange Traade.
Tilsidst vi vide ej ud, ej ind,
og Livets ujævne, trælsomme Spind
bliver os selv en Gaade.

En Gang det tegned' sig klart og lyst,
med Fryd vi tog med vort Arbejd' Dyst,
hvor kunde det blive saa speget!
Vi vinde paa Spolerne end vor Traad,
vi væde dem med vor bittre Graad,
det klare Mønster er veget.

Hvad kommer vel ud af alt vort Slid,
vor vildsomme Tanke, vor fattige Id,
skal da vor Løn vi miste?
Nej, Mesteren selv, hvis Haand er stærk,
han væver for os vor Sejerssærk,
og *den* skal ret aldrig briste!

Min kære Fader, siden sidst jeg skrev,
har ikke meget nyt jeg just erfaret.
En Stund fra huslig Travlhed jeg mig rev,
Dit sidste kære Brev at faa besvaret.
Hel sent paa Aaret det med Høsten blev,
skønt vi paa Arbejdskraften ej har sparet.
Snart har Septembers Udgang alt vi naaet,
og endnu ej vi alting ind har faaet.

Den Ængstelse, jeg næret har en Gang,
at naar Du hørte op at praktisere,
Dig Tiden vilde falde meget lang,
behøver jeg da ej at nære mere.
Skønt Dine Interesser ere flere,
ta'er Botanikken stadig første Rang,
og hvis jeg blot kan tro Dit eget Sigende,
gaa Timerne alt andet just end snigende.

Din Hørelse Du bittert savner vel,
da mere ensom Du end før er vorden!
Sligt flytter tidt vor Virkens Grænseskel,
kan skabe os en Ørken her paa Jorden.
Men hører Du ej længer Tidens Torden,
dens Lynblink falde stedse i Din Sjæl,
og Lysets klare Væld endnu Dig fryder,
mens Dine Blomster Du paa Vejen bryder.

Her er, som sagt, af nyt kun lidet godt,
hvad altfor sjælden man det ny kan kalde.
Lidt mer besværligt vil det nu mig falde
at holde Huset net i stort og smaat.
Dog én Bekymring vil jeg nævne blot,
som næsten trykker mere mig end alle.
For lille Karen, for vor yngste Pige,
jeg ængster mig langt mer, end jeg kan sige.

Hun fødtes, som Du ved, just i den Tid,
da mine Kræfter var begyndt at vige,
hun er halvtredje Aar nu, køn og blid,
men endnu kan hun intet Ord udsige,
og heller ej med Fagter eller Id
betegne, at hun os forstaar saa lige.
Jeg tror, at *nogle* Lyde vel hun hører,
dog er det sikkert galt med hendes Ører.

Hun pludrer stadig kun. Saa snart jeg kan,
vil over jeg til Hovedstaden tage,
før Efteraaret bringer barske Dage,
hvor vanskelig bli'er Rejsen over Vand. —
Jeg selv kan just i denne Tid ej klage,
i Høsten har jeg ganske godt holdt Stand.
Kun af og til jeg føler Synet svækkes,
dog herpaa maa vist ingen Vægt der lægges.

De trende ældste Børn er alle kvikke;
Marie sender Bedstefa'er et Brev,
det er det første, som med Blæk hun skrev
paa egen Haand, og Skønskrift er det ikke,
men glad var hun, da Værket færdigt blev,
og for de otte Aar det kan sig skikke.
At Bedstefa'er os aldrig vil besøge,
vil stadig end i hendes Hoved spøge.

Du ved ej, hvor det Barn er mig til Glæde,
hvor hun er kærlig, tænksom, ejegod,
af Sted hun flyver paa sin rappe Fod,
hver Gang den lille Søster høres græde.
Naar Kurt og Alfred deres Holmgang træde
— hvorved der ofte flyder Næseblod --
straks mægles til Forlig der af Marie,
»for Mo'er kan ikke taale, at I skri'e!«

Hver Kvæld, naar hun sin Aftenbøn har bedt,
da lægger om min Hals hun sine Hænder,
og hvis hun mærker, at mit Hoved brænder,
og har lidt træt jeg blot paa hende set,
saa hvisker hun: »Se Mo'er, Din Seng er redt,
naar Ole kommer, jeg ham til Dig sender.
Du sove skal!« Hun kysser mig paa Panden.
»Se, Du og jeg, vi elsker nu hinanden!«

Ja undskyld, Fa'er, at her jeg snakker løs.
Du kender nok, hvad Mødre helst vil prise,
hver synes bedst om sine egne Grise,
og jeg nu afgjort om min »store Tøs«.
Hvad end hun bliver til, vil Tiden vise. —
Om Ingvor, spørger Du, er kapriciøs? —
Han har det godt, saa vidt jeg da kan gætte,
har travlt med sine Folk i Trit at sætte.

Med Høsten bliver det i Aar kun smaat,
desværre tog jo Skade hele Rugen,
thi Vejret var alt den Gang altfor vaadt,
den ude stod den største Del af Ugen.
Derfor er nu Humøret vel lidt graat«
»Elena«, raabes der fra Vinduslugen,
»hør, skaf mig hurtig noget koldt at drikke,
og lad det dumme Skriveri dog ligge.

Har virkelig Du Stunder nu til sligt!« —
Elena skynder sig sit Brev at gemme,
hun farer sammen ved den barske Stemme —
har virkelig hun nu forsømt sin Pligt;
at for sit Brev hun Tiden kunde glemme,
det var dog ellers ikke hende ligt?
For ej at give Ingvor Grund til Klage
til Husets Gerning gaar hun nu tilbage.

Den Eftermiddag just Besøg hun faar
af Nabokonen og af Inger Kidde,
som hjemme hos sin gamle Fader gaar,
der nu som Enkemand og svag maa sidde.
Paa Bord for Gæsterne snart Kaffen staar,
og Gaardens sidste Nyt de faa at vide,
samt hvad Bekymring Høsten end forvolder.
Elena begge venlig underholder.

»Ih Jøsses, Fruen,« bryder Maren ud,
mens hendes Blikke ved Elena hænge,
»hvor De haar skjæmmet Dem, ok Herregud,
De gør'et da vist heller ette længe!
Hvor manne Oer er ded, si'en De stod Brud?« —
Her søger Inger Talens Strøm at stænge,
paa Børnene vil denne hen hun lede,
for Marens Tanker andet Steds at sprede.

Det lykkes. »Ja, hwor æ de Bø'en dow kjær',«
her knækker Maren sig et Stykke Sukker,
»hwor gaar'et nu wal mæ den bette der,
a tøkkes, te saa underlig hun mukker!
Naa, Øren haar de wal, de bette Krukker! —
Nu tøkks' a ett te, Fruen, De skuld' ha' fier,
for skal man i for manne Basselsenge,
saa warer da ens Ungdoms ette længe!«

Her Inger, som hvad Maren nys har sagt,
i Smug sit ubeskaarne Bifald skænker,
men som har heldigvis lidt mere Takt,
paany paa et forandret Emne tænker.
»A tror nu, Maren, at saa smaat det stænker,
og a ska' hjem og Hans i Seng ha' bragt.
En anden Dag vi ser herop til Fruen,
Farvel og Tak,« og Inger binder Huen.

Endnu lidt Snak. De gik og efterlod
Elena ikke synderlig oplivet.
Saa virkelig hun da saa ussel ud,
som Konen hende Skudsmaal havde givet!
Ja, hendes Ungdom fløj paa rappe Fod,
men mere gennem Tidens Sold var sivet
end den. — Hvor heftigt hendes Hjerte banker,
igen de vælde frem, de tunge Tanker!

Hun retter paa sit Haar, ser sig i Spejl,
hun ser for første Gang, hvor hun er ældet.
Hvor er den Kvinde, som sit Ansigts Fejl
ej kender og ej deres Dom har fældet,
mest, naar hun kom til Ungdoms-Grænseskellet.
Ja, Sorgen havde trykket her sit Segl!
»Mon ogsaa Ingvor mig saa gammel finder,
med graanet Haar og falmet-blege Kinder?»

Men hvad Elena ej i Spejlet saa,
var noget af, hvad hendes gamle Pige
paa Vejen hjem til Maren hørtes sige:
»Ja vist er Fruen noget bleg og graa,
men sjælden møder man dog hendes Lige,
a synes, hun er køn endnu som faa.
Hun har saa kærligt og saa mildt et Øje,
hun tænker kun paa andre at fornøje.

Hun kom saa god og venlig mig i Møde,
da første Gang a kom til Hellumgaard,
og da hun fik den lille Dreng, der døde,
hvor bar hun modig al den Pine haard!
Hun hjalp, da Fa'er og Mo'er mig vilde støde
fra Hjemmet bort i mine strenge Aar,
da kun a var en styg Tøs og forvildet.
Det var Fru Heyn, som deres Vrede stilled'!» —

Den samme Aften, efter Dagens Id,
da Mand og Hustru var i Stuen inde,
Elena siger, hvad i nogen Tid
har ligget hende tungt og tidt paa Sinde,
hun beder Ingvor give nu sit Minde
og ret til hendes Ord at fæste Lid,
at Lægehjælp maa til for lille Karen,
for mulig endnu bort at vende Faren.

»Du ser nok Syner! Fare! Ikke Spor!
Hun er jo rask, om fin og spæd af Lemmer,
slet intet fejler hun, det jeg fornemmer,
og taler ej hun tydelige Ord,
det kommer vell! Slet ingen Ting det fremmer
at gaa til Specialister, det jeg tror!
Man skal nu bare straks ej tabe Modet
og ikke sætte sligt sig fast i Ho'det! —

Lad det dog vente, kun en lille Bid,
det vistnok heller ej saa meget haster!
I denne Tid, Du ved jo, Høsten kaster
os ind i lutter Udgift som i Slid.
Sligt bliver dyrt og nu især, det fast er
den knappeste af hele Aarets Tid!
Og Huset kan sig selv da ikke skøtte,
i denne Tid maa Konen gøre Nytte!«

Elena frygter, hendes Plan slaar Klik,
ved Barnet angst sig hendes Tanker hefter,
hun fører frem sin Krig af alle Kræfter
og lover, alt at ordne paa en Prik,
saa der i Huset bli'er den samme Skik,
naar Ingvor blot for hendes Bøn gi'er efter.
I Huset styre skal Mads Kiddes Datter,
Elena lover, snart at komme atter.

Til Fjordby kører Ingvor Barn og Viv
og stræber kønt, det Faktum vel at skjule,
at han fornærmet føler sig en Smule,
fordi for første Gang i deres Liv
Elena ud fløj som de frie Fugle,
skønt Farten ej just var til Tidsfordriv.
»Se til Elena, hvor Du kan, at spare!«
hans sidste Ord i Afskedsstunden vare.

For første Gang forlod hun Børn og Hjem,
og Ingvor! Hvor hun sælsomt var til Mode,
hun følte sig som rykket op med Rode,
og mange Vemodstanker vælded' frem!
Hvor var dog alt forandret mellem dem,
én Gang hinanden de saa godt forstode!
Sit Blik til Afsked hun mod Kysten sender,
mens tidt en Taare hendes Øje blænder.

Hun kender næppe Skoven her iaar,
den synes hende graa og fæl som Taage,
berøvet Farvepragten, som den faar,
naar Somren lukker sine Øjenlaage.
Den nære Kyst snart Øjet mer ej naa'r,
nær Skibet skimtes kun den hvide Maage,
det hele om til mørke Skygger skifter,
hun ser ej Ingvor, skønt hun til ham vifter. —

Mod Aften er det, Regnen strømmer ned,
og barsk det er, skønt sidst kun i September.
En mørkklædt Dame sig med raske Fjed
fra Villabyens Vej mod Blæsten kæmper
ad Stien hen, hvor, tæt ved Skovens Led,
Buskadset Lyset fra et Vindu dæmper.
Et lille Hus der er, hvis Ydres Særhed
forundrer her i Hovedstadens Nærhed.

En frodig Have foran det der laa,
men ingen sirlig Villahave, gruset,
kun vilde Blomster klynged' sig ved Huset,
og alting syntes dødt bag Laas og Slaa.
Hun stanser aandeløs og ringer paa,
mens i de gamle Popler Vinden sused'.
Hun venter, op der lukkes langt om længe,
en Kæde hindrer i derind at trænge.

»Hvem der?« — en Stemme, som just blid er ej,
sig gennem Dørens Aabning lader høre,
(hvor lyder kendt den i vor Vandrers Øre.)

»Hvem er i dette Vejr saa sent paa Vej?«

»Er Doktor Ring . . .« »Paa ingen Maade, nej,
det kan han ikke have med at gøre!«

»Er *Fader* hjemme, kære Jomfru Frandsen?« —
Her taber Jomfruen fast Vid og Sansen.

»Nej, kære Frøken, kommer De da her?
Naa, det et Fænumen jeg rigt'nok kalder,
og gaar til Fods i sligt et Herrens Vejr!
Med Døren ind i Huset De jo falder!
Men her er Stunder ej til Basseraller,
saa vaad vist som en druknet Mus De er! —
Ja vist, naturligvis er Dokt'ren hjemme,
men han studerer, maa vi ikke glemme.

Det stundom sker, at han faar ingen Ro,
da Egnens Folk i Praksis ud ham henter,
naar ej de kan faa fat i Doktor Bender,
og lyve — det forstaar de her, min Tro!
De fattige med Doktor Ring nok tjent er,
saa kan de fra Betalingen sig sno,
thi da han ej vil støde Byens Læge,
han la'er sig ej til Vederlag bevæge.

Ak ja, nu er der gaaet el've Aar,
(her er Elena da i Gangen havnet)
jeg aldrig havde kendt Dem, Frøken, naar
De ikke straks mig havde givet Navnet!
De Aar i Jylland har Dem ikke gavnet,
saa helt forandret De nu for mig staar!« —
»Men sig til Fa'er . . .« »Ja vist, nu jeg mig skynder,
De ved, han Overraskelser ej ynder.« —

I Lægens Stue ind nu Frandsen gaar
og banker paa den anden Side Døren.
Hun rømmer sig og hoster længe, førend
sin Herres Øje hun at fange naar.
»Hvad er paa Færde?« utaalmodig staar
nu Lægen op. Hun nærmer sig hans Øren.
»Hr. Doktor, Frøkenen er i Spisestuen!«
»Hvad for en Frøken?« »Ih, jeg mener Fruen,

Fru Heyn naturligvis, — men Gud forbarme
sig vel, mon Dokt'ren mig da ikke tror?« —
Ind i den anden Stue Lægen fo'r,
hvor snart Elena i sin Faders Arme
halv græd, halv lo og ej fandt mange Ord,
der kunde tolke hendes Hjertevarme.
»Mit kære Barn, hvor Dine Klæder driver,
gaa dog og skift, thi ellers syg Du bliver.

Og sørg De, Frandsen, for lidt tørre Klæ'er!
— Du bli'er vel her i Nat? — (Elena nikker) —
og i mit lille Gæstekammer ligger.
For første Gang Du mig besøger her,
det var nok en besværlig Aftenfærd! —
Nu er det Tiden snart, at The vi drikker. —
Ja, Barn, her har min Wigwam op jeg slaet
og til min Rejses Ende snart er naet.«

Ved Frandsens Hjælp Elena sig befri'r
for noget af den allerværste Væde —,
hvormed hun ikke lang Tid dog sig gi'er —
for i Studerekamret ind at træde.
Hun ser sig om, og det med megen Glæde.
»Hvor hyggeligt Du har det, Fa'er«, hun si'er. —
Højt flammer op i Ovnens Brændeluen,
og rummelig, samt lys og varm er Stuen.

Der sidder Lægen ved sin store Pult,
som Bøger og Papirer næsten dække,
imens Reoler om paa alle Vægge
bær' Vidne om, at han nu helt og fuldt
paa sine Yndlingsstudier Vind kan lægge.
Elena alt beundrer ufordulgt.
»Er ked Du af, at her jeg Dig forstyrrer? —
Hvad er det vel for Blomster, her Du tørrer?« —

»Ked af en Gang at faa mit Barn til Gæst!
Nej, rigtignok jeg hænger svært i Bogen,
som jo fra gamle Tider er min Læst,
men for iaften bli'er den smidt i Krogen.
Thi — om det ellers her paa Jord er nogen —
er Du dog den, der er mit Hjerte næst.
Du ved jo, Barn, Du dygtig op maa raabe,
hvis paa Forstaaelse Du her vil haabe!

For Resten gaar min Tid saa godt som før,
da til det stille Liv jeg vant er blevet.
En Bogorm er jeg, gnaven, glosetør,
som vist Du ofte dem har set beskrevet,
og videre faar jeg det næppe drevet.
Iaften Du har banket paa min Dør.
Vi to som Strandingsfolk hinanden finde,
en stokdøv Mand, en tidlig ældet Kvinde!

Ja, Livet tager stundom haarde Tag! —
Er det min unge friske, kønne Datter,
som Faderhjemmet her nu gæster atter,
saa glad endnu, som paa sin Bryllupsdag.
Er det en Kvinde, ramt af Livets Slag,
berøvet, hvad en Kvinde højst dog skatter? —
Nej, Du behøver intet at forklare,
at se Dig lader mig det alt erfare!

Og jeg — til Mode som en Officer
der faar sin Afsked — førend Aldersgrænsen —
paa graat Papir, foruden nogen Ænsen
af, om han ikke evner noget mer.

Forgæves Spørgen, selv hos Excellencen,
hvorfor ham — mer end andre — dette sker!
Han kastes bort kun som en gammel Handske,
om Grunden har han ikke Lov at granske!«

»Men, kære Fader, ej det Billed passer
paa Saaret, som Dig Skæbnen maatte slaa!
Du er blandt dem, der endnu eje Masser
af Emner til at prøve Kræfter paa.

Dit Liv dog ingenlunde et Morads er,
dets Blomster finde vil Du end forstaa!
Du stedse efter mere Viden søger
og har de bedste Venner, Dine Bøger!«

»Ja vist, jeg er desværre blandt de Tosser,
der dyrke Videnskab i dette Land,
hvor den saa langt fra føde kan sin Mand,
hvor Humbug tværtimod er det, der klodser,
hvor faa kun mod Uvidenheden trodser,
og færre den at dømme har Forstand,
hvor alting kun kan opnaas ved Forbindelser,
hvorom jeg tidt faar nogle slemme Mindelser!

Se, til min Bog om Danmarks Diatoméer
i Aarevis jeg samled' Materiale;
den vil mig koste endnu mange Veer —
og Audienser i de høje Sale,
hvor jeg mit eget Bedste har at tale —
thi kun ved Penges Hjælp den Lyset ser! —
Mest Lyst jeg havde tidt i Talens Hede,
som Wessel mig en Pris Tobak udbede.

Naa, ligemeget — frem den naar maaske,
hvis den, hvad de mig sige, er saa lovende,
jeg faar den mulig ikke selv at se,
men til den er jeg ikke kommet sovende! —
Nu, hvad er det?« — her Husets gamle Fe
ad Døren titter ind, ærbødig vovende
at forespørge Frøkenen, nej Fruen,
om der skal dækkes Bord i Spisestuen.

»Lad De kun alt, som her det plejer, ske!«
»Ja, Dokt'ren drikker altid The herinde.« —
Mens Fa'er og Datter er i Bøger inde,
har Jomfru Frandsen dækket Bord til tre,
og som et Ærestegn og gammelt Minde
hun beder nu Fru Heyn at lave The;
hvorpaa de andre to sig løs maa rive
og til det lille Sidebord begive.

Her mønstrer kritisk Bordet Doktor Ring,
hvem ellers aldrig sligt i Sinde falder; —
lidt hakket Sild med Pølse rundt omkring,
lidt Brød og Ost. — »Hør, vel spartansk jeg kalder,
at byde sjældne Gæster slige Ting.

Har intet andet vi i vore Haller?»

Her Jomfru Frandsen lidt fornærmet brummer,
og raaber saa: »Maaske en Daase Hummer.«

»Hid op med Daasen, lad os holde Fest,
sa'e Kællingen, den anden Sild hun stegte!«

Og trods Elenas smilende Protest
vil hendes Fa'er sig ej den Glæde nægte
selv at forsyne hende. »Naa, men ægte
er Theen, skænk nu for vor kære Gæst!
En god Kop The, det er min gamle Vane,
det eneste, der fryder ret min Gane!

Jeg ved, at den er god, min Datter tror det,
skænk *De* den, Frandsen, uden mere Snak!« —

Vor Doktor mest var den, der førte Ordet,
mens Frandsen halvt fortørnet Theen drak;
paa Stolens Kant og fjernet lidt fra Bordet,
til Maden kun paa Fuglevis hun stak.

At hendes The Elena venlig roser,
optager øjensynlig hun som Skoser.

Derpaa hun bærer alt igen af Sted,
og Doktor Ring faar tændt sin bedste Pibe.
Alt har Elena, som man kan begribe,
fortalt ham om sin Rejses Øjemed.
Først nogle Dage var der gaaet med
i Byen at gaa op til Doktor Liebe,
som altid havde fuldt af Patienter,
og hvor man timevis forgæves venter.

Men endelig var det i Orden gaa't,
han havde undersøgt den lille Pige
og sagt, hvad Ingvor rigtig havde spaa't,
at noget afgjort kunde ej han sige.
Abnormiteten vilde sikkert vige
hun var jo langt tilbage, let man saa't.
Maaske endog en skønne Dag hun talte;
hans Ord Elenas Ængstelse husvalte.

»Jeg saa paa Væggen, Fa'r, et Skilderi,
hvor Du var med paa, fra Studentertiden,
om dette talte jeg til Lægen siden,
og han blev meget interesseret i
at faa om Dig og mig lidt mere Viden.
Han var saa venlig og saa fordringsfri.
Jeg talte om den Svaghed, som Dig plaged',
og meget hjertelig han Dig beklaged'!

— Men De, min Frue, huer mig ej ret, —
han sagde — tre og tred've! — Paa min Ære,
De end saa frisk som Havet burde være
og har, saavidt jeg skønner, det kun slet!
Jeg ved, hvad unge Koner tidt maa bære,
men De har sikkert slæbt paa mer' end det.
Hvor har De Smerter, sig mig det nu nøje,
hvad — ud med Sproget! — har De haft at døje?

Naa, heldigvis er Lungen ej paa Spil,
og intet hel alvorligt er i Vejen!
Men hør nu, Frue, hvad jeg sige vil
oprigtigt til Dem, som De var min egen,
det Ro og Pleje er, De trænger til,
thi ellers bliver let til Alvor Legen,
forandret Levevis og kraftig Føde,
hvis ikke snart De helt skal lægges øde! —

Naa, De vil altsaa ud til Deres Fa'er,
imens den lille Pige *jeg* beholder,
og da vi megen Plads i Huset har,
hun ingenlunde os Besvær forvolder,
mens ret i Øjesyn jeg hende ta'er.
Alt kommer nok i sine rette Folder!
Nej, ingen Tak! — En Hilsen De ham bringe,
jeg med det første paa hans Dør vil ringe! —

— Du kan ej tænke Dig, hvor han var god!
Det letted' fra mit Hjerte mange Stene,
for Barnets Fremtid fik jeg atter Mod! —
Men derfor, Fader, kom jeg hid alene,
og Karen til imorgen blive lod!«
Hel livlig maler hun den hele Scene.
»Imorgen Skibet gaar, jeg maa af Sted,
o kunde blot Dig, Fa'er, jeg tage med!« —

»Har ej fra Heyn Du hørt?« »Ak Fader, nej,
Du ved, han ikke Skriveriet ynder,
og nu at vente mig han snart begynder,
han tror maaske, at alt jeg er paa Vej.«
»Elena, det er en af mine Synder,
at jeg Dit Ægteskab forhindred' ej!
Nej, nej, begynd dog ikke nu at græde,
skal selv ej denne Aften bringe Glæde!

Vel sandt, jeg *kunde* mulig ej det hindre,
thi med forelskte Folk er rent det galt,
de gaa for fulde Sejl og intet mindre,
indtil de fleste er forlist totalt.
Hvad hjalp det vel, om Faren blev dem malt,
og sjælden kan man selv Forliset lindre! —
Du aldrig var blandt dem, der meget klage,
ja, Kvinderne med Rette kaldes *svage*!

Du har holdt trolig ud, ihvad der sker,
men det gaar næppe mer paa denne Maade,
nu maa Du lade Dig af andre raade,
at halvdød Du Dig ikke slider mer.
At det for Hjemmet er til ringe Baade,
endog Din Mand vel efterhaanden ser. —
Vil ingen mere Dig paa Hænder bære,
lidt mere egenkærlig maa Du være!

Tænk paa, Elena, Dine Børn har Krav
paa, at en Gang med dem Du lever sammen.
Du har dog hidtil næret Arneflammen,
om liden Varme end Dig selv den gav.
Tænk paa, om end Du stundom føler Skammen —
hint Genfærd fra det unge Samlivs Grav —
at nu i Din Haand deres Fremtid hviler,
maaske Dig Livet gennem dem tilsmiler!«

»O tro dog ej,« hun løfter taarevædet
sit trætte, blege Ansigt op mod hans,
»at intet mere mig i Hjemmet glæded',
fordi jeg visnet saa min Lykkes Krans.
Et filtret Væv, af Traade sammenkædet,
sig Livet viser ofte for vor Sans,
vi slynge ej dem efter eget Tykke. —
Der er en anden, større, bedre Lykke!

Hvor kan jeg paa mit eget Helbred tænke,
naar hvert et Aar mig bringer større Krav!
Saa mange knuges af en tung're Lænke,
som her de ingensinde ryste af!
I Sløvhed, Dorskhed vil jeg ej mig sænke,
med Guds Hjælp vil dog *min* jeg bære brav! —
Jeg har dog èn Gang jublet, at jeg leved',
er mine Minder nu til Nag mig blevet?

Jeg burde heller takke Gud for dem,
ej altid dem med Nuet sammenligne;
de skulde bære mig paa Vejen frem!
Hvi skulde Herren altid *mig* velsigne,
er jeg vel det da mere værd end hine,
der sørge dybt i tusind andre Hjem,
men trofast, ydmygt deres Gerning gøre,
og om hvem Verden aldrig faar at høre. —

En stadig Angst jeg har; mit Syn er svagt
— jeg vilde det ej selv til Lægen nævne —
thi mod det fjerne naar ej mer dets Evne,
og tidt er der for Øjet Taager lagt;
mig synes alting graat i graat sig jævne,
jeg skælner næsten ingen Farvepragt.
Hvis dette efterhaanden til vil tage,
det bliver vist min allerstørste Plage.«

Vemodig Doktor Ring paa hende ser,
han sidder ganske tæt ved hendes Side,
for alt at høre, og for ret at vide,
at han igen sin Datter er saa nær.
Nu i hans Sind saa mange Tanker stride.
»Hvor skønnet' lidt jeg paa, da hun var her,«
er én. — Han kysser hendes Kind, hvad sjælden
før faldt ham ind. »Min stakkels, kære Ellen!

Gaa Du i Morgen til Professor Fogh,
saa bli'er Du nok for den Sag mere rolig,
han er en anerkendt Oftalmolog,
med slige Fænomener vist fortrolig,
som kun i syge Nerver fæste Bolig
og snart ved bedre Kræfter sig fortog.
Se fremfor alt, at Du faar samlet Styrke,
saa svinder sikkert bort det stygge Mørke! —

Elena, Du har dog Din Kristentro! —
Kan Du forklare mig i denne Aften,
hvorfor dog jeg, som endnu føler Kraften,
end gerne vilde slide selv for to,
(hvad Lysten angaar, har jeg stedse haft'en)
skal ruste op i tvungent Enebo!
Hvorfor 'er denne Lod just mig tilfalden? —
Citronen presser man og kaster Skallen!

Er *det*, jeg nu har naa't, Retfærdighed,
det Lønnen for et Liv, til Arbejd viet,
den dyrekøbte, Alderdommens Fred,
hvorpaa, som andre, ogsaa jeg har biet?
Vi har nok begge for hinanden tiet
om, hvad os voldte mest af alt Fortræd!
Nu jeg, den gamle, gaar hos Dig i Lære,
sig, hvordan kan Du alt saaledes bære?»

»O Fader, ingen Ros kan mig tilkomme
som den, der uden Knurren bar sin Lod,
jeg aldrig var iblandt de stærke, fromme,
hvis Gudsliv kunde døve Sorgens Od.
Min Kummer dør først, naar min Tid er omme,
og skjult i Hjertet bærer jeg dens Brod!
Hvor kan for andre Skærene jeg klare,
jeg kan kun *tro* og gennem *Bøn* erfare! —

Hvorfor, hvorfor! Lad heller ud os slette
det slemme Ord, som aldrig gavned' os,
som kun i Sindet skaber genfødt Trods
og aldrig kan vort Livsaag for os lette!
Mod hvem tør vi Bebrejdelser vel rette?
Nej, lad os styrte os i Troens Fos! —
Der er kun én, til hvem vi her kan raabe,
én Frelser kun, paa hvem vi end tør haabe!« —

Hel tankefuld det Lægen hører paa,
sit isgraa Hoved paa sin Haand han støtter.
»Ja vel, Elena, men ej mig det nytter,
thi hvordan skal vel *jeg* til Troen naa,
som, efter hvad staar skrevet, Bjerger flytter,
naar jeg af egen Kraft den ej kan faa!
Er Gud retfærdig, hvor kan han da kræve
en Skat, som ej man magter selv at hæve?»

»Gud kræver af os, at vi *ville* tro,
at frem mod ham vor hele Sjæl vil hige,
han møder os, og *da* vi fange Ro,
da klares for os det *vidunderlige*,
og da forstaa vi først, hvad *det* vil sige,
at han, der kræver, ogsaa giver jo.
Før *det* er sket, det hjælper ej, vi grunder! —
Er ene Kristendommen da et Under? —

Hvordan faar Du en sjælden Alge fat?
Vel ikke derved, at Du hjemme grubler,
ud maa Du vandre, selv om Foden snubler,
og søge i hvert stille Vand Din Skat.
Naar hjemme Du den saa i Glas har sat,
den vokser, og en skønne Dag Du jubler,
naar Du i Mikroskopet ser dens Celler,
hvis fine Tegning om dens Skønhed melder.

Det var et lille Billed kun — tilgiv! —
men som Du finder Planter ved at lede,
saa faar Du Troen ikkun ved at bede,
kun derved vinder den i Hjertet Liv!
Og synes først den for Dig kold og stiv,
en Gang Du føle vil dens Kraft til Stede. —
Forsøg at skyde Din Forstand til Side,
og klag for Gud kun alt, hvad Du maa lide!

Saadan har hidtil jeg holdt Livet ud,
det er *mit* Husraad, om kun af de mindre,
som Læge ved Du, Smerten tidt kan lindre
de gamle, simple, halv forglemte Bud.« —
Elenas Øjne her saa sælsomt tindre.
»Min gamle Ven, som nu er hos sin Gud,
ham kan for *det* jeg — som for meget — takke.
Prøv det en Gang!« — her favner hun hans Nakke.

»Jeg præker ikke for min kloge Fa'er
— kun slet jeg selv tidt har bestaaet Prøven —
men« — hun tilføjer efter nogen Tøven —
»Du selv jo lokket mig med Spørgsmaal har.
Du ved jo, Musen kunde hjælpe Løven.
Og Du, som tidt min Læremester var,
som alt saa mange Sejre kunde vinde,
Du sikkert én Gang vil til Frelsen finde.«

Saaledes sad de to og talte sammen,
som først de nu hinanden ret forstod,
lig Sommerfuglen ud af Puppehammen,
steg deres Samliv op af Tidens Flod.
Her lyste *mer* for dem, end Lampeflammen,
og denne Stund for mange gjorde Bod.
Hvad mangan Gang i Brevene der dulgtes,
af fuld Forstaaelse i Ordet fulgtes.

Saa fløj da Tiden, Midnat længst var svunden,
og ind kom Frandsen med en Flaske Vin,
hun havde sig til Rette atter funden
i dette Brud paa Husets Disciplin.
Saa kinked' de og tømte ud til Bunden,
Elenas Kinder fik en Rødme fin.
»Nej se, hvor Frøk'nen selv sig ligner atter!«
højt raaber Frandsen under Lægens Latter.

Imorgen ta'er jeg med til Hovedstaden,«
erklærer Doktor Ring nu til Godnat.
»Jeg maa dog se, hvorledes det er fat
(endskønt jeg afsky'r Larmen der paa Gaden
saa vel som al den Humbug paa Paraden)
med lille Karen. — Drøm nu om Din Skat!
Nej, Søvn jeg ønsker Dig foruden Drømme,
vort Tilflugtssted fra Livets Hvirvelstrømme!«

Den næste Dag oprandt i Taageskrud.
Ved Frokost sidde Lægen og hans Datter,
snart bli'r den første kaldt i Gangen ud,
lidt mut i Stuen ind han træder atter.
»Ja vist, jeg nok kan skønne, galt det fat er,
nu har igen de efter mig sendt Bud!
Men hvad har ikke Fanden at bestille,
som Pigen sa'e, hun skulde ha'e en lille!

Undskyld, Elena, jeg citerer blot,
og saa kan man fast alting sig tillade.
Her passer det for Resten ganske godt,
da Patienten kommen er for Skade,
og Doktor Bender maa i Fred de lade,
han har igaar en Influenza faa't.
Her hjælper vistnok ingen Jeremiader,
skønt jeg Dig nødig ene rejse lader!

Af Sted i Hast, et Kys nu til Farvel,
skriv snart, min Pige, hvordan det er gaaet,
og hvad Besked Du har af Lægen faaet!
Gid denne Rejse maa Dig bringe Held!
Vær nu forsigtig, pas godt paa Dig selv!
Du høre skal, hvor vidt jeg snart er naet.
med Bogen!« — Ivrig som i gamle Dage
gik Lægen ud, med Vognen bort at tage.

Elena ogsaa tager Afsked snart
med Jomfruen, hvem lønlig Fryd det volder,
at faa det lille Hus i vante Folder,
at skjule det hun næsten kunde spart;
Elena ved nok, at de begge holder
af Ro og Stilhed, uden uvant Fart.
Hun sukker lidt. — Hvad end Besøget gavned',
her bliver snart hun ej af nogen savnet.

Hun vidste vel, at hendes Fader holdt
mest af i sine Studier ret at hænge,
og at hun, ved Besøget at forlænge,
ham Længsel efter disse havde voldt.
For ham gik alt bedst i den gamle Gænge;
og dog var deres Gensyn ikke goldt.
De mer end før hinanden nu forstode,
den Tanke gjorde hende vel til Mode.

Han havde selv sig kaldt en Strandingsmand,
der paa en øde Kyst i Land var drevet.
Hvad hjalp ham nu hans Vid og hans Forstand!
Omkring ham havde jo hans Døvhed skrevet
en magisk Kreds, ja rejst en Mur, hvis Rand
kun af saa faa var oversteget blevet.
Hans Livsværk var før Tiden traadt i Gruset,
tilbage trak han sig som Snegl i Huset. —

Den døves Ensomhed! Mon *Du* den fatter,
— hvor Livet bli'er ham ørkentomt og goldt —
Du, hvem den døde kun er Stof til Latter,
Lystspil-Figur og Vittigheders Boldt?
Goddag Mand — Økseskaft! — det lyder atter!
Til sligt han stundom føler sig for stolt,
fra *døv* han bliver *stum* — han oftest tier,
ham intet Ephata paa Jord udfrier.

Mens rundt i Kredsen flyver Smil og Skæmt,
han sidder tidt med Miner som en Taabe,
(at ej han *er* det, alle længst har glemt)
hvor kan paa Sympathi han mere haabe,
hvem har vel Lyst, for hans Skyld op at raabe;
han bliver mer og mer i Hu forstemt.
Thi Ensomheden knuger mest i Stimlen,
langt mer end Eneboet langt fra Vrimlen.

Men hvis Du gættet har hans Sjælehunger
af hans forknytte, resignerte Blik,
da bryd en Gang med Kredsens gamle Skik
(selv om Din Røst langt mer, end kønt er, runger)
sæt Dig kun hen til ham og fang hans Blik,
bryd ned paa Muren, selv om Stenen tung er,
og tal med ham, saa for en Stund Din Stemme
kan hjælpe ham, det tunge Aag at glemme.

Maaske han sky tilbage holder sig
og tænker kun paa ét: Du Offer bringer,
maaske dog ved Dit »Sesam« op Du tvinger
en Tankens Grotte, skjult, vidunderlig,
en Sangbund, fra hvis Dyb det mod Dig klinger,
saa den, Du tro'de fattig, gør Dig rig;
imens hans glade Øjne mod Dig tindre,
fordi hans Samlivstørst Du vilde lindre.

Hin Ensomhed Elena grundet' paa,
mens hun gik bort igen fra Faderhjemmet;
ved egen Sorg vi andres bedst forstaa,
hun vidste, hvad hans Virkekraft nu hæmmed'.
Hvor ønsked' hun, at Fred han maatte faa,
den Fred, som er for Verdenstumlen fremmed,
som alt han aned', alt han hinged' efter,
som just i Ensomheden giver Kræfter.

Hun frygted' ikke selv for Ensomheden,
hun havde kendt den *solitude à deux*,
som mer end alt kan Livet blomsterstrø,
men svinder som et Luftsyn bort heneden;
hun havde sørget ved sit tabte Eden,
dog gemte Sorgen selv et Haabets Frø.
Hvor kan vel *den* for Ensomheden grue,
som *Gud* kun i sit Enebo kan skue!

Hun bad, at hendes Fader maatte kende
den Ensomhed, hvor atter man er to,
fordi man vundet har en Hjertets Tro
paa ham, der aldrig sig fra os vil vende,
men bliver hos os i hvert Enebo. —

Jeg og min Konge, vi er ét, skønt tvende! —
Da er det stille Hus paa Klippen bygt,
da virkes *der* i Haab og hviles trygt.

VI.

ET MØDE

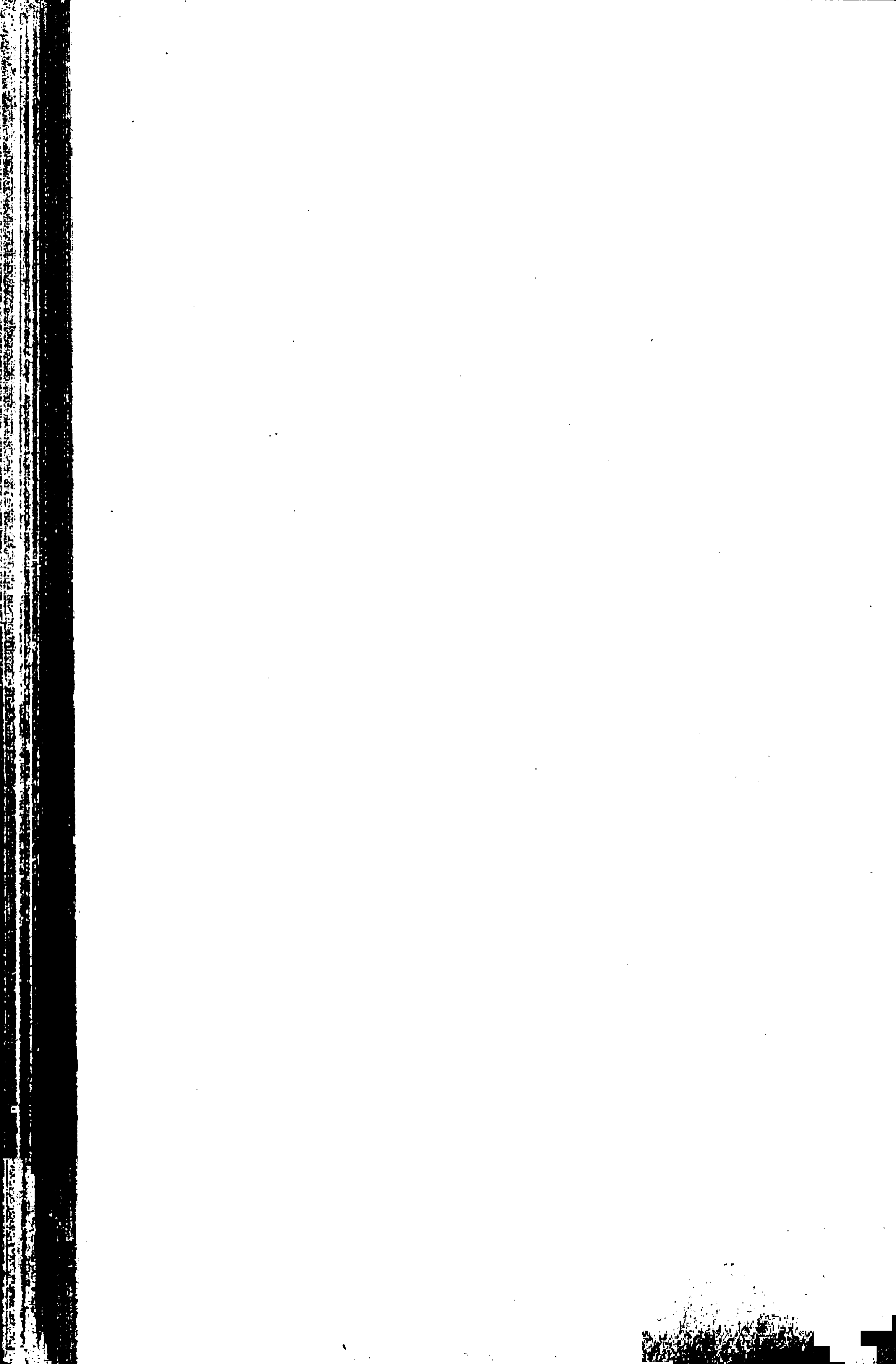
Hvor skulde et Digterhjerter vel leve uden Dig,
Du fagre Drømmebilled! Hvis *Dit* Lys skjulte sig,
sprudled' da Sangens Kilde ej i Livets brogede Færd?
Opløste den sig ej i Skum paa Fortvivlelsens mørke Skær?

I *Dig* det blomstrer, Hjerter, i *Dig* det lever og bor,
det vinkende med sit Banner til Dig i Drøm nedfor!
Som Maal ved Tidernes Ende, selv udenfor al Tid,
det straalere og gribes af hver, som vier det Hjertets hellige Id.

Det væver sig af Stjerner, af Blomster en Glædeskrans,
der altid er ny til Stede, altid er frisk i Glans.
Det levede før i Længsel, nu lever det i Sang,
dets Eldorado blomstrer for hver henrykt Sjæl en Gang.

Hvo *det* sin Tro vil holde, *ham* bliver det evig tro.
Af *høert* Haabs Aske stiger det evig ungt og fro.
Og Bønnen bringer det altid til hvert et Sind, der tror,
saa længe i Sjælen et Aandepust af den evige Kærlighed bor.

Robert Hamerling.

Faa Timer efter vi Elena møder
i Videnskabens Forgaard nu igen,
hvis Hal tilfældig til en Baggaard støder
og skummel, halvt i Mørke er som den.
Her samles uden Forskel Kristne, Jøder
og de, for hvem hver Gnist af Tro fløj hen,
men som, da alt forøvrigt for dem vakler,
af Lægekunsten venter sig Mirakler.

Træt og forknyt hun sidder stille her
og venter, at til hende Turen kommer.
Mat er hun endnu fra sin Aftenfærd,
ej skikket just at stedes for en Dommer;
men hvad hun mærket har den sidste Sommer
gør hende klart, at det nødvendigt er.
Hun føler Luften trykkende og lummer,
tilsidst dog raabes op nu hendes Nummer.

En høj og mager Mand, med graasprængt Haar,
med bøjet Vækst og Øjne skarpe, klare,
i Møde hende let og hurtig gaar,
— to andre Læger og til Stedé vare —.
Han spørger hende ud, for at erfare,
hvorledes med Symptomerne det staar,
ta'er hendes Hoved fast i begge Hænder
og mod det skarpe Dagslys hende vender.

»Ja saa,« han mumler, »Farver blive graa,
forsnævret Synsfelt — blind i Periferien,
det hele synes ikke godt at spaa.
Hm! — Diagnosen, Doktor, vil De gi'en.«
For hendes Øre summer det som Bien
af Udtryk, som hun ikke kan forstaa.
»*Glaucom*, vist ej! — Nej, ser De, Doktor Huss,
en *Atrophi af nervus opticus*.«

Da Undersøgelsen tilsidst er endt,
Professoren sig eftertænksomt rømmer.
»Ja, ser De, Frue, man sig ofte ømmer,
at gøre Patienterne bekendt
med noget, hvorom de vel næppe drømmer,
men,« — han faar ikke her sin Sætning endt.
»Men — De maa bære det paa bedste Maade,
thi Sorg og Graad er Dem til liden Baade.

De kan mig tro, det gør mig grumme ondt,
den rene, skære Sandhed Dem at sige,
at Deres Udsigter betænkelige . . .« —
her løber alting for Elena rundt.

»Se her, drik nu lidt Vand, saa vil det vige,
og et Glas Vin, det ofte er saa sundt! —
Naa, hvil Dem her! — Mon De Dem bedre føler?«
»O, lad mig vide alt!« — Men Lægen nøler.

»Nu er jeg stærk igen, o sig mig det . . .«

»Jeg frygter, Frue, De ej meget taaler,
thi Deres Nervers Tilstand er kun slet,«
her hendes hele Skikkelse han maaler.

»Men til at vide alt har De jo Ret,
og« — nu hans klare Blik af Medynk straalere,
»maaske just Vished Kraften her Dem laaner,
thi meget gælder det, Dem selv De skaaner.

Hvis dette sker, og De bli'er rask og stærk,
kan vi maaske i nogle Aar forhale
den Fare, hvorum her der nu er Tale,
hvis Nærhed alt har øvet jo sit Værk.
Men fik De Styrke end som en Bersærk,
den vilde vist dog til en Tid kun dale.
De maa nu paa det værste fattet være
og se, saa godt De kan, den Lod at bære.«

Som fra det fjerne naa Elenas Øre
de Paalæg, Ordre, han nu hende gi'er;
han skriver noget op paa et Papir. —
»De rejser altsaa. Lad os fra Dem høre!
Vil ej nu til Hotellet hjem De køre,
da ej De vel er?« — Lægen venligt si'er.
Elena ryster ikkun tavs paa Ho'det.
»Naa saa Farvel — og tab nu ikke Modet!«

Hun Kaaben fastere omkring sig vikler.
Hvor Gaden synes pludselig døg trang;
hun puffet bli'er og mere end en Gang
fast over Ende køres hun af Cykler,
hvis Ryttere paa hende højlydt stikler.
Hvor forekommer Vejen hende lang,
som i et Slør hun ser paa Gadens Stimmel
og gribes atter af den gamle Svimmel.

Hun vakler, gaar ind ad en Gadedør
og synker om paa Husets brede Trappe,
hun føler sig saa underlig, saa ør.
Hvor alle gaa forbi paa Fødder rappe,
som blæstes frem de af en gunstig Bør! —
Da træder ind en Herre, klædt i Kappe.
Han vil forbi, men brat han om sig vender,
i samme Nu hun Einar Førh genkender.

Han stirrer først, som om han ej saa ret.
»De her, Fru Heyn!« forundret ud han bryder,
»alene her — hvad mon det dog betyder,
og syg og hjælpeløs — paa denne Plet?
Tillad, at jeg Dem nu lidt Bistand yder!
Saa — tag min Arm, saa gaar det mere let —
kun et Par Skridt at gaa, saa er vi fremme.
Hvor heldigt, at jeg just . . . Her har jeg hjemme.«

Imidlertid han aabnet har en Dør
og med sin stærke Arm Elena støtter,
mens træt og langsomt end hun Foden flytter
og dog sig føler bedre alt end før.
Hun prøver paa, om nu hun slippe tør,
men hver Protest kun lidet hende nytter,
snart er hun paa en Sofa bragt til Rette,
af Tæpper dækt, med Puder bløde, lette.

»Saa, drik nu dette her, og stille lig,
saa skal De se, at det gaar hastig over!« —
Hvor han kan byde, trods sit milde Blik! —
og med en Tak hun Lydighed ham lover.
Som den, der tumlet blev af vilde Vover
men fat paa Redningsbøjen nylig fik,
hun hviler nu, sig føler skærmet, plejet;
den Følelse saa sjælden før hun ejed'.

Hun ser sig om. Hvor her er smukt herinde!
En Ungkarls Bo hun tænkte tidt sig stygt —
men denne store Stue, rigt udsmykt,
draperet hyggeligt mod barske Vinde,
med Bøger, Malerier, syntes hende
at have Hjemmets Præg, saa lunt og trygt.
En Fugl i Vinduskarmen lystig synger,
og over Døren sig en Vedbend slynger.

Ham søger Øjet ogsaa paa sin Flugt,
der sysler her, ret som han var en Kvinde,
en Rose har af Træet nys han plukt,
med et Glas Vin han bringer den til hende.
Det skarpe Dagslys har han vidst at blinde,
for Gadens Støj har Vindvet i han lukt.
Med rolig Omhu han for alting sørger,
hvordan hun har det nu, han stundom spørger.

Hans Holdning syntes mere mandig, stolt,
men Øjnene de samme, kloge, milde,
det blonde Hoved kækt og højt han holdt,
som den, der vidste, hvad i alt han vilde.
Hans Liv var sikkert ikke gaa't til Spilde,
hans Hjerte ikke skrumpet ind og goldt!
Som den, der har i Livets Storme kæmpet,
behersket var hans Væsen, Stemmen dæmpet.

Han i Kaminen kaster noget Brænde,
det knitrer, luer i et Flammehav,
det Skær af Vinterhygge Stuen gav.
Elena sidder oprejst for at kende,
om hun sin Svimmelhed kan ryste af,
og hun erklærer, den er alt til Ende.
Saa tager Føhr en Stol ved hendes Side,
lidt nærmere han ønsker nu at vide.

I Korthed hun ham nu forklarer alt,
selv i den sidste Nød hun ham indvier,
hun ved ej selv, hvad hende her har kaldt
til saa at tale, hun, der oftest tier.
Til ham det hende saa naturlig faldt
at klage lidt, det hendes Sind befrier;
maaske den Svaghed, som hun endnu mærked',
har Ønsket her om Sympathi forstærket.

Og dog var roligt, ligefremt hvert Ord,
det var som Talen selv for Sorgen dæmmed',
der ramte nys, — og der var intet Spor
af Klage over Lidelser i Hjemmet.
Hun sluttede: »Hvad mon De om mig tror,
til Dem jeg taler ej som til en fremmed,
thi skønt vi aldrig saas i lange Tider,
jeg kan ej andet — og paa Dem jeg lider!«

Han ser paa hende, sidder tavs en Stund,
mens i hans Træk sig Sorg og Medynk maler,
saa strømmer varme Ord der fra hans Mund,
som den, der selv har lidt og stridt, dem taler,
(hvis Livet ej ham gjorde bitter, ond) —
de Ord, som mest den sørgende husvaler.
Hans kloge Øje klart i hendes skuer,
han læser der alt det, hvorfor hun gruer.

Med ét hun føler det, at *alt* han ved,
at hendes triste, øde Liv han kender.
Hvorfra dog? Har hun røbet, hvad hun led?
Nu blussende sit Hoved bort hun vender.
Da er det, som hans Selvbehersken ender,
han griber hendes Haand med Heflighed.
»Fru Heyn, Elena, hør mig, ej De vredes,
men ud af dette *skal* De, *maa* De ledes!

Jeg kan ej tie nu! Ved De da ej,
hvad før jeg ej har kunnet, aldrig villet
Dem sige! — Bort fra Dem gik vel min Vej,
men Dag og Nat mig fulgte Deres Billed!
Min Længsel haabløs var og aldrig stillet,
her var jo Spørgsmaal ej om ja og nej.
De var en andens alt, da jeg Dem mødte,
jeg maatte bort, selv om mit Hjerte blødte!

Ja, sørget har jeg, men i Sorgen selv
var skjult en bitter Saft, der gav mig Styrke,
mod Strømmen svømmed' jeg i Livets Elv,
de største Magter har jeg stræbt at dyrke,
jeg ene var, men aldrig helt i Mørke,
af Stjerner funkede min Himmels Hvælv!
Jeg bytted' ej med andre, lykkelige,
thi *De* var Dronning i mit stille Rige!

Tror De, Elena, at Tilfældighed
paa denne Dag har vore Veje krydset,
at *den* hver Skrupel har i Slummer dysset,
saa alt De kender nu, og alt De ved?
Hvad hjalp det vel, jeg paa mit Hjerte tyssed',
thi Deres Sorg rev alle Skranker ned!
Jeg beder Dem, stød ej den Haand tilbage,
som blev bestemt til Redning Dem at drage!

De var min Ungdoms og min Manddoms Drøm,
for mig der gives ingen anden Kvinde;
mig er De evig ung som Bjergets Strøm,
om andre blegnet, falmet Dem vil finde.
Jeg higer ikke mod en Elskerinde,
en *Hustru* vil jeg, mild og god og øm!
Har kun jeg Haabet, *Dem* en Gang at vinde,
som korte Dage Aarene vil svindel!

Men først af alt jeg føler Vennens Kald,
jeg ved om Deres Liv mer, end De tænker,
jeg hjælper Dem at bryde disse Lænker,
at kaste bort den tomme, hule Skal,
et Ægteskab, som Deres Hjerte krænker,
en Fremtid, bitter, mørk i bedste Fald,
for hvilken nu en Rædsel De maa nære,
hvor ingen hjælper Korset Dem at bære!

Først maa De bort fra denne snævre By,
jeg vil i større Forhold ind Dem føre,
og hen til Læger, der har Verdensry,
jeg, Deres Syn at redde, *alt* vil gøre.
Ved Pleje god og under Vilkaar ny,
paany De blomstre skal og Vingen røre.
Vi med os Deres lille Datter tager,
maaske selv Deres Fader med os drager. —

Det skønne maa De se, mens end De kan,
og skulde saa hin Mørkets Lod Dem ramme,
saa skal for Dem jeg være Øjets Flamme,
ved mig De leve skal i Lysets Land.
Alt hvad der mildne kan det tunge Band
skal gøres, De skal finde mig den samme. —
Og Deres Kunst, Musikken, bør De dyrke,
den jager Angsten bort, gi'er Sindet Styrke!

Sig, er De vred, og taler her jeg frækt?
Se mig i Øjet, mon jeg alt ej mener?
Ja, De er tapper, De har kæmpet kækt,
De Navnet svag paa ingen Vis fortjener.
Men tro De mig, det bli'er for tung en Vægt,
hvis dette med det gamle sig forener!
Derfor, Elena — nu jeg ud Dem river. —
Mit Liv fra denne Stund et andet bliver!

Ja, jeg er Deres bedste Ven — fat Mod,
sig kun et Ord, og jeg skal alting lede,
alt hvad De ønsker, være skal til Rede,
jég rydder bort hver Sten fra Deres Fod!
De ved, at Deres Fader er mig god,
endnu idag han komme kan til Stede,
og han vil glædes, at jeg *ud* Dem frier;
vil De som jeg, vi intet ham fortier.

Hvis saa De ønsker, rejser selv jeg bort,
naar jeg Dem véd i kyndig, kærlig Pleje
— i Fald min Nærhed synes Dem en Tort —
til selv De kalder mig til Deres Veje.
Kun hvad De frit vil give, vil jeg eje!
Svar mig, Elena, Tiden er kun kort!
Saa sandt der er en Gud og ved min Ære,
skal Deres Vilje nu mig hellig være!« —

Elena drager ud sin Haand af hans,
hun maa sit Ansigt skjule, ned sig bøje. —
Det var da altsaa sandt, hvad i hans Øje
hun læste med en Kvindes fine Sans.
Det var, som saa hun atter Straaleglans
af Kærlighedens Sol, den evig høje,
der over hendes Ungdoms Vaar sig tændte.
Et Øjeblik, men kun et Nu den blændte!

Hvor sælsomt end at høre dette Sprog,
det eneste, en Kvinde aldrig glemmer!
Hvor hvisket' det med tusend Alfestemmer;
i Ørken frem det friske Kilder slog!
Et Sus af Minder gennem Sindet jog
og pusted' Gnister af de slukte Emmer!
Saa længe hørte ej hun sligt — saa længe. —
Det dirred' gennem Sjælens brystne Streng.

Hun sammen før, som vaagnet af et Blund,
Hvad var det for et Liv, han hende malte,
ét, hvor sig Himlen blaa og skyfri hvalte,
hvor skjult en Glæde bar selv Sorgens Stund!
En Læskedrik for en fortørret Mund,
men — som med Skam og Anger man betalte.
Her Tørsten var — og der den friske Kilde.
Hvorfor var det forgæves nu — for silde? —

»De, Føhr, som kalder Dem min bedste Ven,
os begge kunde dog for dette skaanet!
Mindst tænkte vi at mødes *saa* igen,
og dette var ej sket, hvis ej som daanet
for Deres Dør idag jeg var lagt hen,
en fattig for den riges! — De har haanet
mod Deres Vilje Har De overlagt
de Ord, som nylig De til mig har sagt?

Nej, Nuets Lidenskab har med sin Magt
nedbøjet Deres Viljekraft som Sivet. —
De ved jo dog, jeg bundet er for Livet,
at Ungdomselskov knytted' denne Pagt!
Mit hele Liv jeg har en anden givet,
hvor kan jeg tage, hvad jeg ham har bragt.
Selv om jeg elsked' Dem — jeg kan ej give
Dem andet Svar — jeg Deres ej kan blive!

Ja, det er sandt, min Lykkedrøm er bleget,
den sprang som Boblen under Livets Spil!
Men jeg har endnu lidt, som er mit eget,
og som jeg hælde tør mit Hoved til.
Jeg har en Gerning, som jeg ej har sveget,
et Hjem, hvor man, trods alt, mig savne vil.
Kan De mig lære, mine Børn at glemme,
og kan De døve Moderhjertets Stemme?

Nej, aldrig end jeg næret har en Tanke,
der kunde skille deres Vej fra min.
Har frit man valgt den Lod, man kalder sin,
den bæres maa, mens Hjertet end vil banke.
Den Lykke blev dog sikkert af de kranke,
som bygged' paa et andet Livs Ruin.
Hvor højt nu Deres Lidenskab end flammer,
det som De attraa'r, det blev begges Jammer!

Jeg ved det, Føhr, De ædel er og god,
De ønsker kun mit Vel, vil mildne Smerten,
men — naar De viser mig den hele Verden,
vil fjerne alle Stene for min Fod,
da tænker jeg — og Tanken er Forfærden —
paa ham, der én Gang hos min Frelser stod.
Hvad hjalp det mig, om *alt* jeg kunde vinde,
men ingen Fred for Sjælen var at finde.

De holder af mig — vilde offre alt,
De vilde Deres hele Liv mig række!
Tro mig, det vilde Deres Kraft kun stække,
hvis her idag for Fristelsen vi faldt.
Har De da glemt — vi tro og haabe begge
at *dette* Liv er ikke ét og alt?
Der er et større Maal for os tilbage,
end efter Lykken her paa Jord at jage!

Et større Maal — højt over denne Jord!
Men — det at naa, det gælder, ej vi svigter
den Gud, paa hvem vi begge her dog tror,
og hvad han giver os af nære Pligter! —
Og De, der har et Kald som kristen Digter,
syng, *ham* til Ære, Sangen ny og stor,
ved *Deres* Sang lad manges Længsler stilles! —
Og nu Farvel — thi vore Veje skilles.«

»Elena, tro mig, De har ikke Ret!
Jeg loved', mig for Deres Dom at bøje,
men ej saa let jeg falde kan til Føje,
at vige her var baade fejgt og slet.
Vel har jeg tusend Gange sagt mig det,
som De nu hævder, holder mig for Øje.
Et evigt Liv! Ja, *det* for mig har straalet,
men ogsaa her, i dette Liv er Maalet!

Her skal vi, hvad os Gud har givet, nytte;
og greb vi i vor Ungdomsdaarskab fejl —
hvem kan for Fejl og Misgreb her sig hytte —
skal da vor Fremtid blive tom og gejl?
Nej, segned' Haabets Blomst for Tidens Segl,
er noget bedre givet os i Bytte. —
Er Slaget tabt, end vi et nyt kan vinde,
det gælder blot at skælnes Ven fra Fjende.

De giver alt nu hen i Offeriver,
Dem selv vil mer og mer De slette ud!
Tror De, sligt Offer kræves af den Gud,
for hvem hver enkelt dyrebar dog bliver?
Hvert Forhold, hvor den ene ikkun giver,
den anden tager — det er alt et Brud!
Hvad har man saa, naar selv man ud er plyndret,
naar hele éns Personlighed er søndret?

Det bliver Enden — ja, jeg ser det grant!
— Nej, jeg vil intet sige — ingen hade;
men selv De føle maa, jeg taler sandt. —
Jeg mindes Deres Øjne lyse glade,
naar blot et Glimt af Kærlighed De fandt,
de stadig om lidt Mildhed, Ømhed bade.
Lidt Varme, Solglans — det for Dem var Lykken,
De kunde ikke trives — blot i Skyggen. —

Fra Deres Smaabørn kan De ikke skilles!
Her skræmmer Loven Dem og Mandens Ret,
af Fordom skrevet, hvori end vi hildes,
paa dette Punkt er Loven ussel, slet!
Men slig en Fordring vil og næppe stilles,
i *Deres* Værge bliver nu dog ét.
Og slige Spørgsmaal kan man bedre greje,
naar skilte først er begge Parters Veje!

For sidste Gang, Elena, hør min Bøn,
for Deres Skyld jeg mig til alting djærver,
det ædle Malm, De bærer paa i Løn,
bør ikke sønderlaas til Vejens Skærver,
det smykke skal en Bygning ren og skøn. —
Jeg har den *Ret*, som Kærlighed erhverver,
og *min* er stærk. — Hvad Tiden end vil røve,
De kende skal, at *den* vil staa sin Prøve!«

Hun ser paa ham, hun staar med oprejst Hoved,
er hvid om Kind, men slaar ej Øjet ned.

»Hvor lidt De kender mig, hvor lidt De ved!
Har selv De Deres Liv som Indsats vovet? —
Nu maa De lade mig gaa bort med Fred,
ej Byrden øge! Husk, hvad før De loved'.
De fatter ej, hvad nu mig giver Kræfter,
men De vil det forstaa en Gang — herefter!«

Han tier, men hans Øjne harmfuldt luer,
som den, der hildes i sin Fjendes Magt,
hvem Fængsel eller Undergang nu truer,
fordi for tidlig Vaaben han har strakt.
Et heftigt Svar med Viljekraft han kuer,
han bøjer sig, som han har lovet, sagt.
Med mørke Miner brat han bort sig vender,
omtumlet og forvirret han sig kender. —

Men ydre, tilvant Ro ej længe svigter.
Han hjælper hende Kaaben paa igen,
han rent mekanisk røgter Værtens Pligter
og følger tavs sin Gæst til Døren hen.
Der stanser hun. »Er De endnu min Ven?
At bære Nag Dem ingenlunde ligt er!
Det smerter mig, at jeg Dem bort maa støde,
skal jeg da gaa med Sorg fra dette Møde?«

Hun frem imod ham rækker begge Hænder,
mens Øjet spørger: er da alt forbi? —
Da har hun sejret, overvunden kender
han sig, for Trods og Vrede atter fri.
Han griber dem. »Gud signe Deres Sti!
Maaske han Hjælp og Redning end Dem sender!
Glem, hvis jeg saared' Dem, men glem ej Stunden!«
— Hun nikker stille — saa er hun forsvunden. —

Han sidder bøjet ved sit Skrivebord,
han føler sig saa underlig oprevet,
for *hendes* Skæbne vel hans Sorg er stor,
langt større end hvad før han gennemleved'.
Men Afmagtsfølelsen — den, ingen Ord
kan male, Tvivl og Uro frem har drevet. —
Hvi skal paa denne Vis hun gaa til Grunde?
Hvi skal det gode segne for det onde?

Han sidder længe. — Mørket falder paa,
som vilde Bølger bruse end hans Tanker.
En Hjælp, en Udvej — ak, han ingen saa,
bestandig tørner han mod nye Skranker!
Træt gaar det vilde Tankejag i Staa. —
Hvor er den Grund, hvor her vi kaste Anker?
Fra gammel Tid en saadan dog han kender. —
Sit Hoved skjuler han i sine Hænder.

Saa gik han indad — i det stille Kammer,
hint Sjælens underfulde Krypt-Kapel,
hvor ene med sin Gud og med sig selv
sin Synd den skrifter, græder ud sin Jammer,
hvor der i Alterlysets Lue flammer
et Glimt af Evighedens Straalevæld,
hvor Orglet bruser med de dybe Toner,
hvor Korset lyser mer end Kongekroner.

Thi hver med Syndens Slangebid i Sjælen
maa søge did og bøje dybt sig ned,
her i den stille, løndomsfulde Dvælen
Guds Aand paa Duevinger bringer Fred,
her løses Tvivl, her mildnes Bitterhed,
af Styrkekalken drikker atter Sjælen,
og frydes ved de gamle Melodier,
som ude under Verdenslarmen tier.

Her knæler han og stammer frem en Bøn.
Han lytter til de rene Orgeltoner,
hvor blidt de lyder, hvor de mildner, soner,
hvor stille de af Stormen hvert ét Døn.
Langt borte lyder Sangen, mild og skøn,
den nærmer sig fra fjerne Regioner,
snart mægtig, stærk som Verdenshavets Brusen,
snart sagte, blød som Sommervindens Susen. —

Højt paa Bjergets stenet-golde Rande,
skyggende med Haanden for sin Pande,
staar en ensom Mand en Aftenstund.
Gud har ført ham hid — her venter Døden,
men ved Solbjergstid, i Aftenrøden,
først han skuer ind paa hellig Grund.

Over Sletter, under grønne Lide,
til hvor Havets fjerne Bølger glide,
vider sig hans Syn paa Herrens Bud,
indtil Zoar i de skønne Dale,
Jericho med Palmelundens Sale,
Landet det forjættede fra Gud.

Mange Aar han vandred' Ørkenfærden,
haard og strid og barsk sig viste Verden;
ej den Kraft dog veg, ham Herren gav.

Landet kom han nær, men skal ej drage
did, ej heller vender han tilbage.
Maalet er nu kun — en aaben Grav.

Gammel er han — ej af Alder fældet,
sløvet ej, men stolt og fast som Fjældet,
mægtig Fører for Guds eget Folk.
Blev hans Aar hentæred' som en Tanke,
Udsyn vandt han over 'Tidens Skranke,
som Guds Herligheds og Visdoms Tolk.

Han, som Herrens eget Aasyn skued',
saa hans Øjne over Folket lued',
han skal vinde ej det dyre Land.
Dog med Haab han lægger Vandringsstaven,
fredlyst, skjult af Herren selv i Graven,
Morgenrøden herlig venter han. —

Fremad, fremad gennem Ørkensandet,
higende af Sted mod Palmelandet,
vandre Skarerne, og Du med dem.
Kun et enkelt Blik i Aftensvale
ned til Staden i de fagre Dale
fanger stundom Du fra Fjældets Bræm.

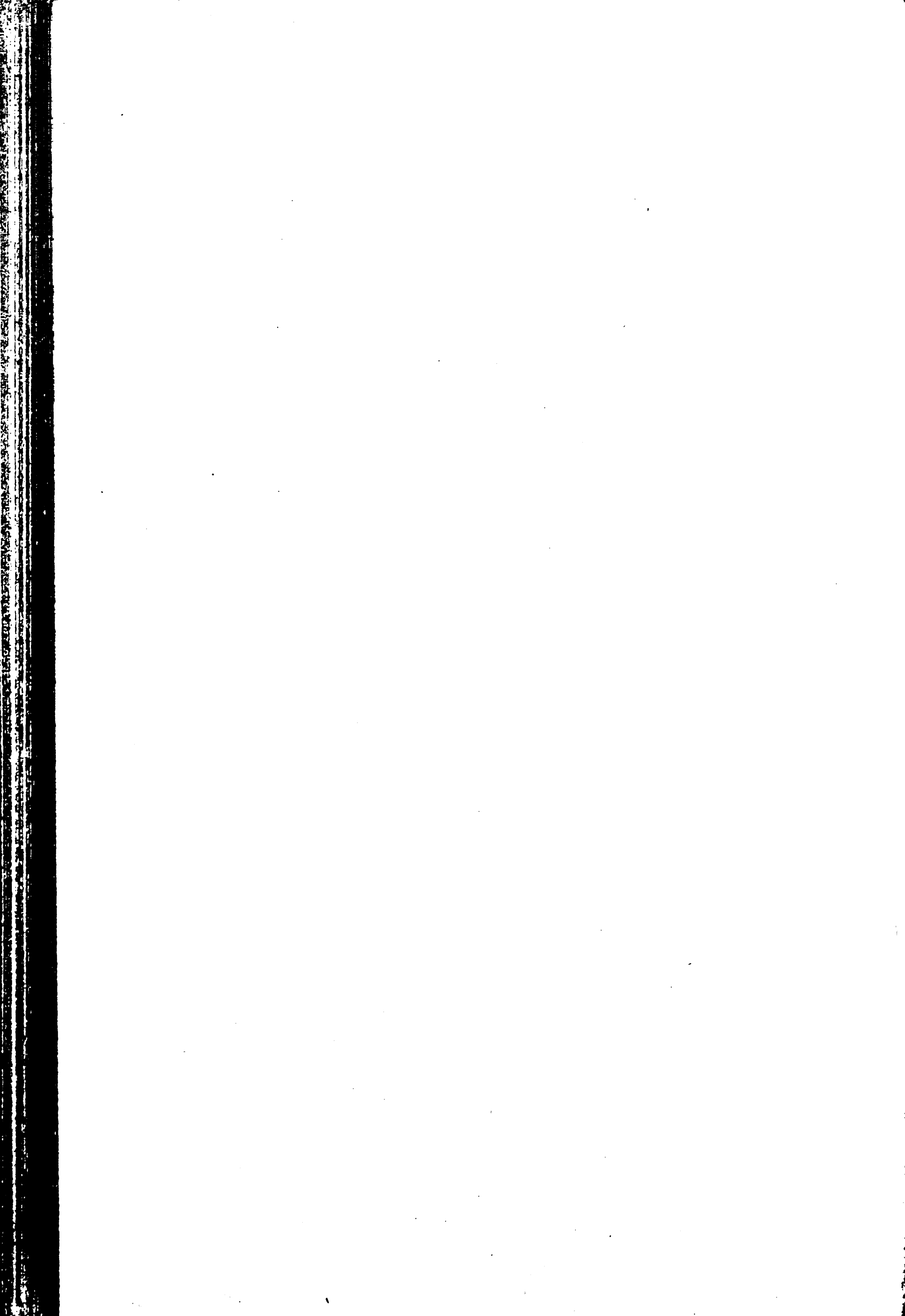
Op Du steg med Møje — ned Du drage,
thi Din Gerning kalder Dig tilbage,
Du tør kaste ej endnu Din Stav!
Dog af Synet blot Du vinder Styrke,
Haab og Lys i Fremmedlandets Mørke,
Herren selv i det Dig Trøsten gav.

Én Gang dog Du naar til Palmestaden,
perleklar, som Guldets straalers Gaden,
og dens Tempel er Gud Herren selv.
Hvad Du tabte her, skal hist Du vinde,
den, Du elsked', skal Du atter finde,
kvæge skal Dig Salighedens Elv. —

Sit Hoved op han løfter. — Sangen endte,
end lød dog Genklang af hint fjerne Kor, —
som alle Sjælens Strenger ud var spændte
og rørtes af en Haand usynlig, stor.
End Toner, Klange, før han aldrig kendte,
med Jubellyde gennem Hjertet for;
de gamle, stængte Længsler ud de fried';
— i *denne* Stund blev til sit Kald han viet!

VII.

FRISTELSE

Giv mig Din Glæde, Herre, i min Sorg,
og Sorgen selv skal sig til Glæde vende!
Om ryste skulde Verdens Kæmpeborg,
jeg skælver ej, naar Du Din Fred vil sende.

Er Du ej hos mig, er jeg Strengen kun,
som Tvivl og Frygt i Svingning let kan sætte
lig Æolsharpen, naar vi kun den rette
mod Vindens Sus, sig stedse fra dens Bund

i vild og opløst Vemod Toner svinge. —
Men Du, o Herre, vær mig altid nær.
at jeg i Verdensstormen ej skal ringe,
da bliver Tonefylden ren og skær!

Hvor *Du* mit Hjertes Harpe rører, der
skal alle Sjælens Strenge for Dig klinge!

Townshend.

Hun tro'de vist for stort om sine Kræfter,
thi af og til det bli'er for Øjet sort,
men heldigvis var Vejen nu kun kort;
i god Behold hun ikke længe efter
har naa't Hotellets tarvelige Port,
og ved de vante Ting sig Blikket hefter.
Op til sit lille Værelse hun haster,
hun lægger Tøjet, sig paa Sengen kaster.

Hvor hun sig føler svimmel, ør og træt,
som hver en Følelse var lammet, sløvet,
i nogen Tid hun ligger halv bedøvet,
indtil hun atter sig besinder ret.

Da Ro og Hvile Lægedom har øvet,
den hele Sandhed staar saa klart med ét,
med al sin dybe, grænseløse Vaade. —
Hvad var det dog, som Lægen hende spaa'de!

Nu kan hun først faa tænkt den Tanke ud;
hvad var det for et Liv, der laa for hende!
Og ham, der bragte hende Trøstens Bud,
ham, hvem det mest af alting laa paa Sinde
at hjælpe, ham, der kom, som sendt af Gud,
ham havde hun behandlet som en Fjende.
Kom han fra Gud? Nej, Gud vil ikke friste!
Og dog — hvad havde hun vel mer at miste?

Hun ser som i et Fremtidsperspektiv,
hvad Aarene fra nu af hende bringer,
det trykkede og glædetomme Liv,
som Næringsssorgen mer og mer betvinger,
naar, hvad der før gav Dagens Timer Vinger,
det travle Arbejd', — mer end Tidsfordriv —
var borte! Hun, som leved' kun for andre,
ved andres Hjælp i Mørket skulde vandre.

Hvor vilde det vel til i Huset staa,
naar hun . . . Hvem skulde hendes Smaabørn røgte,
hvem skulde finde det, hvorom de søgte,
hvem skulde deres Skridt vel vogte paa?
Hvor skulde nogensinde Raad de faa
at tage mere Hjælp? Hun Byrden øgte,
hun til hvis Virken stadig end der trængtes
i Hjemmet, hvortil hun trods alt dog længtes.

Trods alt! — Her fandtes Tyngdepunktet vel,
den Skat, hun én Gang ejed', bort var svundet;
var det kun Drøm, hun Lykken havde vundet
og drukket af dens friske Kildevæld?

Hvor var den Kærlighed, hun havde fundet,
som havde fyldt med Jubel hendes Sjæl?

Hvor gik det til, at saa det sank i Gruset,
det stolte Haab, hun én Gang havde huset?

Var hendes egen Kærlighed da slukt,
— saa slidt og falmet som en gammel Kaabe, —
var ingen ny Genfødelse at haabe,
var *dette* deres Samlivs bedske Frugt?

Var den da søndret under Livets Tugt,
dens Væld hentørret til den sidste Draabe?

Et Skyggeliv i hende kun den leved',
hvor' gik det til, at den forspildt var blevet?

Var Ingvors Kærlighed kun Sanserus,
af hendes friske Ungdom kaldt til Live,
der brat fór hen, som Stormes Vingesus
af Æbleblomster fine Blade rive?

Hun altid havde tro't, der maatte blive
dog *noget* spart af Tidens klamme Gus!

Men ved det sidste Slag alt Haab sig dølger,
et splintret Vrag hun drev for Tvivlens Bølger.

Den Kærlighed, som skulde hende styrke,
naar snart for hende Øjets Lys gik ud,
og naar hun vandred' i et evigt Mørke,
som skulde bringe hende Trøstens Bud
og kvæge hende under Livets Tørke,
den saa hun klædt i Dødens hvide Skrud.
For dyrt, for dyrt sin korte Fryd hun købte,
kun tunge Lænker for sit Liv hun støbte!

Hvor faldt fra hendes Øjne det som Skæll!
Hans Ligegyldighed, hans Hjertes Kulde,
hans Utaalmodighed, hans fordringsfulde
Udnyttten kun af hende for sig selv!
Og Lønnen, som det alt opveje skulde,
lidt Afdrag kun paa Ungdomsløfters Gæld,
lidt Ømhed, som det triste Liv bedugged',
alt var henvejret længst som Blomsterfnugget!

Hvorledes vilde *han* vel dette bære,
det nye Aag, skjult i en Fremtids Gem?
Det snart forarmede, forsømte Hjem,
hvor ingen Støtte mer hun kunde være,
og lede sine Børn i Verden frem,
de trange Tider, altid mere svære!
Ved hvert et Billed maatte mer hun gyse,
hvad kunde vel i sligt et Mørke lyse?

Mens slige Tanker hendes Sind betog,
urolig om hun kasted' sig paa Lejet.
Det var, som Mørket hende til sig drog,
som veget var den Trøst, hun før dog ejed',
det Haab, den Tro, hun havde skærmet, plejet,
det Ord, hvoraf hun fordem Kraften tog.
Alt svandt i Tvivlens Nat, den dybe, sorte,
al hendes Rigdom var for evig borte.

En Tanke kun af dette Kaos dukked'
og stedse mer den fik i hende Magt.
Nu følte hun, at *under* hun var bukket,
for stor en Byrde var paa hende lagt!
Nu var for hende alle Sunde lukked',
den sidste Nattefrost det havde bragt!
Den sidste Nød — det fyldte Bæger Draaben! —
Bort, bort herfra, den Udvej end stod aaben. —

Hun vilde bort! Den Gud, som var saa god,
han vilde sikkert dog tilgive hende,
som ingen anden Redning kunde finde,
mens Jorden brændte under hendes Fod!
Hun hinged' efter Glemsels store Flod,
hvis Vover ere dybe, bløde, linde,
hun længtes til det ubekendte Rige,
det Maal, hvortil vi alle fremad hige! —

Thi hvad gør uden Døden vel os fri
fra dette Legem, der som Lænken tynger,
naar falsk er hver en Livets Melodi,
og intet Haab sig mer i os forynger,
naar Foden trættes af den stejle Sti
og saares af de hvasse Torneklynger?
Er Døden ej vor Længsels Maal, det største,
er *den* da ej det sidste — som det første?

Er det kun foran os, vi Døden skue?
Nej, overalt i Livet vi den ser,
den gravlagt har hver Dag, som ej er mer,
hvorfor vil taabeligt for den vi grue?
Langt større Onder os i Livet true,
end det, som hver en Time med os sker.
Thi stadig Død er blot, hvad Livet vinder, —
et Vokslys tændes — og det nedad svinder!

Forsnævres stedse skal vor Horizont;
imod vor Grav gaar selv vor Vuggegænge,
hvert Aar os Døden stedse mer vil stænge
fra Livet ude med sin skjulte Dont.
Nej, lad os frygte kun, hvad lavt og ondt
os fast til Jordens Støv og Dynd vil hænge! —
Den Død, vi ej Velkommen ville byde,
den skal vi *bejle* til, før vi den nyde!

Den skal os fly, naar mest vi søge den,
som før vi kaldte med saa stygge Navne,
til den vi raabe skal som til en Ven
og trygle om, at den os dog vil favne!
Alt, hvad vi ønske nu, hos *den* vil havne,
naar kun af Ønsker ét vi har igen,
ét Haab af alt, hvad Tidens Tand har levnet:
Befrielse! — og da er Døden hævnet! —

Hvad bede vi vel om for vore kære,
en Fremtid, hvori Glæden spejler sig,
at Lykkens Vingeslag dem frem vil bære,
at Gud vil gøre deres Virken rig?
Men hvilken Bøn vil dog tilsidst vi lære,
fortvivlede ved deres Smertensskrig?
En snarlig Død, det bedste, som vi vide,
en mild og let, at ej de mer skal lide!

Den kristne længes efter Liv hos Gud,
og den, der tror, at kun han bli'er begravet,
kan længes ogsaa mod — at hvile ud;
selv den, der her i Mulm og Mørke raved',
han ser i Døden dog Naturens Bud,
en Vekslen som af Bølgerne i Havet.
Tilsidst enhver paa Jord sig fremmed føler,
vi længes bort herfra — men Døden nøler.

Har vi da *Ret* at kortne selv vort Liv?
Paa dette Spørgsmaal *den* vel næppe grunder,
der saaret, knust i Kampen ligger under
og søndres, trædes som et knækket Siv.
I Lindring, Glemsel, ikkun Tanken bunder,
maaske bag den — om fjernt — et andet Bliv!
Hvor er den Helt, der modig gik i Slaget,
og ikke bøjes under Nederlaget? —

Men her — Elenas Tro og Bøn til Gud,
som før i Livets Nød holdt hende oppe,
hvor var vel den? — Naar højt fra Bjergetoppe
et Sneskred løsnes paa et Uvejrs Bud,
da hylles alt omkring i Dødens Skrud,
dets Magt kan ingen jordisk Vilje stoppe,
til Splinter maler det selv Tømmerklodser,
mens ned i Dybet alt, hvad lever, fosser.

Og hvor kan Mennesket, saa armt og svagt,
vel Lidenskabs-Lavinen overmande?
Kan nogen af os alle oprejst stande,
naar Tvivl og Gru i Sjælen vinder Magt?
Da slippe vi den før saa stærke Pagt,
den Haand, der leded' os paa Klipperande,
og hvor kan Fristelsen da selv vi baste?
Sig, hvo tør her den første Sten vel kaste?

Thi Rædsler knuged' selv Salmistens Tro. —
O, gid jeg havde Vinger som en Due,
fra alt det onde, som mig her vil true,
jeg vilde flyve bort og fæste Bo!
For Hvirvelvinde, Storme maa jeg grue,
min Tilflugt er kun Ørkennattens Ro!
Se, Afgrundsdybet aabned' sine Sluser,
dets Bølgers Brænding over Sjælen bruser!

Et Skygebilled er os Livet kun,
forgæves Uro, kun en Haandsbred Dage,
hvad her vi samle, hvo skal *det* vel tage,
forfængeligt er Ordet i vor Mund.
Borttag os Livets vaandefulde Plage,
vort Spor udslettes som i Bølgebund! —
— I slige Timer Bøn og Tillid viger,
et halvkvalt Skrig fra Sjælens Dyb kun stiger. —

Udslettes vilde snart Elenas Spor,
ja, hendes Fader sikkert sørge vilde,
saa tænkte hun, — dog ej med Smerte stor,
han vidste jo, at hun i mangt led ilde.
Og i hans Dagligliv, det ensomt stille,
hans Datter alt i lang Tid ikke bor.
At dette bedst var, vilde *han* dog vide,
og ikke ønske hende mer at lide.

Og hendes Børn, de var endnu saa smaa,
Marie vilde vistnok bittert græde,
men ingen af dem, hvad var sket, forstaa! —
Børn glemme alting for en lille Glæde,
og deres Kummer hurtig vil forgaa. —
I hendes Sted en anden kunde træde!
Og Ingvor — vilde vel med Ro det tage,
den døde kom jo dog ej mer tilbage!

Hun følte løsnet sig fra Livets Tag,
ej mer som Sivet hun for Stormen svajed',
hun tog sig sammen, rejste sig fra Lejet
og følte sig ej længer mat og svag.
Hun ordned' alt omkring sig, som hun plejed,
sit Ansigt baded' hun i Ro og Mag,
for hvert et Spor af Graaden ud at slette
før ud igen sit Fjed hun skulde rette.

Sit Haar fik hastig hun i Orden bragt,
men Øjnene var hede end og røde,
det skaded' dem, det havde Lægen sagt,
den levende det skaded' — ej den døde!
Sin Plan hun fæstnet fik, til Rette lagt,
at ingen Hindring mer den skulde møde,
thi kun et Uheld maatte man det kalde,
for sligt man mange saa som Offre falde.

Hun vilde ikke se den næste Morgen,
hun vilde selv sig styrte over Bord,
naar Nattemørket hende var en Borgen,
at ingen fulgte hendes Gernings Spor.
Det var, som Tanken dulmed' Hjertesorgen,
som knuged' den ej mer med Magt saa stor.
En isnet Ro afløste hendes Kvide,
hun skulde snart jo ikke mere lide.

Alt nærmed Tiden sig, da Skibet gik,
sin lille Pige skulde først hun hente,
thi ikke længere hun turde vente,
i Spejlet kun hun kasted' nok et Blik,
og ingen stor Forandring der hun kendte.
Selv hendes Stemme slog ej mere Klik,
da nu Besked hun gav Hotellets Tjener,
at hendes Kuffert han til Skibet sender. —

I Nattens Mørke i en trang Kahyt
en lille Lampe brænder, holdt af Slynger,
dens svage Lys er over Køjen gydt,
paa Pudens dér et Barnehoved gynger.
En sagte Hulken har ved Siden lydt,
i Knæ den spinkle Skikkelse den tynger,
nu sidder atter hun ved Barnet bøjet,
ej fra dets søde Ansigt viger Øjet.

Hvor blidt og fredfyldt er ej Barnets Blund!
Saaledes ej man ser den voksne sove
paa Farten over Verdens barske Vove,
hvor Farer lure paa ham hver en Stund.
For Barnet skjult er Livets haarde Love,
derfor i Søvne smile kan dets Mund,
et Solglimtssmil, som fra den lyse Himmel,
hvor nys det leget har blandt Engles Vrimmel.

Elenas Hoved mod den haarde Fjæl
af Køjen hviler, medens ind hun suger
ret Barnets fagre Billed i sin Sjæl.
Hun føler alt, hvor Dødens Stilhed knuger,
men hun er ikke mere Livets Træl,
om føje Stund jo Havet hende sluger.
Hun Regnskab op har gjort med alt hernede,
og til den sidste Rejse er hun rede.

Som i det fjerne nu sit Liv hun saa,
hun fulgte her kun Tusenders Eksempel,
hun stansed blot paa Tærsklen til det Tempel,
der blevet var en skummel Fangevraa.
Som sidste Lyd fra Verden hende naa
de dumpe Slag kun af Maskinens Stempel,
og Bølgebruset rundt om Skibets Sider,
mens hastig det i Natten fremad glider.

End intet Øjeblik hun vaklet har
i den Beslutning, som hun nys har fattet. —
Men Barnet her, hvis Moder har forladt det! —
Den lille Haand for sidste Gang hun ta'er.
Nu op, før hendes sidste Kraft er mattet,
før mer til Svaghed hun sig friste la'er.
Endnu et Blik, før hendes Øjne briste.
— Farvel, Du elskede, et Kys, det sidste! —

Endnu en Gang hun knæler for sin Gud.
»Tilgiv, at her jeg mod Din Vilje synder,
før Du min Sjæl af Dybets Vover ud,
jeg dør, men snart hos Dig mit Liv begynder.
Du, hvis Barmhjertighed Dit Ord forkynder,
tilgiv mig, at jeg handler mod Dit Bud!
Jeg længes hjem! Bevar Du mine kære,
at én Gang alle de hos Dig maa være!

Jeg hører Lyden af de mange Vande,
en Torden fjern, og Harpers Strengelyd!
Skal ogsaa jeg paa Livets Kyster lande
og synge Dig en Lovsang ny med Fryd?
Skal mine Toner sig med *deres* blande,
de dyrekøbte, Tronens bedste Pryd?
Jeg Synderinde! Dog, Du alt jo kender! —
— lad mig falde, Gud, i Dine Hænder!«

Bleg, skælvende Elena rejser sig
og kaster løst om sine Skuldre Kaaben.
Hun lytter, alt er stille, Vejen aaben. —
Da lyder pludselig et lille Skrig
fra Køjen, efterfulgt af Barnets Raaben,
og halvt i Søvn op det rejser sig.
Hun tysser mildt, den lille rolig bliver,
men dog saa sælsomt efter Vejret hiver.

Hun aabner Øjnene og ser sin Mo'er,
hun strækker Armen ud, til hende smiler,
de vante Lyde over Læben iler,
der hidtil aldrig formed' sig i Ord.
Da — i Elena som et Lyn det før —
mens Øjet ufravendt paa Barnet hviler,
thi medens Lampen højt i Vejret flammer
nu »Mo'er« og atter »Mo'er« den lille stammer! —

Da brast paa én Gang i Elenas Sjæl
Fortvivlelsens det istapstive Panser,
ned styrted' Egenviljens stolte Skanser
for Moderkærlighedens stærke Væld.
Den Død, der vinked', ikke mer hun sanser,
hun vender om paa Livets Grænseskel,
og — lydig mod den Røst, som hende kalder,
ved Barnets Leje atter ned hun falder.

I hendes Hjerte ny en Fryd blev født,
som hørte første Gang hun Modernavnet;
sin lille Pige hun med Taarer favned',
som aldrig før det Ord lød hende sødt.
Var det et Under, *her* var hende mødt?
Hun følte atter sig i Livet havnet,
en Haand usynlig kendte hun sig drage
til Jorden og dens gamle Krav tilbage!

Som den, der vaagner ved en Afgrunds Rand
og ser dens sorte Dyb i Møde gabe,
hun stirred' ud imod det mørke Vand,
der hende Fred og Glemsel skulde skabe.
Hvor kunde i Fortvivlelsen hun tabe
sig selv? Sit Hus hun bygged' jo paa Sand! —
Om hun blev skjult af Havets mørke Bølge,
hvor kunde hun for Herrens Straf sig dølge?

Hun kunde kaste Livets Byrde bort,
naar hendes Skuldre kendtes altfor svage;
men kom ej med sit Regnskab hun tilkort,
var Fred og Hvile hende da tilbage?
Var ej mod Vingaardsherren det en Tort,
om Lønnen hun før Aften vilde tage?
Maaske en større Møje vented' hende
for Hvilen, som hun haabed' der at finde.

Var *det* at vise vel i Striden Mod?
Var *det* imod den ondes Magt at krige;
var det en Kristens Pligt, sig bort at snige,
fordi en Fjende ny for Døren stød?
Hun var dog aldrig forhen vant at vige,
om Kampen gjaldt selv hendes Hjerteblod!
Og nu — som Tyven ud af Løngangsdøren,
fejgt flygtet fra sin Post som Desertøren!

Paa Knæ hun laa og holdt sit Barn i Haand,
hun vidste nu, det var Gud selv, der kaldte,
der gennem Barnet nys til hende talte,
og Mørket atter veg fra hendes Aand.
Guds Ord det syge Sind igen husvalte,
af Sorgen bøjet som en Pilevaand.
Hun kom i Hu, hvad ofte hende trøsted',
saa mangt, hvoraf tidt Haab og Mod hun høstede! —

— I ræddes ej, og aldrig I forsage,
men tror paa Gud, som I paa mig nu tror!
Om bort fra Eder snarlig jeg maa drage,
Jer Bolig jeg bereder, hvor jeg bor! —
I Faderhuset vil jeg mod Jer tage,
og Livet skal I vinde ved mit Ord. —
Hvor jeg er, der I ogsaa skulle være,
men først maa Livets Trængsel her I bære! —

Thi Døden er kun Syndens bittre Sold,
et evigt Liv er Herrens Naadegave!
Og derfor giv Dig trygt kun ham i Vold,
hans Haand vil lede sikkert, selv blandt Grave.
Ja, bliver Livet Dig en Ørken gold,
selv *der* kan Du hans Fred i Hjertet have.
Hold fast ved ham, han slipper ej i Mørke,
naar blot i ham Du Lyset selv vil dyrke!

Han ene kan Din Sjæl for Mørket væрге,
han føre skal Din Ret for Lyset frem,
thi hans Retfærdighed er høj som Bjerger,
hans Miskundhed som Himmellysets Hjem!
Vil han med Angster og med Tugt Dig hærge,
han selv er Dig et Skjold mod hver af dem,
Barmhjertighed og Sandhed er hans Stier,
for alle dem, der paa hans Frelse bier!

Men dette Liv tilhører ej Dig selv,
det er Gud Herrens eget dyre Eje,
og derfor ikke for Din Skæbne skælv,
thi han kan lede Dig paa alle Veje!
Hvor Hjertet svulmer som en oprørt Elv,
han fører det tilbage i sit Leje.
Som Natten viger for en nyfødt Morgen,
til Glæde om for Dig han skifter Sorgen! —

Hun beder: »Tilgiv, Du som kender alt,
det var ej mig, men Dig, som nys vandt Sejer,
af Nag og Bitterhed jeg intet ejer,
jeg gruer for mig selv — saa dybt jeg faldt!
Du har mig, Gud, til Livet atter kaldt,
min Gerning altsaa *lidt* endnu dog vejer,
om end som Vrag jeg blev for alle andre,
i Haab til Dig vil fremad nu jeg vandre.

Min Frelser! Alt maa tjene dem til Gode,
som lære elske over alt Dit Navn,
saa lær mig, Du, at være vel til Mode,
trods Farer, Nød og trods hvert bittert Savn!
Lær mig at tro, som Din Apostel tro'de,
at selv vor Skrøbelighed er til Gavn,
at ej i Kampen troløs jeg maa vige,
men — fattig selv — dog gøre andre rige!«

Saa Natten svandt — og fra Elenas Hu
alt stedse mere Mørkets Taager letted'
hvad før var dunkelt, klart blev hende nu,
naar mod det svundne hun sin Tanke retted'.
Og saa hun frem, var Livet mer ej Gru,
var hende ej et bedre Liv forjættet?
Hun fik vel stridt den korte Stund heneden,
naar midt i Striden Hjertet kun vandt Freden!

Saa Natten svandt — og over Bølgens Grav
det lysned' ad Kahyttens Vindusøje.

En Tak endnu hun sendte mod det høje,
at end sin Straale Lyset hende gav.

I Ydmyghed hun kunde nu sig bøje,
den vaandefulde Nat steg Haabet af.

Hun lærte Naadens Under nyt at kende,
en Løndom var der mellem Gud og hende.

Hun vilde leve, hvad der saa end kom,

hun vilde blive tro indtil det sidste,

om end før Hjertet Øjet maatte briste,

hun havde bøjet sig for Herrens Dom.

Hun vidste nu, hvor Lyset straaled', som

hun aldrig, aldrig mere skulde miste.

Hvad end hun led, var ringe Bod for Brøden,

at ej hun søgte Gud, men søgte Døden!

Og hendes Smaabørn! o, hun længtes hjem,

fra Livet lød igen der Røster milde,

selv Ingvor — ja, han var dog ej saa slem,

han mente det dog vistnok ej saa ilde! —

Snart var det højlys Dag, de naa'de frem,

og paa hun klædte nu i Hast den lille,

som frisk og glad ud kigged' over Vandet

og flere Ord nu i sin Pluddren blanded'.

Elena stod paany nær Skibets Stavn
med Armen om den lille Karen slynget,
end Taagerne paa hendes Øjne tynged'.
Med ét hun knuged' Barnet i sin Favn.
Dér — laa jo solomstraalet, vaarforynget,
det gamle Hjem, den unge Elskovs Havn,
med hendes tabte Ungdomshaab og Lykke,
i Solglans badet og i Sommerskygge.

Hvor straaled' Kysten frisk og foraarsgrøn,
hvor blaaned' i det fjerne Bøgeskove,
hvor skælved' Solblink over Fjordens Vove,
hvor blomsterrig laa Engen, Agren grøn!
Hvor syntes alt en Sommer rig at love,
hvor hvisked' det blandt Strandens Siv i Løn
om Solskinsdage og om lyse Nætter,
om Kærlighed, der Tid og Stund forgætter! —

Saa svandt det atter, hurtigt som et Lyn,
alt var igen den klamme, isgraa Taage. —
Elena vidste, det var kun et Syn,
thi lukked' var jo Somrens Øjenlaage,
træt af i lyse Nætters Tid at vaage,
og Nattefrosten hang i Skovens Bryn.
Ja, selv om Solen aabned' Straalevældet,
var Kysten høstlig-gulnet, falmet, ældet.

Men dette Syn, saa gaadefuldt det var,
fik hendes Hjerte til af Fryd at banke,
var det et Foster af den skjulte Tanke,
imod et Fremtidsland det hende bar.
Det løfted' hende højt fra Skibets Planke,
op mod en Verden, rig og straaleklar,
hvor alt, hvad nu var blegnet til et Minde
og tabt for *dette* Liv, hun skulde finde!

Hun skulde én Gang lande paa den Kyst,
hvor hele Jordens Skønhed bli'er forklaret,
hvor alt, hvad vi af ædelt, godt erfared',
som blev formørket, atter vorder lyst,
hvor den, som fattig gik fra Livets Høst,
sit tabte Eje finder vel forvaret,
hvor de, her saa med Graad, med Fryd skal høste,
hvor Herren selv for hver en Sorg vil trøste!

Men indtil da er Vejen fuld af Kamp;
i Hu saa mangt et Ord nu hende rinder. —
— Hvad er vel Eders Liv? — Det er en Damp,
der ses en liden Stund og saa forsvinder!
Hvad nytter vel mod Brodden hvert et Stamp,
kun Sejr faar den, der selv sig overvinder!
Men den, som sejrer — og som tro vil blive,
vil Herren af den skjulte Manna give.

Den skjulte Manna! — Nu hun det forstod, —
paa Livets Ørkenvandring hendes Føde,
den gav vel Kraften, Lidelser at møde,
gav Haanden Evnen, Sindet Haab og Mod.
Blev Livet stedse mere tomt og øde,
for hvert et Tab den vilde bringe Bod,
den skjulte Manna kun den Kristne kender,
det Livets Brød, som Gud i Løn os sender!

Saa stævned hun da atter mod sit Hjem,
ej mer det blomstersmykte, elskovsfulde,
nej ét, som mærket var af Høstens Kulde,
hvor Torne, Tidsler havde skudt sig frem,
dem, Jorden for de tvende bære skulde,
som dreves ud af Paradisets Gem,
og for hvem Kærligheden bort var drevet
som Vrag — mens *Troskab* end den overleved'.

Trods alt! — Hun følte styrket sig paany,
thi Samfund atter med sin Gud hun smagte,
og bort var flygtet Tvivlens tunge Sky,
som nys et Uvejr over hende bragte;
hun følte sig som genfødt — ydmyg, bly,
sin egen Kraft hun lidet maatte agte,
som den, der staar ved Livets klare Strømme
og ser i Spejl sig selv og sine Drømme.

Thi kvæges skal og ingensinde tørste
kun den, der drikker af det dybe Væld,
den Kilde, som fra Livets store Fyrste
sprang ud til Lægedom for hver en Sjæl,
hvori vi finde ham og dog os selv
og se vort Maal, det sidste og det største! —
I hver en Strid det skænker Hjertet Freden,
dets Rislen lyder: Gud er Kærligheden.

